

Yüksək beynəlxalq etimadın növbəti nümunəsi

Ümumdünya Şəhərsalma Forumunun On Üçüncü Sessiyası Bakıda keçirilən ən irimiqyaslı tədbirlərdən biri olacaq

Bakı şəhəri uzun müddətdir ki, qlobal səviyyədə keçirilən beynəlxalq tədbirlərin əsas ünvanı kimi tanınır. İndiyə kimi paytaxtımız sayısız-hesabsız müxtəlif məzmunlu mötəbər tədbirlərə evsahibliyi edib. Hətta onların bir qisminin keçirilməsi ənənə halı alıb və təsadüfi deyil ki, Bakıda təşkil edilən tədbirlər dünyada sülh, mədəniyyətlər və sivilizasiyalararası dialoqa böyük töhfələr verir.

Tədbirlərlə bağlı Azərbaycan Hökuməti ilə BMT arasında Saziş imzalanıb

BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası COP29 bu il Azərbaycanda keçiriləcək. Bakı iki həftə dünyanın mərkəzi olacaq və təqribən 70-80 min xarici qonağı qarşılayacaq. Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi, COP29 dünyada ən mötəbər beynəlxalq tədbirlərdən biridir və ölkələrin təmsilçiləri nöqtə-nöqtədən BMT Baş Assambleyasından geri qalmır. Bu tədbirin Azərbaycanda keçirilməsi ölkəmizə olan yüksək ehtiramdan xəbər verir.

2026-cı ildə isə Bakı daha bir mötəbər beynəlxalq tədbirə evsahibliyi edəcək. Söhbət Ümumdünya Şəhərsalma Forumunun On Üçüncü Sessiyasından gedir. Bu tədbirin Azərbaycanda keçirilməsinin hüquqi bazasını təşkil edən "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Birləşmiş Millətlər Təşkilatı arasında Ümumdünya Şəhərsalma Forumunun On Üçüncü Sessiyasının 2026-cı ildə Bakı şəhərində keçirilməsi üçün Ev Sahibi Ölkəyə dair Saziş" 2023-cü il dekabrın 22-də Bakı şəhərində imzalanıb. Sazişi Azərbaycan Hökuməti adından Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin sədri Anar Quliyev və BMT-nin Məskunlaşma Proqramının ("UN-Habitat") icraçı direktoru Maimunah Mohd Şərif imzalayıblar.

Milli Məclisin martın 6-da keçirilən iclasında təsdiq edilən bu saziş Azərbaycan və BMT arasında xüsusi imtiyazlar və immunitətlər, ölkə ərazisinə sərbəst giriş-çixış hüququ, texniki avadanlığın və tədbir üçün tələb olunan malların idxal-ixrac icazələri, forumun səmərəli fəaliyyətini təmin etmək üçün tələb olunan bütün mühafizə və digər təşkilati məsələləri tənzimləyir.

Bütün vəzifələr uğurla yerinə yetirilir

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Rusiya Hökumətinin sədri ilə görüşü olub

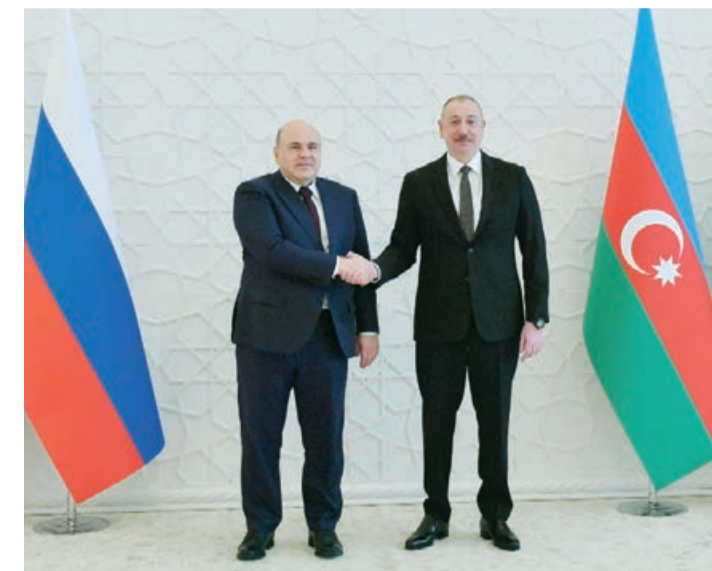
Martın 6-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Rusiya Federasiyası Hökumətinin sədri Mixail Mişustin ilə görüşü olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Rusiya Hökumətinin sədri Mixail Mişustin birgə foto çəkdirdilər.

Görüş iştirakçıların salamlayan Prezident İlham Əliyev dedi:

- Hörmətli Mixail Vladimiroviç,

Hörmətli qonaqlar, Sizi Azərbaycanda bir daha görməyimə şadam. Bilirəm ki, dünyanın sizin homkarımızla çox məhsuldar görüşünüz olub. O, səhər mənə yaxşı nəticələr, gələcək planlarımız haqqında məruzə edib. Biz ilin uğurla başa vurmuşuq. İkitərəfli qarşılıqlı fəaliyyət nəzərdə tutduğumuz qaydada inkişaf edir. Artıq iki ildən bir az çoxdur ki, biz müttəfiqlik qar-

şılıqlı fəaliyyəti çərçivəsində əməkdaşlıq edirik, əlaqələrin möhkəmləndirilməsi üzrə qarşılıqlı qarşılıqlı ticarətdə daha böyük artımın şahidi olacağıq.

Şadam ki, sonayə kooperasiya layihələri reallaşdırılır. Bu, əməkdaşlığımızın nisbətən yeni sahəsidir.

bii ki, bu, son hədd deyil. Əminəm ki, səfər zamanı əldə olunan razılıqlar çərçivəsində həm növbəti ildə, həm də bu ilin yekunlarına görə qarşılıqlı ticarətdə daha böyük artımın şahidi olacağıq.

Azərbaycan xalqı hər zaman qadına dərin ehtiram bəsləmiş, ana haqqını uca tutmuşdur

8 Mart - Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə Azərbaycan qadınlarına təbrik

Hörmətli xanımlar! Sizi Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə səmimi-qəlbədən təbrik edir, hamınıza cansağlığı, səadət və gələcək işlərinizdə yeni-yeni uğurlar arzulayıram.

Azərbaycan xalqı hər zaman qadına dərin ehtiram bəsləmiş, ana haqqını uca tutmuşdur. Ölkəmizdə dövlət qadın siyasətinin başlıca prinsipləri bu çoxəsrlik zəmin üzərində formalaşmışdır.

Zəngin mənəvi-əxlaqi sənədlərimizin qorunub saxlanılması və gü-

nüməzədək layiqincə yaşadılması analarımızın adı ilə sıx bağlıdır. Gözəlliyi, zərifliyi və nəəcibliyi ilə seçilən Azərbaycan qadınları, həmçinin hünər və igidlik göstərərək tariximizə parlaq səhifələr yazmışlar. Onlar taleyüklü bütün sınaqlarında həmişə cəmiyyətimizə əsl mənəvi dəyər olmuş, 44 günlük Vətən müharibəsindəki fədakarlıqları ilə bu gerçəyi bir daha sübuta yetirmişlər.

Xalqımıza xas ənənəvi ailə dəyərlərinə sadiq qalan çağdaş Azərbaycan xanımları, eyni zamanda

güclü müasirlik duyğusuna və yenilikçi təbiətə sahibdirlər. Mədəniyyəti yüksək səviyyədə saxlayan, maarifpərvər sələflərinin yaradıcı düşüncəli davamçıları kimi onların hazırkı yüksək ictimai nüfuzu və səhiyyə, təhsil, mədəniyyət, elm sahələrindəki mühüm nailiyyətləri ölkəmizin hərtərəfli inkişafını səciyyələndirən amillərdəndir.

Biz müstəqillik dövrümüzün şəərəfli və qürurverici mərhələsindəyik. İnanıram ki, Azərbaycan qadınları gələcək nəslin vətəni, milli ideal-

larımızın təcəssümü olan dövlətçiliyimizə sondaqət ruhunda yetişməsinə bundan sonra da xüsusi diqqətdə saxlayacaq, cəmiyyətin yüksəlişinə əhəngdarlıq qazandıran dolğun sosial-mədəni fəaliyyətləri ilə parlaq gələcəyimizə naminə quruculuq işlərində yaxından iştirak edəcəklər.

Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 6 mart 2024-cü il

COP29-a evsahibliyi etmək Azərbaycanın təməl haqqıdır

"Qlobal Metan Vədi" Birləşmiş Krallığın Qlazqo şəhərində keçirilmiş BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 26-cı sessiyasında (COP26) ABŞ və Al təərəfindən metan emissiyalarının azaldılması ilə bağlı qlobal öhdəlik kimi irəli sürülmüş təşəbbüsdür. Hazırda 155 ölkə bu beynəlxalq öhdəliyə qoşulduğunu elan edib və qlobal metan çirklənməsinin təxminən yarısını həmin ölkələrin payına düşür.

Azərbaycan qlobal iqlim dəyişikliyi ilə mübarizədə də fəallığı ilə seçilir. Bu-

nunla bağlı yayılan məlumatda bildirilir ki, ölkəmizin "Qlobal Metan Vədi"ne qoşulması onun dünyada etibarlı "yaşıl enerji" təərəfdarı kimi mövqeyini daha da gücləndirir. Beynəlxalq birliyin məsuliyyətli üzvü kimi Azərbaycan hər zaman qlobal iqlim siyasəti ilə bağlı dövlətlərin apardığı birgə fəaliyyətə əhəmiyyətli dəstək və töhfə verir, "yaşıl hədəflər" uğrunda daha çox səy göstərməsini təşviq edir.

Xankəndidə separatizmi simvolizə edən binalar sökülür

Vətən müharibəsindən sonra Ermənistan mətbuatı Azərbaycanın ermənilərə məxsus dini abidələri dağıtması haqqında böhtan, yalan kampaniyası apararaq beynəlxalq ictimaiyyəti çaşdırmağa çalışdı. Erməni ideoloqları hesab edirlər ki, yalandan hay-həşir salmaqla Qarabağda törətdikləri cinayətləri ört-basdır edə biləcəklər. Azərbaycan qəzəbli kampaniya apar-

mağa həvəsli olan Ermənistanın ölinə indi də yeni "firsət" düşüb. Azərbaycan hökuməti işğal dövründə Ermənistanın Xankəndidə qanunsuz inşa etdiyi binaların sökülməsi haqqında qərar verib. Mətbuatdan da məlum olduğu kimi, artıq bir neçə gündür ki, Xankəndidə qanunsuz tikilmiş, separatizmi simvolizə edən binalarda söküntü işləri aparılır.

Haqlı və güclü olan Azərbaycandır

Ermənistanın buqələmunluğunun heç bir faydası olmayacaq

44 günlük İkinci Qarabağ müharibəsinin başa çatmasından ötn 3 ildən artıq zamanda Ermənistan bütün danışıqlarda sülhə hazır olduğunu bildirsə də, əməldə köhnə peşəsini davam etdirir. İşğal dövründə 30 il Azərbaycanın sülh istəyinə qarşı heç bir reaksiya verməyən beynəlxalq təşkilatlar, bəzi böyük dövlətlər indi Ermənistanın xeyrinə hansısa iş

görməyə çalışırlar. 30 il ərzində işğalçıya, uşaq qatillərinə qarşı heç bir sanksiya tətbiq etməyən Avropa təşkilatları, 2020-ci ilin noyabrından Azərbaycanı hədəfə alıblar. Bütün istiqamətlərdə qaraxma, iftira və böhtan kampaniyası apararaq erməni lobbisinə yardım istəyirlər.

Azərbaycanın kifayət qədər enerji ehtiyatları var

Azərbaycan hazırda Avropa bazarına enerji ixracının çoxsaxələliliyini təmin etmək üçün müzakirələr aparır. İxracın yaxın illərdə 20 milyard kubmetrə çatdırılması nəzərdə tutulur. Azərbaycanın qaz ehtiyatları zəngindir. Ölkəmizdə kifayət qədər dayanıqlı enerji mənbələri mövcuddur. Bunu nəzərə alan Al Azərbaycanın daha çox qaz almaq istəyir. "Ölkəmizin təsdiq edilmiş qaz ehtiyatlarının həcmi 2,6

trilyon kubmetrdir. Belə həcm öz istehlakımız və ixrac üçün ən azı 100 il kifayət edər. Hazırda yeni yataqların kəşf edilməsi ilə bağlı işlər davam etdirilir. Bu, xarici şirkətlərin və Avropa ölkələrinin də marağının artmasına səbəb olmaqdadır. Avropa ölkələri mövcud perspektiv qaz mənbələrini nəzərə alaraq Azərbaycanla əməkdaşlığı genişləndirməyə çalışırlar.

Fransaya Cənubi Qafqazda yer yoxdur

Son hadisələr göstərir ki, Ermənistan yavaş-yavaş Rusiyaya arxa çevirir. Görünür ki, Fransanın verdiyi vədlər daha cəlbədidir. Makron yağlı vədləri ilə Paşinyanı aldada bilir. Bir müddət əvvəl Fransa Ukrayna cəbhəsində bir işə yaramayan, texniki göstəriciləri müharibə zərbələrinə tab gətirməyən zirehli maşınlarını Ermənistanla gəndərməmişdi. Təkcə yerli deyil, xarici hərbi ekspertlər də bu döyüş maşınlarının həqiqətən zəif olduğunu qeyd edirdi-

lər. Ekspertlərin dedikləri çox inandırıcı idi. Çünki əgər bu zirehli texnikaların döyüş qabiliyyəti yüksək olsaydı, onu ukraynalı hərbiçilər geri qaytarardı. Ukraynadan fərqli olaraq Ermənistan bu silahları çox sevənə-sevinə alır. Ermənilərdən daha çox erməni kimi addımlar atan Fransa prezidenti Emmanuel Makron arsız-arsız Ermənistanla silah tədarükünü davam etdirəcəklərini söyləyib.

Bütün vəzifələr uğurla yerinə yetirilir

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Rusiya Hökumətinin sədri ilə görüşü olub

Əvvəlki 1-ci sahə.

Rusiyanın Azərbaycandakı şirkətləri yeni istehsal sahələri, xidmət mərkəzləri yaradırlar. Bütün bunlar isə sənayə sahəsində daha geniş əməkdaşlığa kömək edir.

Sizin səfərinizdən əvvəl materiallara baxdım, kənd təsərrüfatı üzrə bir-birimizi tamamlayırdıq. Bizə lazım olan sizdən əldə edirik və bu, əks istiqamətdə də həyata keçirilir. Həmçinin sizin kimi, razılaşdırdığımız kimi, Rusiya bazarına Azərbaycan kənd təsərrüfatı məhsullarının tədarükünün böyük həcmdə artması uğurla davam edir.

Əlbəttə ki, Sizin də dünyanın geniş bəhs etdiyiniz nəqliyyat-logistika sahəsi ilə bağlı müvafiq sənədlər imzalanıb. Burada həm tranzit daşımalarının, həm də ikitərəfli yük daşımalarının artdığını görürük. "Şimal-Cənub" Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi ölkəmizi birləşdirən layihədir.

Bildiyiniz kimi, biz bütün zəruri məsələlərin reallaşdırılması üzrə fəal qarşılıqlı fəaliyyət göstəririk. Azərbaycan ərazisində, eləcə də Rusiya ərazisində infrastruktur mövcuddur, yeganə lazım olan planlaşdırıldığından artıq yük həcmi nəql etmək üçün onun modernləşdirilməsidir.

Əlbəttə ki, humanitar sahə. Burada, zənnimcə, Rusiya ilə Azərbaycan arasında münasibətlər iki qonşu dost dövlətlərin münasibətləri üçün nümunə ola bilər. Azərbaycanın 26 ali məktəbində rus dilində təhsilə həyata keçirilir, 16 min Azərbaycan vətəndaşı olan tələbə rus dilində təhsil alır. Həmçinin 324 orta məktəbdə təhsil rus dilindədir. Biz onilliklər ərzində xalqlarımızı birləşdirən bütün yaxşı cəhətləri qoruyub və qarşılıqlı fəaliyyət göstərdiyimiz ictimai-siyasi formasiyadan asılı olmayaraq, xalqlarımız arasında dostluq əlaqələri həmişə dövlətlərarası münasibətlərin bünövrəsi olub. Bu gün isə dövlətlərarası münasibətlərin forma və məzmunu etibarilə keyfiyyətə yeni səviyyəyə yüksəldiyi bir vaxtda, töbii ki, bu, həmçinin ölkələrimizdə ictimaiyyət tərəfindən də dəstəklənir. Belə-

liklə, əminəm ki, ötən il olduğu kimi, biz bu il də yaxşı nəticələr ilə başa vuracağıq. Müttəfiqlik qarşılıqlı fəaliyyətimiz ölkələrimizin və xalqlarımızın rifahı naminə möhkəmlənəcək, həmçinin bu, regional sabitliyin və təhlükəsizliyin mühüm amilidir.

Sizi bir daha salamlayıram və səfəriniz artıq başa çatdığına nəzərən alaraq, yaxşı yol arzulayıram. Əlbəttə, hesab edirəm ki, dövlət başçılarının müntəzəm görüşləri nümunəsində olduğu kimi, hökumət rəhbərləri səviyyəsində də belə müntəzəm görüşlərin keçirilməsi faydalı olardı.

◆ ◆ ◆

Rusiya Federasiyası Hökumətinin sədri Mixail Mişustin dedi:

- Hörmətli İlham Heydər oğlu. Hörmətli dostlar.

Əvvəlcə, Sizi fevralın 7-də keçirilən növbəndənkən Azərbaycan Prezidenti seçkilərində inamlı qələbə münasibətilə səmimi-qəlbədən təbrik etmək istəyirəm. Bu, Sizin səylərinizlə və rəhbərliyinizlə ölkəmizdə əldə olunan bütün nailiyyətlərə Azərbaycan xalqı tərəfindən verilən yüksək qiymətdir. Əlbəttə, fürsətdən istifadə edərək, Rusiya Prezidenti Vladimir Vladimiroviç Putinin ən səmimi və xoş arzularını çatdırmaq istəyirəm.

Biz Azərbaycan Hökumətinin hörmətli başçısı Əli Hidayət oğlu Əsədovla daimi təmasda və müntəzəm görüşürük. Elə bu yaxınlarda dekabrda Moskvada Müstəqil Dövlətlər Birliyinin forumunda görüşmüşük, ondan əvvəl isə Soçidə görüş olub. Mənə elə gəlir ki, bu yaxınlarda Azərbaycan səfərim olub. Sizi əmin etmək istəyirəm ki, dövlətlərimizin rəhbərləri arasında qəbul olunan qərarların hamısı daimi nəzarətdədir, hökumətlərimiz tərəfindən icra olunur.

Dünyəni geniş ikitərəfli gündəliyi müzakirə etdik. Sizin neçə istiqaməti xatırladıq, sənayə sahəsində daha çox layihələr var. Biz, həmçinin nəqliyyat maşınqayırması sahəsində birgə layihələr barəsində düşündük. Eyni zamanda qarşılıqlı iri texnoloji, innovativ layihələr üzrə perspektivli istiqamətlər də var. Kənd təsərrüfatı sahəsi üzrə də işləyirik. Sizin tamamlan-

ma haqqında danışdıq. Həmçinin əzəcliyə üzrə bir sıra məsələlərimiz mövcuddur. Dünyəni bu sahədə işlərin gücləndirilməsinə dair razılıq əldə etdik. Belə desək, bu gün bizim qarşılıqlı layihələrimizin bütün palitrası nəzarətimizdədir. Qarşılıqlı iqtisadi-ticarət dövrüyə rəqəmləri də bunu göstərir. Siz 17 faizlik artım barədə danışdıq. Bu, belədir.

Həmçinin demək istəyirəm ki, bizim keçid məntəqələrində dəşimə gücləri 5 dəfə artıb. Bu da bizim Nəqliyyat Nazirliyinin Azərbaycanından olan hörmətli həmkarları ilə birgə böyük sistemli işidir. Biz, həmçinin burada logistika üzrə bütün müvafiq layihələri davam etdiririk. Siz "Şimal-Cənub" dəhlizini qeyd etdiniz. Həqiqətən 30 milyon ton ciddi həcmirdi və əlbəttə ki, məntəqələrdə də yerlərin qalmaması üçün çoxlu iş görülməlidir.

Həmçinin demək istəyirəm ki, biz atamız hörmətli Heydər Əliyər oğlu Əliyevin anadan olmasının 100 illiyinə həsr olunmuş anım tədbirini böyük ehtiramla keçirdik. Rusiyada onu xatırlayırlar, xatirəsini öziz tuturlar.

Mədəni mübadilə. Bu sahədə qarşılıqlı fəaliyyətlə bağlı məsələlər üzrə çoxlu layihələr və ideyalar var. Bu gün Rus Dram Teatrında oldum, orada mədəniyyət sahəsində qarşılıqlı fəaliyyətdən bəhs etdik. Biz əlaqələrimizin, o cümlədən Azərbaycan Mədəniyyət Nazirliyi ilə əməkdaşlığın genişləndirilməsi üzrə razılıq əldə etdik. Çoxlu sayda tədbirlərin keçirilməsi üzrə Yol xəritəsi üzərində işləyirik. Əlbəttə, Azərbaycanın hörmətli mədəniyyət və incəsənət xadimlərini Rusiyada, Moskvada görməyə şad olacağıq.

Sizə və həmkarlarınıza Rusiya nümayəndə heyətinə göstərilən səmimi, önəmli mehriban qəbulu görə təşəkkür edirəm.

Prezident İlham Əliyev: Sağ olun.

◆ ◆ ◆

Dövlətimizin başçısı Rusiya Prezidentinin səmimi və xoş arzularına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da xoş arzularını Vladimir Putinə çatdırmağı xahiş etdi.

Rusiya Federasiyası Hökumətinin sədri Mixail Mişustin Ulu Öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət edib

Rusiya Federasiyası Hökumətinin sədri Mixail Mişustin martın 6-da Fəxri xiyabana gələrək xalqımızın Ümummilli Lideri, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsini ehtiramla anıb, məzarı önünə ökllil qoyub. AZƏRTAC xəbər verir ki, görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsi yad edilib, məzarı üzərinə tor güllər düzülüb.

Rusiya Federasiyası Hökumətinin sədri Bakıda şəhidlərin xatirəsini anıb

Ölkəmizdə səfərdə olan Rusiya Federasiyası Hökumətinin sədri Mixail Mişustin martın 6-da Şəhidlər xiyabanını ziyarət edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, M.Mişustin Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının xatirəsinə ehtiramını bildirib, "Əbədi məşəl" abidəsinin önünə ökllil qoyub.

Sonra Bakının ən hündür nöqtəsindən paytaxtımızın mənzərəsini seyr edən qonağa Şəhidlər xiyabanının tarixi və şəhərdə görülən abadlıq-quruculuq işləri barədə məlumat verilib.

Rusiya Federasiyası Hökumətinin sədri Mixail Mişustinin Azərbaycan səfəri başa çatıb

Rusiya Federasiyası Hökumətinin sədri Mixail Mişustinin Azərbaycan Respublikasına səfəri martın 6-da başa çatıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, hər iki ölkənin dövlət bayraqlarının dalğalandığı Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda qonağın şəərəfinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Rusiya Hökumətinin sədrinin Azərbaycanın Baş nazirinin müavini Şahin Mustafayev, xarici işlər nazirinin müavini Elnur Məmmədov, ölkəmizin Rusiyadakı səfəri Polad Bülbüloğlu, Rusiyanın Azərbaycandakı səfəri Mixail Yevdokimov və digər rəsmi şəxslər yola saldılar.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Cənab Prezident.

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətilə zati-alinizə şəxsən öz adımdan və Tunis xalqı adından ən səmimi təbriklərimi, xoş arzularımı çatdırıram. Sizə möhkəm cansağlığı və xoşbəxtlik, ali dövləti vəzifələrdə uğurlar diləyirəm.

Bu fürsətdən istifadə edərək, xalqlarımızın maraqları naminə ölkələrimiz arasındakı qarşılıqlı münasibətlərin möhkəmləndirilməsinə və əməkdaşlıq əlaqələrinin inkişaf etdirmək üçün Sizinlə birgə işləməyə sadıq olduğumuzu bir daha bildirirəm.

Cənab Prezident, Sizə olan ən yüksək ehtiramımı qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

Hörmətlə,

Kays SAYİD,
Tunis Respublikasının Prezidenti

◆ ◆ ◆

Zati-aliləri.

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməyiniz münasibətilə Timor-Leste Demokratik Respublikası adından və şəxsən öz adımdan ən səmimi təbriklərimi Sizə çatdırmaqdan böyük məmnunluq hissi duyuram.

Bu qələbə təkcə Sizin prezidentlik səlahiyyətinizin davamı deyil, həm də Azərbaycanın gələcəyi naminə zati-alinizin liderliyinə və strategiyasına göstərilən etimadın təzahürüdür. Sizin dövlətə xidmətdə əldə etdiyiniz nailiyyətlər və fədakarlığınız ölkəmizin inkişafına və rifahına olan sadiqliyinizin təsdiqidir.

Ötən ilin mart ayında zati-alinizlə X Qlobal Bakı Forumunda iştirakım çərçivəsində keçirilən tarixi görüşü böyük məmnunluq hissi ilə xatırlayıram. Bu görüş xalqlarımız arasında qarşılıqlı dostluq və əməkdaşlıq əlaqələrinin dərinləşməsinə tökan verib.

Əminəm ki, prezidentliyinizin yeni dönəmində biz Azərbaycan Respublikasının Beynəlxalq İnkişaf Yardım Agentliyinin (AIDA) dəstəyi ilə böyük potensiala malik mühüm sahələrdə, xüsusilə də töbii sərvətlərin istismarında, infrastruktur, gübrə istehsalı və təhsil sahələrində yeni investisiyalar, layihələr və tərəfdaşlıqlar həyata keçirə biləcəyik.

Biz yalnız Qoşulmama Hərəkatı çərçivəsində deyil, həm də Ümumdünya Ticarət Təşkilatına (ÜTT) və Cənub-Şərqi Asiya Ölkələri Assosiasiyasına (ASEAN) inteqrasiya səviyyəsində Timor-Leste ilə Azərbaycan arasında ikitərəfli və çoxtərəfli əlaqələrin qarşılıqlı maraqlarımız naminə möhkəmləndirilməsinə, əməkdaşlıq üçün yeni imkanların nəzərdən keçirilməsinə sadiqliyimizi bir daha vurğulayıram.

Qoy zati-alinizin yeni mandatı Azərbaycan xalqına daha böyük nailiyyətlər, davamlı inkişaf və firavanlıq gətirsin! Bu ilin sonunda BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına - COP29-a evsahibliyi etməsi münasibətilə Azərbaycanı ürəkdən təbrik edirəm.

Zati-aliləri, Sizə möhkəm cansağlığı, uğurlar və firavanlıq arzulayıram. Bir daha Sizə ən yüksək hörmət və ehtiramımı bildirirəm.

Hörmətlə,

Jose Ramos HORTA,
Timor-Leste Demokratik Respublikasının Prezidenti

◆ ◆ ◆

Cənab Prezident.

Rəhbərliyinizlə işğaldan azad edilmiş torpaqlar da daxil olmaqla Azərbaycanın bütün ərazisində fevralın 7-də əmin-amanlıq şəraitində keçirilmiş prezident seçkilərində qazandığınız qələbə münasibətilə Sizi təbrik edirəm.

Zati-alinizin və cənab Prezidentimizin rəhbərliyi ilə ölkələrimiz arasında "Bir millət, iki dövlət" prinsipi əsasında inkişaf edən bənzərsiz dostluq və qarşılıqlı münasibətləri regionumuzda sülhün və sabitliyin ən böyük təminatdır.

Fürsətdən istifadə edərək zati-alinizə cansağlığı və xoşbəxtlik arzularımı çatdırı, dorin ehtiramımı bildirirəm.

Hörmətlə,

Fuat OKTAY,
Türkiyə Böyük Millət Məclisinin Xarici əlaqələr komitəsinin sədri

Azərbaycan ilə Konqo arasında ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlıq gündəliyi müzakirə edilib

Martın 6-da Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Konqo Prezidentinin strateji məsələlər və beynəlxalq əməkdaşlıq üzrə şəxsi nümayəndəsi Fransua Joli ilə görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə Azərbaycan və Konqo arasında ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlıq gündəliyi müzakirə edilib. Görüşdə Afrika ölkələri ilə əməkdaşlığın inkişafının ölkəmizin əsas xarici siyasət prioritetlərindən biri olduğunu vurğulanıb.

Azərbaycan ilə Konqo arasında siyasi, iqtisadi-ticarət və energetika, eləcə də təhsil və humanitar sahələrdə münasibətlərin genişləndirilməsi üçün geniş imkanların mövcud olduğunu bildirilib. Qoşulmama Hərəkatı, BMT və digər beynəlxalq təşkilatlar və platformalar çərçivəsində ölkələrimizin qarşılıqlı dəstəyindən məmnunluq ifadə olunub. Qoşulmama Hərəkatına (QH) üzv dövlətlər üçün təqəüd proqramı çərçivəsində konqolu tələbələrə ölkəmizdə təhsil almaq, Hərəkatın Gənclər Təşkilatına nümayəndələrin iştirakı üçün imkanlar nəzərdən keçirilib.

Nazir Ceyhun Bayramov bu il ölkəmizdə keçiriləcək BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının (COP29) əlavə əməkdaşlıq imkanları yaratdığına diqqətə çatdırıb.

Daha sonra qarşılıqlı maraq doğuran ikitərəfli və çoxtərəfli məsələlər barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Nazir Ceyhun Bayramov ölkəmiz üçün əhəmiyyətli kəşf edən bir sıra, o

çümlədən iqtisadiyyat, kənd təsərrüfatı, enerji təhlükəsizliyi, nəqliyyat və kommunikasiyalar, infrastruktur kimi istiqamətlər üzrə uğurla icra olunan, habelə davam etdirilən layihələrin əməkdaşlığın inkişafına töhfə verdiyini məmnunluqla qeyd edib. Dünya Bankı çərçivəsində əməkdaşlığın öz növbəsində ölkəmizin digər regional və beynəlxalq maliyyə təşkilatları ilə əlaqələrinin genişləndirilməsinə tökan verdiyi diqqətə çatdırılıb.

COP29-a sədrliyimiz çərçivəsində aparılan substantiv danışıqlar prosesi, habelə 29-cu sessiyaya hazırlıq işləri barədə qarşı tərəfi ətraflı məlumatlandıran nazir Ceyhun Bayramov, sədrliyimizin əsasən qlobal iqlim dəyişikliyinə qarşı mübarizəyə maliyyə resursları və investisiyaların cəlbinə vurğu etdiyini söyləyib. Bu istiqamətdə dövlətlərlə yanaşı, beynəlxalq maliyyə institutlarının prosesə mümkün töhfəsinin müəyyən edilməsi istiqamətində təmasların aparılması baxımından Dünya Bankının mühüm platforma roluna oynaya biləcəyi qeyd olunub.

Postmünaqişə dövründə işğaldan azad olunmuş ərazilərdə aparılan gənşimiqyaslı bərpa və quruculuq işlərinin bəhs edən nazir Ceyhun Bayramov, görülən işlərin eyni zamanda Qarabağ və Şərqi Zəngəzur bölgəsinin alternativ enerji potensialından səmərəli istifadəyə yönəldiyini, bu istiqamətdə müvafiq layihələrə artıq bir sıra xarici tərəfdaşların cəlb olunduğunu diqqətə çatdırıb.

Müqabil tərəf Azərbaycanı COP29-a sədrliyi münasibətilə təbrik edərək, ölkəmizin uğurlu sədrlik təcrübəsi nümayiş etdirəcəyinə, habelə sədrlik prioritetlərinə müvafiq olaraq beynəlxalq maliyyə institutları ilə əməkdaşlığın genişləndirilməsinə dair inam ifadə edib. Xüsusilə, COP29 çərçivəsində müəyyənlaşacaq qlobal öhdəliklərin öz praktik icrasının tapması istiqamətində addımlar atılmasının vacibliyi qeyd olunub, Dünya Bankının bu istiqamətdə təşəbbüslərin dəstəklənməsinə hazır olduğunu vurğulanıb.

Görüşdə, həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Azərbaycan parlamentinin UNICEF ilə əməkdaşlıq məsələləri nəzərdən keçirilib

Martın 6-da Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova UNICEF-in Azərbaycanla əməkdaşlıq məsələləri üzrə rəhbəri Saca Faruq Abdullaha qəbul edib.

Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətə Əlaqələr Şöbəsinin rəhbəri Saca Faruq Abdullaha qəbul edib. Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova UNICEF-in Azərbaycanla əməkdaşlıq məsələləri üzrə rəhbəri Saca Faruq Abdullaha qəbul edib. Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova UNICEF-in Azərbaycanla əməkdaşlıq məsələləri üzrə rəhbəri Saca Faruq Abdullaha qəbul edib.

Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətə Əlaqələr Şöbəsinin rəhbəri Saca Faruq Abdullaha qəbul edib. Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova UNICEF-in Azərbaycanla əməkdaşlıq məsələləri üzrə rəhbəri Saca Faruq Abdullaha qəbul edib. Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova UNICEF-in Azərbaycanla əməkdaşlıq məsələləri üzrə rəhbəri Saca Faruq Abdullaha qəbul edib.

Spiker Sahibə Qafarova Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova UNICEF-in Azərbaycanla əməkdaşlıq məsələləri üzrə rəhbəri Saca Faruq Abdullaha qəbul edib.

məlumat verib. Qeyd olunub ki, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi ilə Milli Məclisin müvafiq komitəsi arasında fəal əməkdaşlıq mövcuddur.

Görüşdə bildirilib ki, Milli Məclisdə uşaqlarla bağlı 35 qanun qəbul edilib, 100-dən çox qanuna əlavə və dəyişikliklər olunub.

Milli Məclisin Sədri xatırladı ki, bir neçə gün əvvəl Azərbaycan parlamenti "Məişət zorakılığı haqqında" qanuna dəyişiklik edilməsi barədə qanun qəbul edib. Qanun məişət zorakılığına qarşı mübarizə sahəsində normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsini və bir sıra digər tədbirləri ehtiva edir.

Sahibə Qafarova görüşdə, həmçinin Azərbaycanın işğaldan azad olunan ərazilərində həyata keçirilən bərpa və quruculuq işləri, keçmiş məcburi köçkünlərin öz yurdlarına qayıtması barədə də məlumat verərək, işğaldan azad edilən ərazilərimizdə Ermənistan tərəfindən basdırılmış minaların yaratdığı təhlükələr haqqında danışdı.

Görüşdə Azərbaycan parlamentinin UNICEF ilə əməkdaşlıq məsələləri də nəzərdən keçirilib. Qeyd olunub ki, Azərbaycan parlamenti UNICEF-lə birlikdə

bəzi tədbirlər həyata keçirib. Qarşıdakı dövrdə də bu istiqamətdə əməkdaşlığın davam etdirilməsi ilə bağlı qarşılıqlı niyyət ifadə olunub.

UNICEF-in Azərbaycandakı nümayəndəliyinin rəhbəri Saca Faruq Abdullaha qəbul edib. Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova UNICEF-in Azərbaycanla əməkdaşlıq məsələləri üzrə rəhbəri Saca Faruq Abdullaha qəbul edib.

O deyib ki, Azərbaycanda uşaq hüquqlarının qorunması istiqamətində mühüm nailiyyətlər əldə olunub. Bunlar Davamlı İnkişaf Məqsədlərinə də uyğundur. Qonaq UNICEF-in Azərbaycanla uşaq hüquqlarının daha da inkişaf etdirilməsi istiqamətində əməkdaşlığı davam etdirmək niyyətində olduğunu da diqqətə çatdırıb.

Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər barədə də fikir mübadiləsi aparılıb.

R.CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Latviya Azərbaycanla strateji tərəfdaşlıq əlaqələrinə xüsusi əhəmiyyət verir

Martın 6-da Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Latviya Respublikasının ölkəmizdəki fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Edgars Skuyani qəbul edib.

Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətə Əlaqələr Şöbəsinin rəhbəri Saca Faruq Abdullaha qəbul edib. Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Latviya Respublikasının ölkəmizdəki fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Edgars Skuyani qəbul edib.

Görüşdə bu il Azərbaycan və Latviya arasında diplomatik əlaqələrin qurulmasının 30 illiyinin qeyd olunduğu, ötən dövrdə ölkələrimiz arasında müxtəlif sahələrdə əməkdaşlığın genişləndirilməsi, ticarət, investisiya, humanitar sahələrdə əlaqələrin daha da dərinləşdirilməsi üçün yaxşı imkanlar mövcuddur.

Söhbət zamanı parlamentlər arasında əlaqələrin daha da inkişafı ilə bağlı perspektivlərə dair də fikir mübadiləsi aparılıb. İkitərəfli əlaqələrin inkişafında par-

lamentlərarası əməkdaşlığın mühüm rol oynadığını bildirən Milli Məclisin Sədri özünü Latviyaya rəsmi səfərini məmnunluqla xatırladaraq, dostluq qruplarının da fəaliyyətini qeyd edib. O, parlament diplomatiyasının əhəmiyyətini nəzərə alaraq, əməkdaşlığın həm ikitərəfli, həm də beynəlxalq və regional parlament platformaları çərçivəsində gücləndirilməsinin əhəmiyyətini qeyd edib. Sahibə Qafarova bəzi beynəlxalq təşkilatlarla Azərbaycanla qarşı ikili standartların mövcud olduğunu diqqətə çatdırıb. Spiker bu çərçivədə Avropa Şurası Parlament Assambleyasının Azərbaycan nümayəndə heyətinin etimadnaməsini rəffiksasiya etməməsinə tənzid edərək deyib ki, ASPA bu cür yanlış yanaşmadan imtina etməlidir.

Görüşdə regionda mövcud olan vəziyyət barədə də müzakirə aparılıb. Milli Məclisin Sədri təəssüflə qeyd edib ki, Azərbaycan öz torpaqlarını azad etdikdən sonra təzyiqlərlə üzləşib. Bəzi dövlətlər və beynəlxalq təşkilatlar Ermənistanın yalan, uydurma məlumatlarına istinad edərək, ölkəmizə təzyiqlər göstərməyə çalışırlar.

Spiker tərəflər arasında daimi sülhün təmin olunmasının önəmini qeyd edərək deyib ki, bu Cənubi Qafqazda uzunmüddətli sabitlik baxımından çox vacibdir.

Göstərilən yüksək qonaqpərvərliyə görə minnətdarlığını bildirən səfir Edgars Skuya ölkəmizdə gedən inkişaf proseslərinin onda dərin təəssürat yaratdığını söyləyib. Diplomat ölkəmizin BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası - COP29-a evsahibliyi etməsi üçün seçilməsinə münasibətlə təbrikini çatdırıb.

Latviyanın hər zaman Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü dəstəklədiyini deyən səfir ölkəmizin Azərbaycanla strateji tərəfdaşlıq əlaqələrinə xüsusi əhəmiyyət verdiyini qeyd edib. Edgars Skuyanın sözlərinə görə, son dövrlərdə iki ölkə arasında iqtisadi sahədə, o cümlədən işgüzar dairələr arasında əlaqələr daha da genişlənməkdədir.

Görüşdə qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında da fikir mübadiləsi aparılıb.

Rəşad İSLAMOĞLU,
"Azərbaycan"

Milli Məclisdə vətəndaş qəbulu keçirilib

Milli Məclisin Sədr müavini, Gənclər və İdman komitəsinin sədri Adil Əliyev qəbul qrafikinə uyğun olaraq martın 6-da Milli Məclisin inzibati binasında şahid ailələrinin üzvlərini, qaziləri, habelə müraciət edən digər vətəndaşları qəbul edib.

Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətə Əlaqələr Şöbəsinin rəhbəri Saca Faruq Abdullaha qəbul edib. Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova UNICEF-in Azərbaycanla əməkdaşlıq məsələləri üzrə rəhbəri Saca Faruq Abdullaha qəbul edib.

sozial, humanitar, təhsillə bağlı edilən müraciətlərin bir qismini vitse-spiker tərəfindən yerində həll olunub. Digər müraciətlərin həlli məqsədilə sədr müavini Adil Əliyev tərəfindən mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarına aidiyyəti üzrə məktublar göndərilib, vətəndaşlara mövcud qanunvericiliyin tələblərinə dair hüquqi izahlar verilib. Araşdırılması vaxt tələb edən müraciətlərin hər biri vitse-spiker

tərəfindən nəzarətə götürülərək, həlli istiqamətində müvafiq addımlar atılır.

Qeyd edək ki, vətəndaşların müraciətlərinə yüksək həssaslıqla yanaşılması barədə dövlət başçısının verdiyi tapşırıqlara uyğun olaraq, sədr müavini Adil Əliyev daxil olan bütün müraciətlər tam, hərtərəfli araşdırılır və qanunvericiliyə uyğun olaraq lazımı tədbirlər görülür.

"Azərbaycan"

Sosial müdafiəyə xüsusi ehtiyacı olan şəxslərin təhsil haqqı dövlət büdcəsindən ödəniləcək

Martın 6-da Milli Məclisin Elm və Təhsil komitəsinin növbəti iclası keçirilib.

Milli Məclisin Mətbuat və İctimaiyyətə Əlaqələr Şöbəsinin rəhbəri Saca Faruq Abdullaha qəbul edib. Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova UNICEF-in Azərbaycanla əməkdaşlıq məsələləri üzrə rəhbəri Saca Faruq Abdullaha qəbul edib.

Məhiyyətə bir-biri ilə bağlı olan qanun layihələri haqqında ümumi məlumatı komitə sədri Bəxtiyar Əliyev təqdim edib. O, Prezident İlham Əliyevin əhalinin aztəminatlı təbəqələrindən olan və sosial müdafiəyə xüsusi ehtiyacı olan şəxslərin təhsilə olcaqanlığına genişləndirməyə xidmət edən siyasətindən söz açıb, dövlət başçısının müvafiq tapşırıqları ilə ali təhsil müəssisələrində dövlət hesabına maliyyələşən təqəddürlərini sayının və həcminin ilbəil artırılmasından, sosial baxımdan həssas əhali qrupuna aid edilən ailələrin üzvü olan tələbələrə təhsil haqqı xərclərinin dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına ödənilməsindən danışdı. Qeyd edib ki, Təhsil Tələbə Krediti Fondunun vəsaiti hesabına təhsil tələbə kreditlərinin verilməsi, peşə təhsil müəssisələrində yeni maliyyələşmə mexanizminin tətbiq edilməsi və digər islahatlar dövlət başçısının təhsilə,

insan kapitalının inkişafına, xüsusən də sosial müdafiəyə ehtiyacı olan vətəndaşlara yüksək diqqətinin təzahürüdür.

Komitə sədri bildirdi ki, müzakirəyə təklif olunan "Təhsil haqqında" qanuna təklif edilən dəyişikliklər sosial müdafiəyə xüsusi ehtiyacı olan şəxslərin təhsil müəssisələrində ödənişli əsaslarla təhsil aldıkları müddətdə təhsil haqqının dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına ödənilməsi sahəsində normativ hüquqi aktların təkmilləşdirilməsi məqsədilə hazırlanmış və qanunun yeni redaktədə təqdim olunan 14.8-1-ci maddəsində bu şəxslərin tam daimi müəyyən edilib.

Müzakirəyə çıxarılan ikinci qanun layihəsində isə sosial müdafiəyə xüsusi ehtiyacı olan şəxslərin ödənişli əsaslarla təhsil aldıkları müddətdə onların təhsil haqqının dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına ödənilməsinin digər qanunlarda da təsbit olunması təklif olunub.

Məsələlərin müzakirəsində Elm və Təhsil komitəsinin rəhbəri Adil Əliyev, komitənin üzvləri Anar İsgəndərov, Etibar Əliyev, Ceyhun Məmmədov, Tamam Cəfərova və Müşfiq Məmmədli çıxış edərək, müzakirə edilən qanun layihələri ilə bağlı fikirlərini bildirdilər, təkliflərini və suallarını səsləndirdilər.

Milli Məclis Aparatının Sosial qanunvericilik şöbəsinin müdiri Adil Vəliyev və Elm və Təhsil Nazirliyinin Hüquq şöbəsinin müdiri Səbuhi Mahmudov deputatların qaldırdıqları məsələlərə aydınlıq gətiriblər və suallarını cavablandırdılar.

Müzakirənin sonunda hər iki qanun layihəsi birinci oxunuşda baxılması üçün Milli Məclisin plenar iclasına tövsiyə olunub.

Ülkər XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"

Yüksək beynəlxalq etimadın növbəti nümunəsi

Ümumdünya Şəhərsalma Forumunun On Üçüncü Sessiyası Bakıda keçirilən ən irimiqyaslı tədbirlərdən biri olacaq

Əvvəlki 1-ci sahə.

Azərbaycanın şəhərsalma sahəsində uğurları global səviyyədə yüksək qiymətləndirilir

ni bölüşmək imkanı verir.

Ümumdünya Şəhərsalma Forumu (ÜŞF) 2001-ci ildə Birləşmiş Millətlər Təşkilatı tərəfindən dünyanın üzvləşdiyi ən aktual problemlərdən biri olan sürətli urbanizasiya və onun şəhərlərə, iqtisadiyyatlara və iqlim dəyişikliyinə təsirini tənzimləmək məqsədilə təsis olunub. Şəhərsalma sahəsində ən mötəbər və genişmiqyaslı iştirakçılığa malik, iki ildən bir dünya şəhərlərindən birində keçirilən forum urbanizasiyanın bütün aspektləri ilə məşğul olan minlərlə iştirakçıya şəhərlərin necə qurulduğu, planlaşdırıldığı və idarə edildiyi barədə təcrübə və bilikləri

Forumun ilk sessiyası 2002-ci ildə Kenyanın paytaxtı Nayrobi şəhərində təşkil olunub. Sonrakı illərdə forumun sessiyaları Barselona, Rio-de-Janeyro, Vankuver, Əbu-Dabi, Kuala-Lumpur kimi tanınmış şəhərlərdə keçirilib. ÜŞF-in bu ilə planlaşdırılan 12-ci sessiyası noyabr ayında Misirin paytaxtı Qahirə

rədə təşkil olunacaq.

Mühüm və beynəlxalq xarakterli tədbir olan ÜŞF-nin On Üçüncü Sessiyasının Bakıda keçirilməsi barədə qərar Azərbaycan şəhərsalma sahəsində uğurların global səviyyədə qiymətləndirilməsini, habelə ölkəmizin yüksək nüfuzunun nümunəsidir. Eyni zamanda belə bir tədbirə evsahibliyi etmək Azərbaycanın

öz nailiyyətlərini və şəhərsalma ilə bağlı təcrübəsini nümayiş etdirmək üçün əhəmiyyətli bir imkandır. Bakı dünyanın ən gözəl şəhərlərindən birinə çevrilib. Eyni zamanda işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə ermənilər tərəfindən dağıdılan şəhərlərimizin bərpası istiqamətində görülən, bu sahədə tətbiq olunan innovativ yeniliklər dünyanın diqqətini

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Azərbaycan və Türkiyə müdafiə nazirləri regional təhlükəsizlik məsələlərini müzakirə ediblər

Ankarada rəsmi səfərdə olan Azərbaycanın müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov Türkiyə Respublikasının milli müdafiə naziri Yaşar Gülər ilə görüşüb.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdən əvvəl general-polkovnik Zakir Həsənovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Ankarada Heydər Əliyev Parkını və Türkiyə Respublikasının banisi Mustafa Kamal Atatürkün məvzoleyni - Anıtqəbri ziyarət edib. Azərbaycan nümayəndə heyəti Ümummilli Lider Heydər Əliyevin parkdakı abidəsi və Mustafa Kamal Atatürkün məzarı önünə əklil qoyub, Ulu öndərlərin xatirələrinə ehtiram nümayiş etdirib. Sonra Türkiyənin Milli Müdafiə Nazirliyində təntənəli qarşılaşma mərasimi olub, müdafiə nazirləri fəxri qarovulun önündən keçib, hər iki ölkənin Dövlət himnləri səsləndirilib.

General-polkovnik Z.Həsənov protokola uyğun olaraq

şərəf kitabını imzalayıb. Nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə keçirilən görüşdə qarşılaşma ölkənin milli müdafiə naziri qonaqlara onları Türkiyədə görməkdən məmnunluğunu bildirib. Y.Gülər ölkələrimiz arasında qarşılıqlı inam, etimad və dəstəyə əsaslanan əməkdaşlığın bundan sonra da uğurla inkişaf etdiriləcəyinə əminliyini ifadə edib.

Müdafiə naziri türkəli həkərimə, göstərilən qonaqpərvərliyə görə minnətdarlığını bildirib. General-polkovnik Z.Həsənov Azərbaycan və Türkiyə dövlət başçılarının səmimi münasibətlərinin digər sahələrə olduğu kimi, hərbi əməkdaşlıq sahəsinə də müsbət təsir etdiyini vurğulayıb.

Azərbaycan Respublikasının Türkiyədəki səfiri Rəşad Məmmədovun da iştirak etdiyi görüşdə hərbi, hərbi-texniki, hərbi-təhsil və digər sahələrdə əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri, regional təhlükəsizlik və qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər müzakirə edilib.

Azərbaycan ilə Türkiyə arasındakı əməkdaşlıq bölgədəki sabitliyi təmin edən əsas amillərdəndir

Martın 6-da qarşılaşmada rəsmi səfərdə olan Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Türkiyə Respublikasının Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi ordu generalı Metin Gürək ilə görüşüb.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin dostluq və qarşılıqlı inam üzərində qurulduğunu qeyd edilib, ölkələrimiz arasında mövcud olan əməkdaşlığın bölgədəki sabitliyi təmin edən əsas amillərdən biri olduğu vurğulanıb. Sonda Azərbaycan ilə Türkiyə arasında hərbi əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri və qarşılıqlı maraq doğuran bir sıra məsələlər müzakirə olunub.

Azərbaycan və Türkiyə arasında hərbi sahədə əməkdaşlığın inkişafı ilə bağlı müzakirələr aparılıb

Türkiyədə rəsmi səfərdə olan Azərbaycanın müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti qarşılaşmada Müdafiə Sənayesi Komitəsinin sədri Haluk Görgün ilə görüşüb.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Azərbaycanın Türkiyədəki səfiri Rəşad Məmmədovun da iştirak etdiyi görüşdə ölkələrimiz arasında hərbi-texniki sahədə əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri, eləcə də birgə layihələr və qarşılıqlı maraq doğuran bir sıra məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Bakıda 8 Mart - Beynəlxalq Qadınlar Gününə həsr olunan tədbir keçirilib

Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin təşkilatçılığı ilə 8 Mart - Beynəlxalq Qadınlar Günü ilə əlaqədar tədbir keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə Fəxrə xiyabanda xalqımızın Ümummilli Lideri, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsi dərindən ehtiramla yad edilib, məzarı önünə gül dəstələri qoyulub.

Görkəmli oftalmoloq-alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da xatirəsi anılıb, məzarı üzünə güllər düzülüb.

Milli Məclisin deputatlarının, dövlət və özəl sektor, qeyri-hökumət, beynəlxalq təşkilatların nümayəndələrinin, həmçinin respublikanın bütün regionlarından qadınların, görkəmli ictimai-siyasi xadimlərin iştirak etdikləri tədbirdə əvvəlcə Azərbaycanın Dövlət Himni səsləndirilib.

Sonra Ümummilli Lider Heydər Əliyevin, ölkəmizin ərazi bütövlüyü və suverenliyi uğrunda mübarizədə canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övladlarının əziz xatirəsi bərdəqəlik sükutla yad edilib.

Daha sonra Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan qadınlarına ünvanladığı təbrik məktubu oxunub.

Məktubu Prezident Administrasiyasının Humanitar siyasət, diaspor, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri Fəroh Əliyeva səsləndirib.

Tədbirdə çıxış edən Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Bahar Muradova qadınların çalışdıqları hər sahədə uğur qazanmaları üçün ölkəmizdə bütün şəraitin yaradıldığını bildirib. Qeyd edib ki, dövlətimiz tərəfindən qadınlara xüsusi diqqət və qayğı göstərilir, onların əməyi yüksək qiymətləndirilir.

Azərbaycanlıq ideyası uğrunda sıx birləşən xalqımız

Zəfər qazanaraq qalib adını tarixə yazdıq, yeni reallıqlar yaradan Azərbaycanın Cənubi Qafqazın və dünyada gedən global proseslərin mühüm aktoruna çevrildiyini vurğulayan B.Muradova gərgin proseslər fonunda dövlətimizin başçısının ətrafında sıx birləşməyin vacibliyini qeyd edib.

Bahar Muradova bildirib ki, son 20 ildə dövlət idarəçiliyində gəndər amilinə diqqət artırılıb, qadın hüquqlarının təminatı, onların səlahiyyətləndirilməsi və iqtisadi cəhətdən gücləndirilməsi istiqamətində böyük irəliləyişlər əldə edilib. Ötən 20 il ərzində Azərbaycan qadınlarının üç qurultayı və bir forumu keçirilib.

Diqqətə çatdırılıb ki, ölkəmizdə ictimai həyatın bütün sahələrində qadınların rolu iləndən-ələ daha da artır, ictimai, sosial-iqtisadi, mədəni, mənəvi sahələrdə qadınlar fəal iştirak edirlər.

Çıxışının sonunda Azərbaycan qadınlarını bir daha təbrik edən Bahar Muradova onlara gələcək fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıb.

Sonra dövlətimizin qadın siyasətindən bəhs edən video-qarx nümayiş olunub.

Tədbir konsert proqramı ilə davam edib.

MDB-də Əhalinin Sağlamlığının Qorunması sahəsində Əməkdaşlıq Konsepsiyasının aktualaşdırılması planlaşdırılır

Müstəqil Dövlətlər Birliyinin (MDB) mənzil-qəragahında MDB-yə üzv dövlətlərin əhalinin sağlamlığının qorunması sahəsində əməkdaşlıq konsepsiyasına dəyişiklik layihələrinin yekunlaşdırılması üzrə ekspert qrupunun ilk iclası keçirilib.

AZƏRTAC MDB İcraiyyə Komitəsinin Mətbuat xidmətinə istinadla xəbər verir ki, ekspertlər konsepsiyanın ilk dəfə 2003-cü ildə - 20 ildən də çox əvvəl təsdiqləndiyini qeyd ediblər. Bu dövr ərzində tibdə həm bir sıra xəstəliklərin patogenezinə, həm də dərman və peyvəndlərin işlənilib hazırlanmasında yeni elmi kəşflər baş verib, hazırda bu sahədə müasir informasiya texnologiyaları və IT sistemləri fəal şəkildə tətbiq olunur, fərdi təbabət və yaxın illərdə tibbin inkişafını təyin edəcək digər hadisələr inkişaf edir.

Tibbin inkişaf tempini və bu sahədəki əsas tendensiyalardakı dəyişiklikləri nəzərə alan mütəxəssislər, Əhalinin Sağlamlığının Qorunması sahəsində Əməkdaşlıq Konsepsiyasının aktualaşdırılması ilə bağlı daha çox işin görülməsinin zəruriliyini qeyd ediblər və bununla əlaqədar ekspert qrupunun növbəti iclasının bu ilin aprel ayında keçirilməsinə qərar verilib.

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 115

QƏRAR

Bakı şəhəri, 5 mart 2024-cü il

Sərbəst olmayan istehlakçıya elektrik enerjisinin verilməsinin dayandırılmasına əsas verən müddət müəyyən edilməsi haqqında

"Elektroenergetika haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 11 aprel tarixli 858-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 19 may tarixli 2143 nömrəli Fərmanının 2.2.3-cü yarımbəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti qərara alır:

1. Sərbəst olmayan istehlakçıya elektrik enerjisinin verilməsinin dayandırılmasına əsas verən müddət bir ay müəyyən edilsin.
2. Bu Qərar 2024-cü il yanvarın 1-dən tətbiq edilir.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 118

QƏRAR

Bakı şəhəri, 5 mart 2024-cü il

"Dövlət qeydiyyatına alınmış dərman vasitələrinin qiymətlərinin tənzimlənməsi və həmin qiymətlərə nəzarətin həyata keçirilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2015-ci il 3 iyun tarixli 209 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti qərara alır:

"Dövlət qeydiyyatına alınmış dərman vasitələrinin qiymətlərinin tənzimlənməsi və həmin qiymətlərə nəzarətin həyata keçirilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2015-ci il 3 iyun tarixli 209 nömrəli Qərarında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015, № 6, maddə 782 (Cild I) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. Aşağıdakı məzmununda 1-1-ci və 1-2-ci hissələr əlavə edilsin:

"1-1. Bu Qərarın 1-ci hissəsi ilə təsdiq edilmiş Qaydanın 4.9-cü bəndinə uyğun olaraq icrasına həyata keçirilən Dərman vasitələrinin dövlət reyestrinin məlumatları dəyişikliklər (dövlət qeydiyyatı müddətinin bitməsi, yenidən dövlət qeydiyyatına alınması, istehsalçının dəyişməsi, istehsal ölkəsinin dəyişməsi, yeni qablaşdırma miqdarı) göstərilməklə, Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən ayda bir dəfə elektron formada Azərbaycan Respublikası Tarif (qiymət) Şurasının Katibliyinə təqdim edilir.

1-2. Bu Qərarla dəyişiklik Azərbaycan Respublikası Prezi-dentinin 2023-cü il 6 oktyabr tarixli 2328 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "İcra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının layihələrinin hazırlanması, razılaşdırılması, qəbul edilməsi və dərc edilməsi qaydası haqqında Əsasnamə"nin 3.5-ci bəndinə uyğun edilməlidir.

2. Həmin Qərarla təsdiq edilmiş "Dövlət qeydiyyatına alınmış dərman vasitələrinin qiymətlərinin tənzimlənməsi və həmin qiymətlərə nəzarətin həyata keçirilməsi Qaydası" üzrə:

2.1. 1-ci hissə üzrə:
2.1.1. 1.3-cü bənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"1.3. Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən dövlət qeydiyyatına alınaraq Dərman vasitələrinin dövlət reyestrinə daxil edilmiş dərman vasitələrinin (yalnız ixrac üçün Azərbaycan Respublikasında istehsal edilmiş dərman vasitələri istisna olmaqla) topdan və pərakəndə satış qiymətlərinin yuxarı həddi Azərbaycan Respublikasının Tarif (qiymət) Şurası (bundan sonra - Şura) tərəfindən tənzimlənir";

2.1.2. 1.4-cü bənd "qiymətlərlə" sözdündən əvvəl "həddən yuxarı olmayan" sözləri əlavə edilsin;

2.2. 2.5-ci bənddə "vasitələrinin istehsalçıları və ya onların müvəkkil etdiyi şəxslər (bundan sonra - istehsalçılar)" sözləri "vasitələrinin dövlət qeydiyyatı haqqında vəsiqənin sahibi (bundan sonra - ərizəçi)" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.3. 3-cü hissə üzrə:
2.3.1. adına "qiymətlərinin" sözdündən sonra "yuxarı həddinin" sözləri əlavə edilsin;

2.3.2. 3.1-ci bəndin birinci cümləsində "qiyməti" sözü "qiymətinin yuxarı həddi" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.3.3. 3.2-ci bənddə "qiyməti" sözü "qiymətinin yuxarı həddi" sözləri ilə, "qiymətinə" sözü "qiymətinin yuxarı həddinə" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.3.4. 3.4-cü bənddə "qiymətlərinin" sözdündən sonra "yuxarı həddinin" sözləri əlavə edilsin;

2.3.5. 3.5-ci bəndin birinci cümləsində "qiymətləri" sözü "qiymətlərinin yuxarı həddi" sözləri ilə, ikinci cümləsində "qiymətlərlə" sözü "qiymətlərin yuxarı həddindən yüksək olmamaqla" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.3.6. aşağıdakı məzmununda 3.6-cı bənd əlavə edilsin:

"3.6. Tibb müəssisələri üçün qablaşdırılmış dərman vasitəsinin yalnız topdansatış qiymətinin yuxarı həddi təsdiq edilir.";

2.4. 4-cü hissə üzrə:
2.4.1. 4.1-ci bənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"4.1. Dərman vasitələri dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra 1 (bir) ay müddətində ərizəçilər tərəfindən qiymət tənzimlənməsi üçün Şuraya müraciət edilir. Dərman vasitələrinin qiymətlərinin tənzimlənməsi üçün sənədlərin qəbulu və araşdırılması Katiblik tərəfindən həyata keçirilir.";

2.4.2. 4.2-ci bəndin birinci və ikinci cümlələrində "İstehsalçılar" sözü "Ərizəçilər" sözü ilə əvəz edilsin;

2.4.3. 4.3.1-ci yarımbənddə "Azərbaycan Respublikasında dövlət qeydiyyatına alınması haqqında sənədin (qeydiyyat vəsiqəsinin)" sözləri "dövlət qeydiyyatı haqqında qeydiyyat vəsiqəsinin" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.4.4. 4.3.2-ci yarımbənd ləğv edilsin;

2.4.5. 4.3.3-cü yarımbənddə "həmin ölkələr üzrə Azərbaycan Respublikasının diplomatik nümayəndəlikləri və konsul-luqları tərəfindən Azərbaycan dilinə rəsmi tərcüməsi təsdiq edilən qiymət sənədləri" sözləri "Azərbaycan dilinə tərcüməsi notariat qaydasında təsdiq edilən sənədlər" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.4.6. 4.3.5-ci yarımbənddə "notariat qaydasında təsdiq edilmiş" sözləri çıxarılırsın;

2.4.7. 4.5-ci və 4.6-cı bəndlərdə "istehsalçıya" sözü "ərizəçiyə" sözü ilə əvəz edilsin;

2.4.8. 4.7-ci bəndin birinci cümləsində "istehsalçının" sözü "ərizəçinin" sözü ilə əvəz edilsin;

2.4.9. 4.9-cu, 4.11-ci və 4.12-ci bəndlər aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"4.9. Dərman vasitələri dövlət reyestrinin Şurasının informasiya sistemi ilə inteqrasiyası Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 12 sentyabr tarixli 263 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Dövlət informasiya ehtiyatları və sistemlərinin formalaşdırılması, aparılması, inteqrasiyası və arxivləşdirilməsi Qaydaları"nın 4-cü hissəsinə uyğun olaraq həyata keçirilir.

4.11. Bu Qaydanın 5.8-ci bəndi nəzərə alınmaqla, dərman vasitəsi dövlət qeydiyyatına alındıqdan sonra 1 (bir) ay müddətində ərizəçi tərəfindən qiymət tənzimlənməsi üçün müraciət edilmədiyi halda, Şura tərəfindən istinad ölkələri, habelə açıq informasiya mənbələri olan ölkələr üzrə məlumatlar əsasında araşdırma aparılmaqla, bazis qiymət müəyyən edilərək qiymət tənzimlənməsi həyata keçirilir.

4.12. "Dərman vasitələri haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 4.11-ci maddəsinin ikinci cümləsində qeyd olunan dərman vasitələrinin qiymətlərinin tənzimlənməsi dərman vasitələrinin istehsalçısı tərəfindən Şuraya müraciət edildikdə həyata keçirilir";

2.5. 5-ci hissə üzrə:

2.5.1. 5.1-ci bənddə "üzrə" sözdündən sonra "istehsal ölkəsi nəzərə alınmaqla" sözləri əlavə edilsin;

2.5.2. 5.2-ci bəndin birinci cümləsinə "rübədə" sözdündən sonra "azı" sözü əlavə edilsin;

2.5.3. 5.4-cü bənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"5.4. Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi tərəfindən dərman vasitələri haqqında verilən məlumatlarda Şura tərəfindən təsdiq edilmiş qiymətlər əks olunur";

2.5.4. 5.6-cı bənddə "istehsalçılar" sözü "ərizəçilər" sözü ilə, "Katibliyə yenidən bəyannamə təqdim" sözləri "Şuraya yenidən müraciət" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.5.5. 5.8-ci bənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"5.8. Aşağıdakı dərman vasitələrinin ölkədaxili topdansatış əczaçılıq müəssisələrinə şerti satış qiymətlərinin müəyyən-ləşdirilməsi bu Qaydanın 5.9 - 5.13-cü bəndlərinə uyğun olaraq həyata keçirilir:

5.8.1. əhəlinin sağlamlığı baxımından xüsusi əhəmiyyət kəsb edən dərman vasitələri;

5.8.2. resept olmadan buraxılan dərman vasitələri";

2.5.6. aşağıdakı məzmununda 5.9 - 5.14-cü bəndlər əlavə edilsin:

5.9. Bu Qaydanın 5.8.1-ci yarımbəndində qeyd olunan dərman vasitələrinin ölkədaxili topdansatış əczaçılıq müəssisələrinə şerti satış qiymətlərinin ilk dəfə müəyyən-ləşdirilməsi bu Qaydanın 5.11-ci bəndi nəzərə alınmaqla, ərizəçinin və ya Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin müraciətinə əsasən həyata keçirilir.

5.10. Bu Qaydanın 5.8.1-ci yarımbəndində qeyd olunan dərman vasitələrinin ölkədaxili topdansatış əczaçılıq müəssisələrinə şerti satış qiymətlərinə yenidən baxılması bu Qaydanın 5.11-ci bəndi nəzərə alınmaqla, ərizəçinin və ya Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin müraciətinə əsasən həyata keçirilir.

5.11. Bu Qaydanın 5.8.1-ci yarımbəndində qeyd olunan dərman vasitələrinin ölkədaxili topdansatış əczaçılıq müəssisələrinə şerti satış qiymətlərinin ilk dəfə müəyyən-ləşdirilməsi bu Qaydanın 5.11-ci bəndi nəzərə alınmaqla, ərizəçinin və ya Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin, Azərbaycan Respublikası Səhiyyə Nazirliyinin, Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsinin, İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin və Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyinin rəyləri alınır.

5.12. Bu Qaydanın 5.8.2-ci yarımbəndində qeyd olunan dərman vasitələrinin ölkədaxili topdansatış əczaçılıq müəssisələrinə şerti satış qiymətlərinin ilk dəfə müəyyən-ləşdirilməsi ərizəçinin müraciətinə və ya bu Qaydanın 4.11-ci bəndinə əsasən dərman vasitəsinin bazis qiymətinə onun 10 faizi və nəzarət markasının qiyməti əlavə olunmaqla həyata keçirilir.

5.13. Bu Qaydanın 5.8.2-ci yarımbəndində qeyd olunan dərman vasitələrinin ölkədaxili topdansatış əczaçılıq müəssisələrinə şerti satış qiymətlərinə yenidən baxılması bu Qaydanın 5.2-ci bəndinə uyğun olaraq həyata keçirilir.

5.14. Ərizəçilərin əsaslandırılmış müraciətinə əsasən tənzimlənməsi qiymətlərdə texniki xətalarla bağlı Şura tərəfindən düzəlişlər edilir. Bu düzəlişlər dərman vasitəsinin qiymətinin yenidən tənzimlənməsi hesab edilmir";

2.6. 6-cı hissə üzrə:

2.6.1. 6.1-ci bənddə "üzərində dövlət tərəfindən tənzimlənməmiş qiymətlər" sözləri "qablaşdırılmasının üzərində Şura tərəfindən təsdiq edilmiş yuxarı həddən yüksək olmamaqla, pərakəndə satış qiymətləri" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.6.2. 6.2-ci bənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"6.2. Dərman vasitələrinin qablaşdırılmasının üzərində pərakəndə satış qiymətlərinin göstərilməsi aptek təşkilatları tərəfindən təmin edilir. Dərman vasitələrinin qiymətləri Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilmiş üsullarla göstərilir";

2.6.3. 6.3-1-ci bənddə "məlumatların" sözdündən əvvəl "zəruri" sözü əlavə edilsin və həmin bənddən "vaxtında və ya" sözləri çıxarılırsın;

2.7. 7-ci hissə və Qeyd hissəsi ləğv edilsin.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 121

QƏRAR

Bakı şəhəri, 5 mart 2024-cü il

"Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Daşınmaz əmlakın dövlət reyestri haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 13 fevral tarixli 999-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Daşınmaz əmlakın dövlət reyestri haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2004-cü il 10 avqust tarixli 113 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi barədə" 2018-ci il 20 fevral tarixli 1838 nömrəli, "Azərbaycan Respublikasının Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsində dəyişikliklər edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 1 fevral tarixli 982-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Azərbaycan Respublikasının Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsinin təsdiq edilməsi, qüvvəyə minməsi və bununla bağlı hüquqi tənzimləmə haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2012-ci il 29 iyun tarixli 392-IVQ nömrəli Qanununun tətbiqi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2012-ci il 4 sentyabr tarixli 695 nömrəli Fərmanında dəyişikliklər edilməsi haqqında" 2018-ci il 6 mart tarixli 1867 nömrəli, "Torpaq icarəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 31 may tarixli 1154-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında" 2018-ci il 11 iyun tarixli 138 nömrəli, "Milli məkan məlumatlarının formalaşdırılması və inteqrasiyası Qaydalarının təsdiq edilməsi haqqında" 2018-ci il 28 dekabr tarixli 448 nömrəli və "Azərbaycan Respublikası Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı bəzi məsələlər haqqında" 2019-cu il 19 mart tarixli 597 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2023-cü il 14 dekabr tarixli 2388 nömrəli Fərmanının icrası ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin bəzi qərarlarında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Daşınmaz əmlakın dövlət reyestri haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 13 fevral tarixli 999-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və "Daşınmaz əmlakın dövlət reyestri haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2012-ci il 29 iyun tarixli 392-IVQ nömrəli Qanununun tətbiqi və "Azərbaycan Respublikasının Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsinin təsdiq edilməsi, qüvvəyə minməsi və bununla bağlı hüquqi tənzimləmə haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2012-ci il 4 sentyabr tarixli 695 nömrəli Fərmanında dəyişikliklər edilməsi haqqında" 2018-ci il 6 mart tarixli 1867 nöm-

rəli, "Torpaq icarəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 31 may tarixli 1154-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında" 2018-ci il 11 iyun tarixli 138 nömrəli, "Milli məkan məlumatlarının formalaşdırılması və inteqrasiyası Qaydaları"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2018-ci il 28 dekabr tarixli 448 nömrəli və "Azərbaycan Respublikası Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı bəzi məsələlər haqqında" 2019-cu il 19 mart tarixli 597 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin 2023-cü il 14 dekabr tarixli 2388 nömrəli Fərmanının icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti qərara alır:

1. "Tikinti obyektlərinin istismarına icazənin formaları"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2014-cü il 11 sentyabr tarixli 302 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014, № 9, maddə 1126 (Cild I); Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 2 dekabr tarixli 429 nömrəli Qərarı) 4-cü hissəsi ləğv edilsin.

2. "Bələdiyyələrin yazılı və ya elektron sorğuları əsasında daşınmaz əmlakın dövlət reyestrinin məlumatlarını verilməsi qaydası və bununla bağlı ödəniş miqdarı"nın təsdiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 26 sentyabr tarixli 417 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 9, maddə 1945 (Cild I) 2-ci hissəsi ləğv edilsin.

3. "Torpaq sahəsindən istifadənin iqtisadi əsaslandırılmasının Forması"nın təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 30 noyabr tarixli 512 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 11, maddə 2459 (Cild I) 2-ci hissəsi ləğv edilsin.

4. "Ərazi Tikinti-Planlaşdırma Mərkəzinin göstərdiyi xidmətlərə görə ödənilən xidmət haqqı məbləğləri"nin təsdiq edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 10 yanvar tarixli 3 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020, № 1, maddə 61 (Cild I) 2-ci hissəsi ləğv edilsin.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

№ 122

QƏRAR

Bakı şəhəri, 6 mart 2024-cü il

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin "Dövlət büdcəsindən maliyyə yardımı və ya investisiyayönümlü təxsisat alan, habelə dövlət zəmanəti ilə alınmış borc da daxil olmaqla, dövlət büdcəsi qarşısında öhdəliyi olan hüquqi şəxslərin xarici və ya daxili borclanmasını tənzimləyən Qaydalar"ın təsdiq edilməsi barədə" 2010-cu il 28 iyul tarixli 143 nömrəli, "Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının normativ xarakterli aktlarının hazırlanması və qəbul edilməsi Qaydası"nın təsdiq edilməsi barədə" 2011-ci il 11 noyabr tarixli 184 nömrəli və "Vergi ödəyicilərində nağd pul vəsaitinin uçotu və kassa əməliyyatlarının aparılması Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında" 2020-ci il 30 sentyabr tarixli 365 nömrəli qərarlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2023-cü il 6 iyul tarixli 934-VIQD nömrəli Qanununun icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti qərara alır:

1. "Dövlət büdcəsindən maliyyə yardımı və ya investisiyayönümlü təxsisat alan, habelə dövlət zəmanəti ilə alınmış borc da daxil olmaqla, dövlət büdcəsi qarşısında öhdəliyi olan hüquqi şəxslərin xarici və ya daxili borclanmasını tənzimləyən Qaydalar"ın təsdiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2010-cu il 28 iyul tarixli 143 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikası

nın Qanunvericilik Toplusu, 2010, № 7, maddə 708 (Cild I) 2-ci hissəsinin birinci abzasından "və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında" sözləri çıxarılırsın.

2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2011-ci il 11 noyabr tarixli 184 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2011, № 11, maddə 1066 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının normativ xarakterli aktlarının hazırlanması və qəbul edilməsi Qaydası"nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. 1.2-ci bənddə "bütün banklar, bank olmayan kredit təşkilatları" sözləri "nəzarət etdiyi bütün subyektlər" sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2. 4.2-ci bənddə "Azərbaycan Respublikasının "Banklar haqqında" və "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi

Bankı haqqında" qanunlarına" sözləri "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa, habelə maliyyə bazarlarının tənzimləyən digər qanunlara" sözləri ilə əvəz edilsin.

3. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 30 sentyabr tarixli 365 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020, № 9, maddə 1237 (Cild I) ilə təsdiq edilmiş "Vergi ödəyicilərində nağd pul vəsaitinin uçotu və kassa əməliyyatlarının aparılması Qaydası"nın 1.2-ci bəndində "və kredit təşkilatlarına" sözləri ", kredit təşkilatlarına və qanuna müvafiq olaraq ödəniş xidmətlərini həyata keçirən şəxslərə" sözləri ilə əvəz edilsin.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Demokratiyanın iki üzü - ədalətin ikili standartı

Sülh prosesinin əngəllənməsi Ermənistanın və havadarlarının növbəti məğlubiyyəti olacaq

"Azərbaycan dövləti və onun ali siyasi rəhbərliyi regionumuzda ikitərəfli danışıqlar formatı çərçivəsində uzunmüddətli və davamlı sülhün bərqərar olması üçün bütün səylərini səfərbər edib. Lakin bu realiaqlar fonunda sülh prosesinə mane olan ciddi ideoloji təzyiqlər müşahidə edilir. Belə təzyiqlər elementlərinin mənbələri isə müxtəlifdir".

byəyanatlar səsləndirib. Elə fikirlər bildirib ki, erməni gəncləri ayağa qalxınsınlar və yenidən Qarabağ xülyasına vararaq, revanşizm dalğası çərçivəsində sülhün əleyhinə çıxınsınlar. Azərbaycanla Ermənistan arasında sülh sazişinin imzalanması istəməyənlər elə çıxışlar edirlər ki, İrəvan Azərbaycana qarşı yenidən ərazi iddiaları qaldırsın və bunun reallaşması

Bu fikirləri qəzetimizə açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Elmən Nəsirov deyib. Deputat bildirib ki, Azərbaycan 44 günlük Vətən müharibəsində və 2023-cü ilin sentyabrında həyata keçirilən antiterror tədbirləri nəticəsində öz suverenliyini və ərazi bütövlüyünü tam təmin edib. Yeni bu gün artıq Qarabağ problemi yoxdur. Mövcud problem Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinin bərpası, iki dövlətin sərhədlərinin müəyyən edilməsi, kommunikasiyaların açılması, Zəngəzur dəhlizinin işə salınması və sair məsələlərə bağlıdır. Amma Azərbaycanın yaratdığı yeni realiaqlar sülh müqaviləsinin imzalanmasına imkan yaradır.

Deputatın sözlərinə görə, bu vəziyyətdən duyulmuş sülhpozuçular əl-ayağa düşüblər. Məsələn, Fransa son dövrlər ölkəmizə qarşı qərəzli davranışlarını intensivləşdirib. Gah Almaniyanın, gah Avropa Parlamentində oturan islamofob və rasist nümayəndələrin öli ilə Azərbaycana qara yaxmağa, şərböhtan yağdırmağa çalışır. Bununla da erməniləri revanşizmə həvəsləndirərək özünü Cənubi Qafqazda hərbi mövcudluğuna nail olmaq istəyir.

"Bundan başqa, sülhə əngəl törədən təzyiqlər elementləri həm də Rusiyanın əsas təbliğatçılarından biri olan Marqarita Simonyanın gəlir. O, Rusiyada keçirilən Dünya Gənclər Festivalında Azərbaycan-Ermənistan münasibətlərinin normallaşmasına mane olan

istiqamətində hərəkət etsin. Marqarita Simonyan kimi sülhpozuçuya fəaliyyətlə məşğul olanların əsas niyyəti budur", - deyər müsahibəmiz əlavə edib.

Elmən Nəsirov söyləyib ki, bu gün Azərbaycan Avropanın enerji təhlükəsizliyini təmin edən əsas tərəfdaşlardan biridir: "Ona görə də Qərbin bir sıra ölkələri addım atarkən bu realiaqları unutmamalı, tərəfdaşlıq münasibətlərinə xələf gətirən, siyasi-iqtisadi əməkdaşlığımıza kölgə salan davranışlar sərgiləməməlidirlər. Ermənistanın siyasi rəhbərliyi də sülhə əngəl olan addımları ilə gündəmə gəlməklə aparılan danışıqlarda bu məsələləri diqqətə almaqlıdır. Bu kimi addımların qarşısını almalıdır. Çünki bu gün sülh müqaviləsinin imzalanması Azərbaycanın və Ermənistanın özünə lazımdır. Nəzərə almaq lazımdır ki, məğlub tərəf Ermənistanıdır, Azərbaycanın müharibədən dərhal sonra sülh sazişini təklif etməsi və xalq olaraq humanistliyimizin göstəricisidir".

Deputat yekunda vurğulayıb ki, Cənubi Qafqazda nifaq və nifrət toxumu səpənələr heç nə əldə etməyəcəklər. "Belə qüvvələrin ağılsız davranışları heç bir halda regiona sülh və əmin-amanlıq gətirmir, əksinə, qarşıdurma mühitinin genişlənməsinə səbəb olur. Bu isə əslində Ermənistanın və havadarlarının növbəti məğlubiyyəti deməkdir".

N.QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Azərbaycan haqq yolundadır

"Son vaxtlar ölkəmizə qarşı qərəzli mövqə tutanların əsas dördü Azərbaycanın Vətən müharibəsində qələbəsi, ötən ilin sentyabrın 19-20-də keçirilmiş antiterror tədbirləri nəticəsində suverenliyini və ərazi bütövlüyünü tam bərpa etmişdir".

sətlərini Cənubi Qafqazda həyata keçirmək istəyənlərin məkrli planlarını reallaşdırmağa mane olur.

"Azərbaycana ağılsız böhtanlar atılan indi də bizi etnik təmsilçilərdə ittiham edirlər. Əslində isə bütün dünyaya məlumdur ki, ermənilər Qarabağ ərazisini kömüllü olaraq tərk ediblər. Bu isə Avropaya sərf etmir. Onlar nəyin bahasına olursa-olsun, vaxtilə Azərbaycan torpaqlarında qazandıqları gəlirləri bərpa etmək üçün hər bir vasitəyə əl atırlar", - deyər müsahibəmiz qeyd edib.

Arzu Nağıyev AP-də qəbul edilən qətnamənin heç bir əhəmiyyət kəsb etmədiyini də vurğulayıb. Deputat deyib ki, həmin kağız parçasında yazılanlar təkcə ölkəmiz üçün yox, bütövlükdə Avropa İttifaqı və ona üzv olan dövlətlər üçün də absurd və yalandır: "Sadəcə olaraq Avropa Parlamentinin yeni seçkilərə hazırladığı ərəfədə bəzi deputatların mandat almaq üçün tək olmaqla ermənilərin müdafiəsinə qalxmaqdır. Həmin deputatların maliyyələşməsi erməni lobbisi tərəfindən həyata keçirildiyinə görə onlar Azərbaycanın əleyhinə çıxış etməlidirlər. Bu maliyyələşmənin arxasında isə Brüsseldə yaşayan ermənişilli Kasper Karapetyanın dayandığı bildirilir. Artıq faktlarla sübuta yetirilib ki, AP deputatlarına verilən rüsvayət mənbəyi erməni Karapetyandır".

Deputat yekunda vurğulayıb ki, Azərbaycan Avropa Parlamenti qarşısında heç bir öhdəlik daşmır. Ona görə bu qurumda qəbul edilən qətnamələrin məzmunundan asılı olmayaraq, bizim üçün heç bir əhəmiyyəti yoxdur. Azərbaycan haqq yolundadır və onu bu yoldan heç kim döndərə bilməz. Erməni lobbisinin puluna möhtac olanların ölkəmizə əleyhinə çağırışlara qoşulması bizim üçün narahatlıq yaradır.

Nəzirov QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

Haqlı və güclü olan Azərbaycanıdır

Ermənistanın buqələmunluğunun heç bir faydası olmayacaq

hücumu hazırlaşır və Qafqazda yeni savaşı açmağın yaranma təhlükəsi var.

Amma, özləri də yaxşı anlayırlar ki, bu, sadəcə Azərbaycanı tənqidə baxmaq məqsədi güdür. Çünki Azərbaycanın yeganə məqsədi sülh müqaviləsinin bağlanması, regionda təhlükəsizliyin bərqərar olunmasıdır. Əgər Azərbaycanın Ermənistanla qarşı ərazi iddiası olsaydı, ya 44 günlük savaşda, ya da 23 saatlıq antiterror tədbirlərində bunu reallaşdırmaqla bilirdi. Çünki Azərbaycan Ordusunun qarşısında dayanma biləcək güc yox idi. Elə indi də yoxdur!

Fransanın bu ölkəni silahlandırması, ordusundan bir neçə hərbiçisini Hayastana təlim adı ilə götirməsi o demək deyil ki, Azərbaycanın nədənsə çökünəcəyi var. Əslində, Azərbaycan Ordusu bu gün 2020-ci il

dəkindən qat-qat güclüdür. Həm yüksək döyüş əzmi şəxsi heyət, həm də müasir hərbi texnika, silah-sursat baxımından...

Əgər Azərbaycan sülh istəməyirdi, onun şərtlərini də hazırlayıb Ermənistanı təqdim etməzdi.

Əgər Azərbaycan savaş istəməyirdi, işğaldan azad etdiyi əraziləri bərpa edib yurdundan-yuvasından didərgin düşən vətəndaşlarını yenidən atəş altına salmazdı.

Qalib Ali Baş Komandan kimi İlham Əliyev dəfələrlə bəyan edib ki, Azərbaycan sülh prosesinə sadıqdır. Mehdi Azərbaycan İkinci Qarabağ müharibəsi başa çatdıqdan sonra sülh danışıqları təşəbbüsü ilə çıxış edib. Lakin məğlub Ermənistan son zamanlarda sadəcə olaraq dondan-dona girməklə oyunpozanlıq edir.

Bunun səbəbi təbii ki, böldür. Hayastan rəhbərliyi hər zaman buyruq qulu olduğu Rusiyadan üz çevirərək Qərbin dik-təsi altına düşdüyünü göstərir.

Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatındakı fəaliyyəti "dondurması" isə vəziyyəti daha da gərginləşdirib. Bunu artıq ölkə əhalisi də anlayır və Hayastanın yeni təhlükə ilə üz-üzə qaldığını vurğulayıb.

Elə dünən Ermənistanın sabiq prezidenti Robert Koçaryanın müxalif "Ermənistan" parlament fraksiyasının katibi Artsvik Minasyan jurnalistlər üçün təşkil olunan brifinqdə deyib ki, Hayastan hakimiyyətinin Rusiya və Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatı (KTMT) ilə bağlı siyasəti respublikanın təhlükəsizlik sisteminin sıradan çıxmasına və fəlakətə gətirib çıxaracaq: "Er-

mənistanın təhlükəsizliyi elə bir vəziyyətdədir ki, hər an bütün tərəflərdən bizə hücum edilə bilər. Onlar bizim müttəfiqimizi düşməne çevirdilər. Bu, rüsvayçılıqdır", - deyər Artsvik Minasyan bildirib. Onun sözlərinə görə, İrəvan mövcud təhlükəsizlik sistemini daha effektiv etmək üçün yol tapmalı, tərəfdaşlarla "ultimatum dilində" danışmamalıdır.

Göründüyü kimi, sülh müqaviləsinin imzalanma tarixinin uzanmasının daha çox təhlükəli olduğunu İrəvanda artıq yaxşı başa düşürlər. Amma bözi dairələr hesab edirlər ki, onların arxasında dayananların Azərbaycanı təsir etmək mexanizmləri hələ bitməyib və bu təzyiqlər nəticəsində sülh müqaviləsi imzalanarkən Ermənistan üçün daha uyğun şərait əldə etmək olar. Lakin Ermənistan və onun havadarları unudurlar ki, vaxt keçdikcə Azərbaycanın şərtləri də dəyişir.

Böyük erməni diasporuna malik Fransa isə Ermənistanı təstəvini davam etdirməklə yanaşı, Azərbaycana qarşı qara-yaxma kampaniyasını da davam etdirir. Prezident Emmanuel Makron hökuməti açıq-aşkar ermənipərəst mövqə sərgiləyərək, Fransanı Hayastanın faşizm siyasətinin osirinə çevirib. İndi də Ermənistanın Fransa vassallığı dövrü başlayıb.

Əminliklə deyər bilirik ki, istənilən buqələmunluğun Ermənistan üçün heç bir faydası olmayacaq. Regionda dik-təni edən tərəf Azərbaycanıdır. Çünki Azərbaycan həm haqlı, həm də güclü olan tərəfdir.

Rəşad BAXSƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Fransaya Cənubi Qafqazda yer yoxdur

Normal ağılı olan kəs və ya dövlət bir dəfə səhv etdisə, gərəkdir ikinci dəfə onu təkrarlamasın. Çünki ikinci dəfə eyni səhvi təkrar etmək bağışlanmır. Hazırda Ermənistan ikinci dəfə eyni səhvi təkrar etməyə çalışır. Ölkəmiz və xalqımız üçün böyük uğurla yekunlaşan İkinci Qarabağ müharibəsində məğlub olan Ermənistan yenə də "revanşizm" xəstəliyinə tutulub. Ha "müalicə" olunsada, bu azardan qurtula bilmir. Çünki tələbləri qarşısında baş əydiyiyi Fransa ona "müalicə" kursunun başa çatmasına imkan vermir.

2020-ci ilin 10 noyabr tarixində kapitulyasiya aktına imza atmaqla özü də məğlubiyyətini etiraf etmiş Ermənistan yenidən "revanşizm" hazırlaşır. Görünür Ermənistan 44 günlük Vətən müharibəsində, həmçinin ondan sonrakı antiterror tədbirlərində aldığı məğlubiyyətdən, verdiyi itkilərdən düşünməyə başlamayıb. Əgər düzgün notisi çıxarsaydı, işğalçılıq siyasətindən əl çəkərdi, yenidən silahlanmazdı.

Müxtəlif mətbuat orqanlarında xarici ölkələrdən silah alınması və almaq istəyi ilə bağlı yayılan məlumatlar doğrudan da, Ermənistanın yenidən revanşizmə can atdığı bir daha təsdiqləyir. Baş nazir Nikol Paşinyan hökumətin iclasında bildirib ki, bözi ölkələr, o cümlədən müttəfiqləri öncədən sifariş alsada, yüz milyonlarla dollar dəyərində silahı tədarük etməkdən imtina ediblər. Görünən odur ki, Ermənistan hakimiyyətinin revanşizmi üçün başladığı "hazırlıq kampaniyası" istədiyi formada getmir. Bunun isə obyektiv və subyektiv səbəbləri mövcuddur. Paşinyan bir öləndə iki qarız tutmağa çalışır. Eyni

anda həm Fransaya, həm də digər ölkələrə sığınmaq istəyir. Hadisələrin gedişini göstərən ki, gedəcəyini müəyyən edə bilməyən Ermənistan qeyri-müəyyənlik yolundadır.

Son hadisələr göstərir ki, Ermənistan yavaş-yavaş Rusiyaya arxa çevirir. Görünür ki, Fransanın verdiyi vədlər daha colbəcdir. Makron yağı vədli ilə Paşinyanı aldada bilir. Bir müddət əvvəl Fransa Ukrayna cəbhəsində bir işə yaramayan, texniki göstəriciləri müharibə zərblərinə tab gətirməyən zirehli maşınlarını Ermənistanı gəndərməmişdi. Təkcə yerli deyil, xarici hərbi ekspertlər də bu döyüş maşınlarının həqiqətən zəif olduğunu qeyd edirdilər. Ekspertlərin dedikləri çox inandırıcı idi. Çünki əgər bu zirehli texnikaların döyüş qabiliyyəti yüksək olsaydı, onu ukraynalı hərbiçilər geri qaytar-mazdılar. Ukraynadan fərqli olaraq Ermənistan bu silahları çox sevinsə-sevinə alır. Ermənilərdən daha çox erməni kimi addımlar atan Fransa prezidenti Emmanuel Makron arsız-arsız Ermənistanı silah tədarükünü davam etdirəcəklərini söyləyib.

Bu da Makronun Ermənistanı verdiyi növbəti sifiridir. Belə götündə, Fransa Ermənistanla lap uşaq kimi davranır. Ermənistan bir az ağlayıb-sızlayan kimi Fransa onun qucağına beş-on ədəd maşın atır ki, bir az oraburasına baxıb başı qarışsın. Ermənistan da Fransanın verdiyi bu texnikalarla başını qatır.

Əslində isə Fransanın Ermənistanı silahlandırmaqda əsas məqsədi Cənubi Qafqazda möhkəmlənməkdir. Ermənistanın öli ilə Rusiyanın bazalarını buradan çıxarib öz qüvvələrini orada yerləşdirməkdir. Təbii ki, bütün bunlar Fransanın xam xəyallarından başqa bir şey deyil. Son davranışlarına dərin-dərin fikir verəndə aydın görünür ki, Ermənistan milli təhlükəsizlik maraqlarını təmin etməyə qadir olmayan ölkədir. Rusiya tərəfindən süni yaradılmış bu qondarma "dövlət" hazırda özü-ni müdafiə etməkdə aciz duruma düşüb. Buna görə də gah Fransaya, gah da başqa Qərb ölkə-

ləyir. Bu məqsədlə əsas dayaq nöqtəsi kimi məhz Ermənistanı seçir. Tələm-tələsik Ermənistanı yerləşməyə can atan Fransa rəsmi İrəvanı yerinə yetirib bilməyəcəyi vədlərlə əldə edir. Fransa Ermənistanı intensiv şəkildə silahlandırır. Əvəzində isə rəsmi İrəvandan Azərbaycana qarşı hərbi təxribatlar törətməyi və Qafqazda yeni savaşa nail olmağı tələb edir. Ancaq bu silahlanmanın Ermənistanı Qafqaz savaşında hərbi qələbə qazandıra bilməyəcəyi yalnız sadələşdirilən inana bilər.

Fransanın hesabına yenə də revanşizmə can atan Ermənistanı sonunda yalnız və yalnız məğlubiyyət gözləyir. Parisin gürültülü bəyənətindən bəri günə qədər İrəvan faktiki olaraq heç nə qazanmayıb. Heç sabah da qazanmayacaq. Çünki Fransanın yalan vədləri Ermənistanı regional istisadi layihələrdən kənarlaşdırır. Onu uçuruma doğru aparır. Fransanın təhrikləri sülh müqaviləsinin bağlanmasına da uzadır. Hadisələrin gedişindən aydın görünən odur ki, Fransa Ermənistanı vasitəsi ilə Cənubi Qafqazda çirkin oyun qurmağa çalışır. Amma Fransa heç vaxt məqsədlərinə çatmayacaq. Rəsmi Parisin qurmaq istədiyi çirkin oyunların qarşısı Azərbaycan və Türkiyə tərəfindən qətiyyətlə alınır və alınacaq. Hər şey hakim olan zaman və hadisələrin gedişatı göstərir ki, Fransaya Cənubi Qafqazda yer yoxdur.

Vahid MƏHƏRRƏMOV,
"Azərbaycan"

Azərbaycanın kifayət qədər enerji ehtiyatları var

Avropa ölkələri bu realığı nəzərə almalıdırlar

"Azərbaycan hazırda çoxşaxəli enerji siyasəti yürütməklə Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsində mühüm rol oynayır. Ötən illər ərzində ölkəmiz Avropa bazarında mühüm neft təchizatçısı kimi etibarlı tərəfdaşa çevrilib".

Bu sözləri "Azərbaycan" qəzetinə açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Aydın Hüseynov deyib. Deputat bildirib ki, Azərbaycan regionda ən nəhəng qaz mərsullarının yaradılmasına nail olub. TANAP və TAP kəmərlərinin qısa müddət ərzində başa çatdırılması böyük iradın nəticəsi idi. 2020-ci ilin sonundan etibarən ölkəmiz Avropa İttifaqına qaz ixracını təmin etməkdədir və hər il qaz ixracı artır. Ötən il Azərbaycan Aİ ölkələrinə

12 milyard kubmetr qaz nəql edib ki, bu da kifayət qədər böyük göstəricidir, ixracın yarısı deməkdir.

Aydın Hüseynov qeyd edib ki, Azərbaycan hazırda Avropa bazarına enerji ixracının çoxşaxəliliyini təmin etmək üçün müzakirələr aparır. İxracın yaxın illərdə 20 milyard kubmetrə çatdırılması nəzərdə tutulur. Azərbaycanın qaz ehtiyatları zəngindir. Ölkəmizdə kifayət qədər dayanıqlı enerji mənbələri mövcuddur. Bunu nəzərə alan Aİ Azərbaycandan daha çox qaz almaq istəyir. "Ölkəmizin təsdiq edilmiş qaz ehtiyatlarının həcmi 2,6 trilyon kubmetrdir. Belə həcm öz istehlakımız və ixrac üçün ən azı 100 il kifayət edir. Hazırda yeni yataqların kəşf edilməsi ilə bağlı işlər davam etdirilir. Bu, xarici şirkətlərin və Avropa ölkələrinin də marağını artırmışdır. "Şahdəniz" yatağı ilə yanaşı, "Babək", "Naxçıvan", "Zəfər-Məşəl", "Şəfəq-Asıman" perspektiv strukturlarında böyük ehtiyatlar var", - deyir o əlavə edib.

Deputat vurğulayıb ki, proqnozlara əsasən, 2025-2030-cü illərdə ölkəmizin qaz istehsalı 40 faiz artacaq və Avropaya qaz nəql edən TAP kəmərinin illik gücü 20 milyard kubmetrə çatacaq. Gələcəkdə qaz təchizatı coğrafiyasının Avropada Balkanlara və Şərqi Avropanın bir sıra digər ölkələrinə qədər genişləndirilməsi nəzərdə tutulur.

Aydın Hüseynov Azərbaycanın Aİ ilə enerjinin digər sahələrində, o cümlədən alternativ və bərpaulunan enerji layihələrində yaxından əməkdaşlıq planlarının da gerçəkləşməsi üçün səmərəli müzakirələrin aparıldığını bildirib: "Azərbaycan bərpaulunan enerji mənbələri üzrə yüksək potensiala malik olan ölkələrdəndir. Belə ki, ölkəmizin bərpaulunan enerji mənbələrinin texniki potensialı quruda 135 qiqavat, dənizdə 157 qiqavattır. Bərpaulunan enerji mənbələrinin iqtisadi potensialı 27 qiqavat, o cümlədən külək enerjisi üzrə 3000 meqavat, günəş enerjisi üzrə 23000 meqavat, bioenerji potensialı 380 meqavat, dağ çaylarının potensialı 520 meqavat həcmində qiymətləndirilir".

Deputat qeyd edib ki, bu baxımdan Aİ bu həcmdə resursların istehsalı və nəqli Azərbaycanla əməkdaşlığa xüsusi önəm verir.

Əsmər QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

İqlim dəyişikliyinə fəsadları günümüzün ən böyük ekoloji problemdir və dünyanın diqqətini həmin problemin həllinə yönəlib.

2022-ci ilin iyununda ABŞ və Avropa İttifaqı (Aİ) "Qlobal metan öhdəliyi enerji yol xəritəsi" ilə bağlı verdikləri ortaq bəyanatda bildirdilər ki, qlobal istiləşməni 1,5 dərəcə selsi azaltmaq və yaxın gələcəkdə iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə aparmaq üçün dünyanın qlobal enerji sektoru karbonuzlaşdırılmalı, qısa müddətdə metan emissiyası sürətlə azaldılmalıdır.

Bu məsələ çərçivəsində Böyük İqtisadiyyatlar Forumunda ABŞ, Aİ və 11 ölkənin iştirakı ilə yeni bir öhdəlik götürülüb - benzini və qaz sektorunda metan emissiyasının azaldılması, 2030-cu ilə qədər rutin emissiyaların dayandırılması vəd edilib. Argentina, Kanada, Danimarka, Misir, Almaniya, İtaliya, Yaponiya, Meksika, Nigeriya, Norveç və Oman da bu öhdəliyə qoşulub. Qeyd edək ki, həmin öhdəliyin yerinə yetirilməsi 59 milyon dollarlıq investisiya qoşulacağı nəzərdə tutulur.

Bu ilin fevralında Azərbaycan da qlobal metan emissiyalarının azaldılması üzrə öhdələrinə könlü ilə qatılaraq öz üzərinə götürdüyü öhdəlikləri nəzərdə tutan "Qlobal Metan Vədi" təşəbbüsünə qoşulduğunu elan edib. Azərbaycanın 2030-cu ilə qədər qlobal metan emissiyalarının ən azı 30 faiz həcmində azaldılmasını hədəfləyən birgə beynəlxalq sərəfə qoşulmağa hazır olduğu bildirilir.

Məlumat üçün qeyd edək ki, "Qlobal Metan Vədi" Birlişmiş Krallığın Qaz Səhərində keçirilən BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 26-cı sessiyasında (COP26) ABŞ və Aİ tərəfindən metan emissiyalarının azaldılması ilə bağlı qlobal öhdəlik kimi irəli sürülmüş təşəbbüsdür. Hazırda 155 ölkə beynəlxalq öhdəliyə qoşulduğunu elan edib və qlobal metan çirklənməsinin təxminən yarısı həmin ölkələrin payına düşür.

Azərbaycan qlobal iqlim dəyişikliyi ilə mübarizədə də fəallığı ilə seçilir. Bununla bağlı yayılan məlumatda bildirilir ki, ölkəmizin "Qlobal Metan Vədi" qoşulması onun dünyada etibarlı "yaşıl enerji" tərəfdaşı kimi mövqeyini daha da gücləndirir. Beynəlxalq birləşmiş məsuliyyətli üzvü kimi Azərbaycan hər zaman qlobal iqlim siyasəti ilə bağlı dövlətlərin apardığı birgə fəaliyyətə əhəmiyyətli töhfə verir. "Yaşıl hədəflər" uğrunda daha çox sөy göstərilməsini təşviq edir. Üzərinə götürdüyü öhdəliklərə sadəlik, Prezident İlham Əliyev tərəfindən elan edilmiş "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" çərçivəsində uğurlu fəaliyyət və yeni təşəbbüslər Azərbaycan üçün qlobal iqlim siyasətinə böyük töhfə verən uğurlu nümunə kimi tanılır. BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasında (COP29) evsahibliyinin ölkəmizə həvalə edilməsi də bu fəaliyyətə verilən beynəlxalq qiymətin və göstərilən etimadın açıq təzahürüdür.

COP29-a evsahibliyi etmək Azərbaycanın təməl haqqıdır

İndiyəcən dünyada elə bir qlobal ekoloji təşəbbüs olmayıb ki, ölkəmiz ona qoşulmasın

Amma nə olsun?! Fransada bu ağılsız ömələ atalar unudurlar ki, COP29-un Bakıda keçirilməsi ölkəmizdə uzun illər aparılan dərindən ekoloji siyasətin nəticəsidir. Prezident İlham Əliyev "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 10-cu iclası və "Yaşıl Enerji" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 2-ci iclasında çıxışında ölkəmizin bu il COP29-a evsahibliyi etməsinin önəmi barədə demişdir: "İqlim dəyişikliyi ilə bağlı bu qlobal tədbirə evsahibliyi etmək istəyimizin olması bizim iradəmizi nümayiş etdirir. Bizə buna görə hücum olunmamalıdır, biz təqdir edilməliyik. Biz heç bir yanlış iş görməmişik. Lakin qərar qəbul olunan kimi bizə qarşı dərhal əlaqələndirilmə, konsolidasiya olunmuş və çox ədalətli hücum edildi. Əvvəlki illərdə Azərbaycana qarşı çoxlu hücumlar olmuşdur, biz buna adət etmişik, biz özümüzü müdafiə edə bilmirik. Lakin mən sizə sadəcə məlumat vermək istəyirəm ki, COP29-un Azərbaycanda təşkil edilməsi barədə yekdil qərar beynəlxalq birləşmiş ölkəmizə hörmətinin əlamətidir. Bizim tədbirə evsahibliyi etmək və bu işə töhfə vermək istəyimiz "yaşıl gündəliyi"imizi nümayiş etdirir".

liyyot planları"na uyğun real texniki sistem formalaşdırılıb. Neft dağılmalının qarşısının alınması, tullantıların yığılması məqsədilə Xəzər dənizində fəaliyyət göstərən Rusiya, Qazaxıstan, Türkmənistan şirkətləri də müvafiq planlara və tədbirlər sistemlərinə malikdirlər.

Bunlara baxmayaraq, həmin qüvvələr yenə də bəhanələr axtarırlar. Götürək Fransanı. İş o yere çatıb ki, bu yaxınlarda Paris merinin təşəbbüsü ilə imza toplanmasına başlanılıb. Məqsəd COP29-un Azərbaycanda keçirilməsinə nail olmaqdır. Mer bu hərəkətini onunla əsaslandırır ki, guya Azərbaycan lokal xarakterli antiterror tədbirlərində ermənilərin hüququnu pozub. Halbuki Azərbaycan beynəlxalq hüquq normaları da xilində özünün ərazi bütövlüyünü və təhlükəsizliyini təmin edib. Buna bütün Avropa, ən çox da Fransa sevinməlidir ki, dünyanın bir nöqtəsində separatizmə son qoyulub.

Amma nə olsun?! Fransada bu ağılsız ömələ atalar unudurlar ki, COP29-un Bakıda keçirilməsi ölkəmizdə uzun illər aparılan dərindən ekoloji siyasətin nəticəsidir. Prezident İlham Əliyev "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 10-cu iclası və "Yaşıl Enerji" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 2-ci iclasında çıxışında ölkəmizin bu il COP29-a evsahibliyi etməsinin önəmi barədə demişdir: "İqlim dəyişikliyi ilə bağlı bu qlobal tədbirə evsahibliyi etmək istəyimizin olması bizim iradəmizi nümayiş etdirir. Bizə buna görə hücum olunmamalıdır, biz təqdir edilməliyik. Biz heç bir yanlış iş görməmişik. Lakin qərar qəbul olunan kimi bizə qarşı dərhal əlaqələndirilmə, konsolidasiya olunmuş və çox ədalətli hücum edildi. Əvvəlki illərdə Azərbaycana qarşı çoxlu hücumlar olmuşdur, biz buna adət etmişik, biz özümüzü müdafiə edə bilmirik. Lakin mən sizə sadəcə məlumat vermək istəyirəm ki, COP29-un Azərbaycanda təşkil edilməsi barədə yekdil qərar beynəlxalq birləşmiş ölkəmizə hörmətinin əlamətidir. Bizim tədbirə evsahibliyi etmək və bu işə töhfə vermək istəyimiz "yaşıl gündəliyi"imizi nümayiş etdirir".

Züleyxa ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Azərbaycan Prezidentinin qətiyyəti ilə reallaşan layihə

Bakıda keçirilən "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 10-cu və "Yaşıl Enerji" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 2-ci iclası Azərbaycanın uğurlu enerji siyasətindən xəbər verir. Bu bir daha sübuta yetirir ki, "Cənub qaz dəhlizi" bütövlükdə region üçün uğur hekayəsidir.

Mövzu ilə bağlı "Azərbaycan" qəzetinə Milli Məclisin deputatı Vüqar Bayramov söyləyib ki, "Cənub qaz dəhlizi"nin reallaşması regionun enerji təhlükəsizliyinə mühüm töhfə verir: "Xüsusilə də son geosiyasi, regional və iqtisadi dəyişikliklər fonunda "Cənub qaz dəhlizi" nəinki Avropa İttifaqının, bütövlükdə regionun enerji təhlükəsizliyinin güclənməsində həlledici rol oynayır. Etiraf etmək lazımdır ki, "Cənub qaz dəhlizi"nin reallaşması Prezident İlham Əliyevin siyasətində iradəsi notində mümkün olub. Nəzərə almaq lazımdır ki, bu layihənin müzakirəsi zamanı fərqli yanaşmalar sərgilənirdi, hətta bəzi ölkələr, o cümlədən Avropa İttifaqı layihənin smetasına görə ona torəddüldə yanaşırdılar. Amma dövlətimizin mövqeyi, Azərbaycan Prezidentinin siyasətində iradəsi notunda reallaşmasına imkan yaratdı. Daha sonra baş verən geosiyasi hadisələr, Rusiya-Ukrayna müharibəsi, eləcə də Avropa İttifaqının enerji mənbələrinin şaxələndirilməsi və digər işlər bir daha təsdiqlədi ki, Azərbaycanın bu məsələdə mövqeyi strateji əhəmiyyət daşıyır".

Deputatın sözlərinə görə, "Cənub qaz dəhlizi" layihəsinin reallaşması bütövlükdə region üçün kifayət qədər böyük hadisədir: "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 10-cu və "Yaşıl Enerji" Məşvərət Şurası çərçivəsində nazirlərin 2-ci iclaslarında səsləndirilən fikirlər də bunu təsdiq edir. Açıq-aydın ortadadır ki, yeni dövrdə artıq yeni çağırışlar var. Azərbaycanda "yaşıl enerji"yə keçid müşahidə olunur. Ümumiyyətlə, regionda alternativ mənbələrdən enerji istehsalına ən çox sərmayə yönəldən ölkələrdən biri olaraq Azərbaycanın qısa zamanda "yaşıl enerji" hasilatını artırması və ixracını təşkil etməsi gözlənilir.

"Azərbaycanla Avropa İttifaqı arasındakı anlaşmaya əsasən, 2026-cı ildən sonra ölkəmizdə istehsal edilən "yaşıl enerji" Gürcüstan, eləcə də Qara Dəniz vasitəsilə Avropaya çatdırılacaq. Bu isə ondan xəbər verir ki, Azərbaycan Avropaya yalnız ənənəvi enerji resursları məhsulları ilə deyil, həm də innovativ "yaşıl enerji"si ilə daxil ola biləcək. Azərbaycan hətta 2026-cı ildən sonra Avropa İttifaqına nəql etdiyi mavi qazın həcmi 20 milyard kubmetrə qədər artıracağı nəzərdə tutulub. Bu, bir daha göstərir ki, Azərbaycan həm öhdəliklərinə və strateji əməkdaşlığa sadıqdır, həm də enerji keçidi prosesini dəstəkləyir və ona töhfə verir. Son iclas da bir daha təsdiqlədi ki, "Cənub qaz dəhlizi" region üçün nəinki əhəmiyyətini qoruyub saxlayıb, hətta davamlı bir layihəyə çevrilib. Deməli, Azərbaycan hələ uzun müddət regionun enerji təhlükəsizliyinə töhfə verməyə davam edəcək", - deyir müsahibimiz əlavə edib.

Nəzrin QAFARZADƏ,
"Azərbaycan"

KOBİA BMT-nin Qlobal Sazişinə qoşulub

Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi (KOBİA) BMT-nin Qlobal Sazişinə qoşulub.

KOBİA-dan AZƏRTAC-a bildirilib ki, agentlik BMT-nin Qlobal Sazişinin iştirakçısı olaraq strategiya və fəaliyyətini Dayanıqlı İnkişaf Məqsədlərinin müvafiq prinsiplərinə uyğunlaşdırmaqda, KOB-ların inkişafına və yeni sahibkarlıq subyektlərinin yaradılmasına dəstək olmaqla qlobal davamlı inkişaf strategiyasına öz töhfəsini verməkdə davam edəcək. Həmçinin agentlik 2024-cü ilin ölkəmizdə "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" elan olunması və BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının (COP29) Azərbaycanda keçiriləcəyini nəzərə alaraq fəaliyyətində və KOB-larla iş prosesində ətraf mühit məsələlərinə, "yaşıl iqtisadiyyat"ın təbliğinə diqqətini daha da artırıcaq.

Qeyd edək ki, BMT-nin Qlobal Sazişi 160-dan çox ölkədə 20 mindən artıq biznes və qeyri-biznes təşkilatı bir araya gətirir. Təşkilatın üzvlərinin əsas məqsədi öz strategiya və fəaliyyətlərini insan haqları, işçi hüquqları, ətraf mühitin qorunması ilə bağlı beynəlxalq səviyyədə qəbul edilmiş prinsiplərə, eləcə də "Davamlı inkişaf üzrə 2030 Gündəliyi"ne uyğunlaşdırmaqdır.

Bakıdan dünyaya qlobal çağırışlar ediləcək

COP29 Azərbaycan üçün yeni fürsətlər yaradacaq

Bu ilin noyabrında Azərbaycanda BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası baş tutacaq.

COP29-un ölkəmizdə keçirilməsi bir çox cəhətdən böyük əhəmiyyət daşıyır. Belə mühüm tədbirə evsahibliyi etmək ölkəmizin nüfuzunu artırır. Digər tərəfdən, onun üzərinə konvensiyadan irəli gələn öhdəliklərlə yanaşı, iqlim dəyişikliklərinin gələcək mənfəi təsirlərini minimuma endirmək üçün lazımi tədbirlər görmək vəzifəsi düşür.

Mövzu ilə bağlı "Azərbaycan" qəzetinə Azərbaycanın Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin departament rəhbəri Seymur Əliyev bildirib ki, BMT-nin İqlim Dəyişikliyi üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasına Azərbaycan evsahibliyi

etməsi hadisəsini yalnız ölkə imici perspektivindən dəyərləndirmək məqbul olsa da, yerli deyil: "Belə ki, tədbirin ölkəmizdə həyata keçirilməsinin verə biləcəyi əsas üstünlüklərdən biri heç şübhəsiz Azərbaycanın qlobal iqlim gündəliyinə sadıqlığı və aktiv rol alma təşəbbüsünün açıq demonstrasiyasıdır. Digər tərəfdən, COP29 çərçivəsində iqlim dəyişikliyi müzakirələri dövlət siyasətinin formalaşdırılmasına böyük töhfə verəcək. "Azərbaycan 2030: sosial-iqtisadi inkişafa dair Milli Prioritetlər" sənədində təməl ətraf mühit və "yaşıl artım" ölkəmizin əsas prioritetlərdən biri kimi müəyyənləşdirildiyini nəzərə alsaq, belə olan halda tədbirə evsahibliyi strateji çərçivənin optimallaşdırılması baxımından da xüsusi önəm daşıyır".

Tədbirin Azərbaycan üçün bir sıra fürsətlər yaratdığı qeyd edən S.Əliyev

deyib ki, ilk növbədə sənayenin yenidən transformasiyası kontekstində ekoloji təmizliyə nail olmaq, təbii resurslardan dayanıqlı və davamlı istifadənin təmin olunması istiqamətində müvafiq siyasət transferlərinin tətbiqini dəyərləndirmək lazımdır. "Nəhayət, beynəlxalq iqlim dəyişikliyi sazişlərindən irəli gələn tələbləri qarşılamaq, eləcə də müvafiq təşəbbüslər ilə çıxış etmək önəmlidir. Burada xüsusilə qlobal istiləşmə və iqlim dəyişikliyi ilə

mübarizədə istifadə edilən üsul və alətlərin nəzərdən keçirilməsini xüsusilə vurğulamaq yerinə düşür", - deyir o əlavə edib.

Departament rəhbəri vurğulayıb ki, problemlə mübarizə siyasətinin palitrasının zənginləşdirilməsi və sözügedən neqativ trendin inkişaf proyeksiyalarının müzakirə ediləcəyi bir platformanın ölkəmizdə keçirilməsi olduqca əhəmiyyətlidir. Eyni zamanda COP29 çərçivəsində Bakıdan dünyaya qlobal çağırışlar ediləcək. Bununla yanaşı, pozitiv elm vasitəsilə aşkar edilən tutarlı, qərəzsiz və danılmaz faktların dataya əsaslanan rəşional siyasətlərin inkişafına təsiri qəbul edilərsə, bu funksiyaların qərar qəbul edənlərə müxtəlif aspektlərdən təsir göstərə biləcəyi də nəzərdən qaçmamalıdır.

Ə. QARDAŞXANOVA,
"Azərbaycan"

DOST İnküziv İnkişaf və Yaradıcılıq Mərkəzi ağacəkmə aksiyası keçirib

"Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili"ndə ağacəkmə aksiyaları davam edir. Növbəti aksiya Novruz bayramının ikinci çərçivəsində Od çərçivəsində Müşfiqabad qəsəbəsində keçirilib.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin (ETSN) mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, ETSN, Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəki DOST İnküziv İnkişaf və Yaradıcılıq Mərkəzinin nümayəndələrinin, bənefişiarların, ekokönüllülərin və "İnküziv DOST" könüllülərinin iştirakı ilə 1 hektar ərazidə Aşeron yarımadasının torpaq-iqlim şəraitinə uyğun Eldar şamı və zeytun ağacları əkilib.

Nazirliyin ağacəkmə aksiyalarını keçirməkdə məqsədi ağacəkmə işini ümummilli hədəflərdən birinə çevirmək, bəzi birləşdirən ənənə halına gətirməkdir. Artıq ictimaiyyət nümayəndələri, dövlət və özəl təşkilatlar, könüllülər böyük həvəslə ağacəkmə aksiyalarına qoşularaq cəmiyyətimizdə bu xeyirxah ənənənin formalaşmasına dəstək olurlar.

Antiazərbaycançı şəbəkənin qəsd planı iflasa məhkumdur

Xankəndidə separatizmi simvolizə edən binalar sökülür

Ermonistan münaqişə dövründə növbəti əhalisini zorla çıxardığı Qərbi Azərbaycanda, hətta illərlə işğaldə saxladığı Qarabağda da azərbaycanlılara məxsus tarixi abidələri, yaşayış binalarını, dini ocaqları tamamilə dağıdıb məhv edərək izini silməyə çalışmışdır.

Torpaqlarımız işğaldan azad olunduqdan sonra bütün dünya Ermənistanın Qarabağda törətdiyi vandalizmə şahidlik etmişdir. Bu gün bütün dünya işğaldan azad olunan Azərbaycan ərazilərində erməni vandalizminin izlərini görür.

Azərbaycan torpaqlarını işğalçılarından azad etdikdən sonra rəhbərləri dünyanı aparıcı KİV-ə, beynəlxalq təşkilatlara, UNESCO-ya müraciət edib ölkəmizə dövlət edərək erməni vandalizminə şahidlik etmələrini israrla xahiş etmişdir. İşğaldan azad olunan ərazilərdə olan tarixi-mədəni abidələrin demək olar ki, hamısı erməni vandalizmindən bu və ya digər formada ziyan gördü.

Vətən müharibəsindən sonra Ermənistan mətbuatı Azərbaycanın ermənilərə məxsus dini abidələri dağıtma-

şını haqqında böhtan, yalan kampaniyası apararaq beynəlxalq ictimaiyyəti çaşdırmağa çalışdı. Erməni ideoloqları hesab edirlər ki, yalandan hay-höşir dünyaya salmaqla Qarabağda törətdikləri cinayətləri ört-basdır edə biləcəklər. Azərbaycanı qarşı qərəzli kampaniya aparmağa həvəslənən Ermənistanın ölinə indi də yeni "firsət" düşüb. Azərbaycan hökuməti işğal dövründə Ermənistanın Xankəndidə qanunsuz inşa etdiyi binaların sökülməsi haqqında qərar verib. Mətbuatdan da məlum olduğu kimi, artıq bir neçə gündür ki, Xankəndidə qanunsuz tikilmiş, separatizmi simvolizə edən binalarda söküntü işləri aparılır. Xatırladaq ki, Xankəndi Azərbaycan ərazisi olduğu üçün sovet dönməsində orada inşa edilən bütün binalar şəhərin baş planına uyğun olaraq Ulu Öndərin rəhbərliyi ilə təsdiqlənib və Azər-

baycan SSR tərəfindən şəhərdə tikinti işləri aparılıb. Orada görülən bütün tikinti işlərinin xərci də Azərbaycan Respublikasına ayrılan büdcə hesabına ödənilib.

Ermənistan Qarabağı işğal etdikdən sonra separatçılar şəhərdə baş plana uyğun olmayan erməni arxitekturası üslubunda, şəhərin ümumi mənzərəsinə xələf gətirən yəndəmsiz binalar tikiblər. Bu azmış kimi, separatizmi simvolizə edən qəsd məqsədi ilə bu binalara qondarma adlar da qoyublar. Bu gün Xankəndidə söküntüsü aparılan, separatçıların "Parlament" adlandırıldığı bina əsl şeytan yuvası olub. İki xalq arasında düşmənçiliyi bu bina da oturan quldurlar, erməni cəlladları salıb. Azərbaycanı qarşı bütün işğal və soyqırım planları bu binalarda cızılıb, qanlı qərarlar bu terror yuvasında qəbul olunub. Söküntüsü aparılan binalardan biri də "Arsaxı azad etmiş döyüşçülər" ittifaqının binasıdır. Yəni erməni düşüncəsi ilə desək, Arsaxın müharibə veteranlarının binası... Məlumdur ki, si-

lahlı terrorçulardan ibarət dəstə kimi fəaliyyət göstərən YERKRAPA münaqişə dövründə minlərlə günahsız azərbaycanlının qətlə yetirilməsində fəal iştirak edib. Bu gün Azərbaycan əleyhinə siyasi kampaniya apararaq erməni mətbuatı, KİV-i yönləndirən erməni ideoloqları heç özlərinə sual veriblərmi ki, görəsən, bu terrorçular haranı və kimdən azad ediblər? Bəlkə Azərbaycan ərazisində illərdir düşmənçilik toxumu səpib günahsız insanları qətlə yetirən terrorçuların cəmləndiyi binaya "tarixi status" da verib qoruyaq. Erməni faşizminin, erməni işğalının simvoluna çevrilmiş bu qanunsuz tikililərin sökülməsinə qeyri-adi nəso axartmaq əvəzinə erməni adamların ağına gələ bilər. Görünür budur ki, ağır məğlubiyyət ermənilərin ağıllarını da əllərindən alıb, normal düşüncədən də məhrum olublar.

Ermənilərin "tarix xəstəliyi" nə tutulmaları heç də təzə mövzu deyil. Harada bir bina varsa öz adlarına çıxıb ona "tarixi status" verirlər. Bu gün sö-

küntüsü aparılan binalar Qarabağda separatçılıq hərəkatı başlayan sonrakı tikilən qanunsuz tikililərdir. Hazırda Azərbaycanda ölkənin müxtəlif yerlərində tikilən belə qanunsuz tikililərin sökülməsi haqqında yüzlərlə fakt var. Buna əlavə olaraq erməni mətbuatı, KİV-i yönləndirən erməni ideoloqları heç özlərinə sual veriblərmi ki, görəsən, bu terrorçular haranı və kimdən azad ediblər? Bəlkə Azərbaycan ərazisində illərdir düşmənçilik toxumu səpib günahsız insanları qətlə yetirən terrorçuların cəmləndiyi binaya "tarixi status" da verib qoruyaq. Erməni faşizminin, erməni işğalının simvoluna çevrilmiş bu qanunsuz tikililərin sökülməsinə qeyri-adi nəso axartmaq əvəzinə erməni adamların ağına gələ bilər. Görünür budur ki, ağır məğlubiyyət ermənilərin ağıllarını da əllərindən alıb, normal düşüncədən də məhrum olublar.

Ermənilərin "tarix xəstəliyi" nə tutulmaları heç də təzə mövzu deyil. Harada bir bina varsa öz adlarına çıxıb ona "tarixi status" verirlər. Bu gün sö-

*Elsən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"*

Avropa Parlamenti Azərbaycanın uğurlarını qəbul etmək istəmir

Bir vaxtlar Ermənistanın Azərbaycana qarşı işğalçı davam etdirməsi üçün mərkəzi planlar quran, ikili standartlar sorgulayan bəzi qurumlar bugünkü reallığa barışa bilmirlər.

Azərbaycanın Qarabağ və Şərqi Zəngəzur ərazilərini işğaldan azad edilməsinə, münaqişənin dondurulmasına və bərdəlik həl olunmasına otuz ilə yaxın cəhdə çalışanların məqsəd və səylərini 2020-ci ilin payızında Müzəffər Azərbaycan Ordusu puça çıxardı.

Qəsbkar Ermənistanın növbəti tərribatı nəticəsində başlayan Vətən müharibəsi Azərbaycanın Zəfəri ilə bitdi. Bu, ədalət, haqqın qalibiyyəti idi. Çünki Azərbaycan Ordusu öz torpaqlarında işğalçı ölkənin silahlı qüvvələri ilə döyüşərək qalib gəldi. Ölkəmizin Qarabağ və Şərqi Zəngəzur torpaqları yağların tapdığından qurtuldu.

Haqsız da, haqlı da, işğalçı da, öz torpaqlarını işğaldan azad edən də məlumdur. İndi ortada sual doğuran, anlaşılmayan məsələ yoxdur. Ermənilər nə qədər qahmar çıxsalar da, dəstək versələr də, həmin o Qərb ölkələri də, beynəlxalq qurumlar da istər-istəməz bu faktla razılaşmalı olublar: işğal olunan Azərbaycanın əraziləridir. Deməli, Ermənistan işğalçı dövlətdir. Ancaq görünən o idi ki, erməni lobbisinin təsiri altında olan Fransa kimi ölkələr və beynəlxalq təşkilatlar Ermənistanın işğalçı siyasətindən qotiyəyən narahat və narazi deyildilər.

Azərbaycanın 2020-ci ildə Vətən müharibəsində ərazilərini işğalçı Ermənistanın silahlı qüvvələrindən azad etməsi, 2023-cü ildə Qarabağda həyata keçirdiyi lokal xarakterli antiterror tədbirləri nəticəsində suverenliyinin tam bərpasına nail olması və Cənubi Qafqazda lider dövlətə çevrilməsi bədxahlıqları mərkəzi planlarını alt-üst etdi. Ölkəmizin dünyada mövqeyi gündən-günə möhkəmləndikcə düşmənlər qaraxma kampaniyasında da gücləndirirlər. Ancaq faktları təhrif etməklə, beynəlxalq hüquqa zidd, böhtan xarakterli və tamamilə əsassız qərarlar verməklə haqqın üzərinə kölgə sala bilmirlər. Ortaya atdıqları yalanlarla, iftiralarla yalnız özlərini gözəndirirlər.

Martın 4-də Prezident İlham Əliyev Bolqarıstan Respublikası Xalq Məclisinin sədri Rosen Dimitrov Jelyazkovu qəbul etdiyi zaman bildirdi ki, Azərbaycan beynəlxalq hüququn prinsiplərinə uyğun olaraq öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam bərpa edib. Bundan sonra bir sıra Avropa təsisatları tərəfindən Azərbaycana qarşı genişmiqyaslı kampaniyanın başlandığı

və bunun qərəzli xarakter daşdığını qeyd etdi. Avropa Şurası Parlament Assambleyasında Azərbaycanı qarşı qərəzli və çirkin kampaniyanın aparıldığını bildiren dövlətimizin başçısı, bu cür yanaşmanın nümayəndə heyətimiz üçün dəzülüməz olduğunu vurğuladı. Bu ədalətsizliyə qarşı bir sıra ölkələrin parlamentləri tərəfindən mövqenin ifadə olunduğunu qeyd etdi.

Prezident İlham Əliyev 2020-ci ildə 44 günlük Vətən müharibəsi başa çatdıqdan sonra Azərbaycanın sülhün irəli aparılması üçün təşəbbüslərinə Ermənistanın müsbət münasibət bildirmədiyini, əksinə Qarabağda silahlandırma və militarizasiya siyasəti apardığını, həmin ərazilərə böyük həcmdə minaların və silah-sursatın göndərilməsinə davam etdirdiyini də xatırladı.

Avropa Parlamenti tərəfindən fevralın 28-də qəbul edilmiş "Ümumi xarici və təhlükəsizlik siyasətinin həyata keçirilməsi haqqında illik hesabat" da bu qurumun iç üzünü bir daha açıq şəkildə göstərdi. Qurumun Xarici Əlaqələr Komitəsinin hazırladığı illik hesabatda faktlar tamamilə təhrif olundu. Böhtan, yalan və iftiralarla dolu olan "Ümumi xarici və təhlükəsizlik siyasətinin həyata keçirilməsi haqqında illik hesabat" ilə Avropa Parlamenti özünü bir daha gözəndirib, rüşvətxor avroparlamentarilərin oyuncuquna çevrildiyini təsdiq etdi.

Görünür odur ki, Azərbaycan lokal xarakterli antiterror tədbirləri nəticəsində ərazisində işğalçı ölkənin silahlı qüvvələrinin tör-töküntülərini və separatçıları məğlubiyyətə uğradaraq suverenliyini tam bərpa etdikdən sonra Fransa kimi erməniparəst dövlətlərin və beynəlxalq təşkilatların ölkəmizə qarşı diplomatik hücumu daha da intensivləşib. Bu il yanvarın 22-də qış yarımsessiyasının açılış gündündə Avropa Şurası Parlament Assambleyasında ölkəmizin nümayəndə heyətinin etimadnamələrinin təsdiq edilməsi, ardınca Avropa Parlamentində Azərbaycanı qarşı sanksiyalara çağırışların yer aldığı bədnam qətnamə qəbul olunması bu münasibətə təzahürdür. Avropa Parlamentinin bu ilin fevralında qəbul etdiyi növbəti qətnamə - "Ümumi təhlükəsizlik və müdafiə siyasətinin həyata keçirilməsi ilə bağlı illik hesabat" ölkəmizə qarşı aparılan həmin çirkin kampaniyanın tərkib hissəsidir.

Lakin qaraxma kampaniyasının bir hissəsi olan bundan əvvəlki kimi, bu ilin fevralında Avropa Parlamentinin qəbul etdiyi qərəzli qətnamə də Azərbaycan üçün heç bir siyasi, hüquqi qiymətə malik deyil.

*Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"*

İcma: Almaniya Xarici Əlaqələr Şurasından əsas diqqətini azərbaycanlılara qarşı haqsızlıqlara yönəltməyi tələb edirik

"Almaniya Xarici Əlaqələr Şurası martın 6-da Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində mədəni irsin təhlükədə olması bəhanəsi ilə tədbir keçirir. Öz dini təəssübkeşlik baxışlarını gizlətməyən Daqmar Heller adlı şəxsin Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə qəsd edən başlıca malik və iftiralarla dolu kitabın təqdimatına həsr edilmiş bu tədbir anti-Azərbaycan xarakteri daşıyır".

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirlər Qərbi Azərbaycan İcmasının məsələ ilə bağlı açıqlamasında yer alıb. Açıqlama-

da qeyd edilir: "Xatırlatmaq istərdik ki, özünü peşəkar və birtərəfli qurum kimi qələmə verən Almaniya Xarici Əlaqələr Şurası Azərbaycan mədəni irsinin dağıdılması, bir milyon azərbaycanlının etnik təmizləməyə məruz qalması mövzularında bir dəfə də olsun tədbir keçirməyib və öz nəşrlərində, hesabatlarında bu məsələni görməzəndə qəbul edib. Ermənistanın öz ərazisində işğal etdiyi Azərbaycan ərazilərində ölkəmizin mədəni irsini kütləvi şəkildə dağıtması faktına göz yummuş bir elmi qurumun, indiki bir ovuc

qərəzli, radikal ünsürləri yığıb Qarabağda erməni abidələrinə təhlükə olması "ehtimalı" barədə tədbir keçirməsi dini və etnik əsasda ayrı-seçkilikdir və elm adına böyük utandırır".

Qərbi Azərbaycan İcması, həmçinin Almaniya Xarici Əlaqələr Şurasından həmin tədbirdən imtina etməyi, əsas diqqətini Ermənistanın azərbaycanlıların qovulması və onların mədəni irsinin tamamilə dağıdılması kimi baş vermiş haqsızlıqlara yönəltməyi, məhz bu mövzularda tədbir keçirməyi tələb edib.

Qərbi Azərbaycan İcması Yunanistanla Ermənistan arasında hərbi əlaqələrin mahiyyətindən ciddi narahatlığını ifadə edib

Qərbi Azərbaycan İcması Yunanistanın müdafiə naziri Nikos Dendiasın Ermənistanla son səfəri və ümumiyyətlə, bu iki ölkə arasında hərbi əlaqələrin mahiyyətindən ciddi narahatlığını ifadə edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə İcmanın açıqlamasında qeyd olunub. Açıqlamada, həmçinin bildirilib: "Yayı-

lan məlumatlara görə, səfər zamanı Yunanistan tərəfinin Ermənistanla hərbi dostluğunu artırması, o cümlədən Ermənistanın ordu idarəetməsində iştirakı barədə razılıq olub. Bundan əlavə, nazir Dendias Yunanistan, Ermənistan, Fransa və Hindistan arasında dördtərəfli hərbi əməkdaşlıq formatının yaradılması barədə danışıb.

Ermənistanın Fransa, Hindistan və Yunanistanın dəstəyi ilə sürətlə silah-

lanması, Fransa və Yunanistanın bu ölkənin ordusunun idarəetməsində rol almaması, dördtərəfli hərbi əməkdaşlıq formatının yaradılması planları ciddi narahatlıq doğurur.

Yunanistan, Ermənistan, Fransa və Hindistan arasında dördtərəfli hərbi əməkdaşlıq formatının yaradılması niyyətinə gəlincə isə qeyd edək ki, eyni regionda yerləşməyən dövlətlərin belə əməkdaşlıq formatı BMT Nizamnamə-

sinə və beynəlxalq hüquqa ziddir. Fransa, Hindistan və Yunanistan bu cür addımları ilə Ermənistanı Azərbaycana qarşı növbəti hərbi təəcüzə sürükləyir.

Qərbi Azərbaycan İcması Ermənistan hökumətindən avartürayaya getməməyi, militarist siyasətinə son qoy-mağı, Ermənistanın qovulmuş azərbaycanlıların qayıdışına şərait yaradaraq ölkəmizlə sülh yolunu tutmağı tələb edir".

Trampı ruhlandırılan qələbə günü

Co Bayden və eks-prezident faktiki olaraq öz partiyalarından namizədlərini təmin ediblər

ABŞ-də Demokrat və Respublikaçılar partiyalarından namizədlər üçün ən böyük ilkin seçkilər - "super çərşənbə axşamı" keçirilib. Bu səsvərlər nəticəsində Ağ Evin hazırkı rəhbəri Co Bayden və eks-prezident Donald Tramp faktiki olaraq öz partiyalarından namizədlərini təmin ediblər.

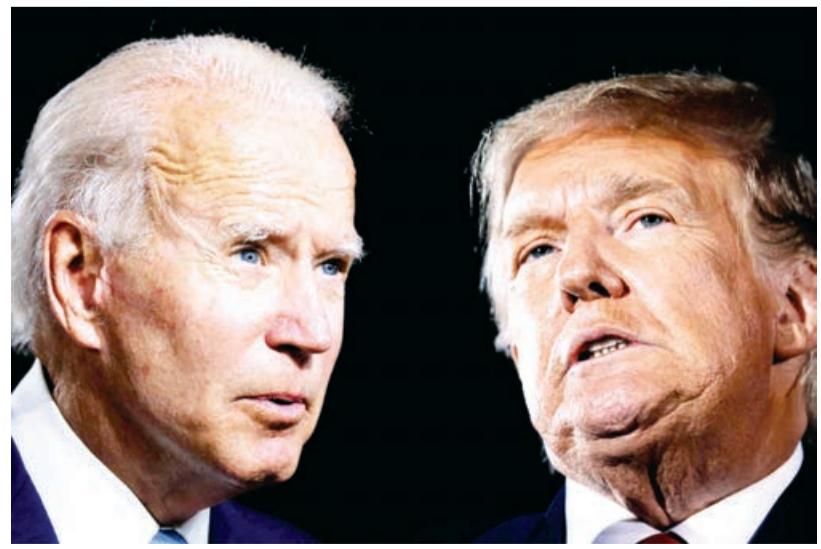
Donald Trampın rəqibi, ABŞ-nin BMT-dəki keçmiş daimi nümayəndəsi Nikki Heyliyə gəlincə, onun heç bir şərh verməməsi yəqin ki, mübarizəsinin bitdiyini göstərir.

Martın 5-də 15 ştatın və 1 ərazinin (Amerika Samoası) sakinləri iki partiyanın - demokratların və respublikaçıların nümayəndələrinin yarısından bir qədər azının səsini kimin alacağına qərar veriblər.

Co Bayden demokratların əsas namizədidir və onun heç vaxt ciddi

rəqibləri olmayıb. Martın 5-nə qədər onun namizədliyi üçün lazım olan 1968 nümayəndədən 206-sı var idi.

Keçmiş prezident Donald Tramp da yeganə rəqibi Nikki Heyli üzərində əhəmiyyətli üstünlük əldə edib. "Super çərşənbə axşamı" gününə qədər Donald Tramp Respublikaçılar Partiyasının ilkin seçkilərinin demək olar ki, hamısında qalib gələrək 276 nümayəndənin (tələb olunan 1215 nümayəndədən) səsini qazanmışdı. Onun rəqibi yalnız 43 nümayəndənin dəstəyini qazandı, onların demək olar ki, yarı (19) paytaxt Vaşinqtonda qələbə-

sindən sonra əldə olunub. Respublikaçılar arasında rəqabətli mübarizə yalnız Heylinin Donald Trampı qabaqladığı Vermontda baş tutub.

Bununla Heyli respublikaçıların praymerizində 2 dəfə qalib gələn ilk qadın olmaqla tarix yazıb.

Martın 5-dən əvvəl Donald Trampın komandası 16 ştatın hər birində qalib gələcəyini vəd edib və günü 1000-dən çox səsə başa vurub. Nikbin proqnozlaşdırılan əsasən özünü doğruldub.

Trampın çərşənbə axşamı qələbəsi mühafizəkar "Fox News"-un gecəni ABŞ tarixində bir siyasətçi

üçün "ən böyük tarixi dönüş" adlandırılmasına səbəb olub. Bir gün əvvəl ABŞ Ali Məhkəməsinin Kolorado Ali Məhkəməsinin Trampın səsvərmə bülletenindən könərləşdirilə biləcəyi ilə bağlı arqumentlərini rədd etməsi eks-prezidentə daha çox inam qazandı. Bundan başqa, məhkəmə eks-prezidentin vəzifədə olarkən mütəlx prezidentlik toxunulmazlığının olub-olmaması ilə bağlı müraciətini də qəbul edib. Bu, onun Vaşinqtonda 6 yanvar 2021-ci il hadisələri - Kapitoliyə hücumla bağlı işinə baxılmasını ən azı yaya qədər təxirə salıb və Tramp komandasına diqqəti seçki-

ləro yönəltmək imkanı verib. Floridadakı iqtisadiyyatın toplaşan tələbləri qarşısında çıxış edən Donald Tramp həmin axşam tarixi qələbəsinə qeyd etdiyi bildiriş: "Ona görə də buna "super çərşənbə axşamı" deyirlər... Heç vaxt bu qədər inandırıcı bir şey olmayıb. Bu, heyrətamiz bir gecə, ruhlandırıcı bir gün idi... Co Baydenin prezidentliyi bir çox cəhətdən kədərlidi, lakin bu, ruhlandırıcı olacaq, çünki biz uzun müddət heç kimin edə bilmədiyini həyata keçirəcəyik". Donald Tramp çıxışında iqtisadiyyat və qeyri-leqal miqrasiya problemlərinə də toxunub və Co Baydeni xarici siyasətdəki uğursuzluqlarına görə qınayıb. Analitiklərin fikrincə, Donald Tramp martın 12-də lazımı sayda nümayəndə səsi toplaya bilər.

*Rizvan CƏFƏROV,
"Azərbaycan"*

REGIONLAR

Bu yaz bir başqa yazdır...

Qarabağa yaz gəlir. Bu yaz bir başqa yazdır. Kol dibində ürkək-ürkək baxan bənövşənin, qar altından baş qaldırır nazla boylanan novruzgülü'nün atri, rahiyyəsi də bir başqa cürdür.

Təbiətin oyanışından çaşa gələn quşlar sanki bir-biri ilə bəhsə girmiş kimi həvəslə oxuyur. Qeyri-adi bahar simfoniyası ilıq yaz mehlinin qanadlarında çölsə, çəmənə yayılır.

Qarabağa yaz gəlir. Bu yaz bir başqa yazdır. 30 il idi Qarabağa gələn yaz sevinə, şadlana bilmirdik, erməni faşistlərinin işğalı altında inləyən, imdad diləyən, için-çin qovrulub yanan Qarabağ, Şərqi Zəngəzur yaz sevincinə, bahar ovqatına həsrət qalmışdı.

Nəhayət, bu həsrətə son qoyuldu. Şəhidlərimizin qanı ilə suvarılan Qarabağ, Şərqi Zəngəzur azadlığa qovuşdu. 30 il çərşənbə tonqalları başında göylərə əl qaldıraraq ediyimiz dualar Allah dərgahında qəbul edildi.

Bu yaz ona görə başqa bir yazdır ki, Zəfərcağan bu bərəkətli çöllərin sükutunu tankların, topların ağır zirehli texnikaların ölümsəcan gurultusu pozardı. İndi isə fərqli bir mənəzərdir. Öz əməli sahibinə qovuşan Qarabağ indi nəfəs alır. Ruzi, bərəkət qoxulu torpaqlarımız min bir həvəslə ökilib becərilir. Tankların, torpaqların gurultusunu indi şum edən, toxumu

səpən traktorların səsi əvəz edir. Yazın ətri duyulan bu günlər Qarabağda, Şərqi Zəngəzurdə tikinti, quruculuq işlərinin sürəti də artır. Yollar çəkilir, körpülər salınır, yeni və yaraşıqlı kəndlər, şəhərlər inşa olunur. Doğma yurda Böyük qayıdış davam edir. Kəç məşinləri Qarabağın, Şərqi Zəngəzurun yollarında ard-arda düzülür. Sönmüş ocaqlar yenidən yanır, soyuq divarlar doğma sahiblərinin hərəkətli nəfəsi ilə yenidən isinir.

Bu yazın fərqli bir yaz olduğunu təsdiqləmək üçün təbii ki, çoxlu nümunələr göstərməliyik. Amma buna sadəcə ehtiyac yoxdur. Yeter ki, Qarabağda, Şərqi Zəngəzurdə yolunuzu istənilən bir bölgəyə salın, uzun həsrətdən sonra doğma yurduna, isti ocağına qovuşsan, uğrunda canından belə keçməyə hazır olduğun torpaqla yenidən ünsiyyət quran, ürəyinin odu, əllərinin hərəkəti ilə bu yerlərin hər qarışını cənnətə döndərməyə çalışan insanların təbessüm naxışlı, fərəh süzülən çöhrəsinə baxın. O çöhrələrdə yaşamış ağır-acıların, dözülməz müsibətlərin və parlaq Qarabağ zəfərindən doğan sahilisiz sevinci, xoş ovqatı, qələbədən doğan qüruru, daha nələri, nələri görcəksiniz.

Lazım QULİYEV,
"Azərbaycan"

Dağ kəndinin qazlaşdırılması davam edir

Masallının Əzizabad kəndində növbəti 17 ev təbii qaz verilib. Qeyd edək ki, Əzizabad kəndi ucqar dağ relyefli ərazidə yerləşir. Kənddəki 96 evdə 455 nəfər yaşayır.

Daha 17 evin qazlaşdırılması münasibətilə keçirilən tədbirdə çıxış edən əzizabadlılar bu

işdə əməyi olan hər kəsə minnətdarlıqlarını bildirmişlər. Sonra tədbirdə iştirak edən RİH-nin və "Azəriqaz" İB-nin nümayəndələri rayonun Təzə Alvardı kəndindəki qaz xətlərində aparılan təmir işləri və yeni məhəllələrə qaz çəkilişi ilə tanış olmuşlar.

S.CAVADOV,
"Azərbaycan"

Belə getsə, bağbanın da təbiət hadisələrindən qorxusu olmayacaq

Gilas bağları sığortaya cəlb edilir

Dünyada aqrar sektora maraq sürətlə artmaqdadır. Səbəbi məlumdur - ərzaq təhlükəsizliyinin təminatı indi bütün ölkələr üçün strateji məsələyə çevrilib. Son vaxtlar yaxın və uzaq regionlarda baş verən hadisələr isə göstərir ki, həmin işdə idxala güvənmək haddən artıq risklidir.

Ona görə də ölkəmizdə aqrar sektor üzrə islahatlar zamanı daxili istehlak bazasının yerli istehsal hesabına ödənilməsi hədəfə alınıb. Bunun üçün məhsul toxum və sortundan başlanmış əkininə, toplanmasına və saxlanmasına çox şortlərə əməl etmək lazım idi. Belə tədbirlərdən biri, bəlkə də birincisi, aqrar sığortanın tətbiqi idi. Bəri başdan qeyd edək ki, həmin şortlərin sırasında aqrar sığorta artıq bir neçə ildir uğurla fəaliyyət göstərir. Hətta demək olar ki, Aqrar Sığorta Fondu kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçıların dostuna, xilaskarına çevrilib.

İndi onların sırasına giləs yetişdirən bağbanlar da qoşulur. Son dövrlər bu növ məhsul ölkənin daxili tələbatını ödəməklə yanaşı, ixracda da önəmli yer tutmağa başlayıb. Son üç ildə bağbanlar giləs ixracından 120 milyon dollar gəlir əldə ediblər. Odur ki, bir çox sahədə olduğu kimi, giləs istehsalında da məhsuldarlığı artıran yeni üsullardan istifadəyə üstünlük verilir. Belə ki, mövcud giləs bağlarının 2900 hektarını intensiv və superintensiv bağlar təşkil edir. Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, ölkə üzrə 65 rayonda ümumilikdə 12 min

hektar giləs bağları var. Giləs bağları ən çox Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonunda mövcuddur - bağların 45 faizi bu iqtisadi rayonun payına düşür.

Amma orası da var ki, giləs təbiət hadisələrinə və ətraf mühitdə baş verən dəyişikliklərə həssas bitkidir. Bu üzündən giləs bağlarının aqrar sığortaya cəlb olunması vacibdir. Aqrar Sığorta Fondu giləs bağlarının sığortası ilə bağlı fermerlər və fərdi sahibkarlarla söhbətlər aparır və onlara məlumatlar verir. Tariflərə və sığorta haqqına gəldikdə, onlar regionlar üzrə fərqlidir. Başqa sahələrdə olduğu kimi, giləs yetişdirənlər də sığorta haqqının 50 faizini dəstək üçün dövlət verir. Məsələn, 1000 manatlıq giləs məhsulunun baza sığorta zərfi ilə sığorta edilməsi fermerə Quba-Xaçmaz regionunda 20, Dağlıq Şirvan regionunda 24, Mərkəzi Aran, Lənkəran-Astara və Şirvan-Salyan regionlarında 18 manata başa gəlir. Bu rəqəm Qazax-Tovuz və Gəncə-Daşkəsən, Qarabağ və Şərqi Zən-

Torpaq ona baş əyəni ucaldır

Ötən ili yüksək göstəricilərlə yola salan tovuzlu fermerlər cari ildə daha yüksək nəticələr qazanmaq əzmindədirlər

Tovuzun aqrar sektorunda ənənəvi əkinçilik sahələri və heyvandarlıq aparıcı rol oynayır. Özdən kartofçuluq, taxılçılıq, üzümçülük, tütünçülük və digər kənd təsərrüfatı bitkilərinin əkin sahələri genişləndirilir, idxal əvəz edən yerli istehsalat diqqət artırılır və bu zaman daha məhsuldar sortlara üstünlük verilir.

Ötən mövsüm əkin sahələrini genişləndirərək 18454 hektara çatdıran Tovuz taxılçıları 15644 hektarda buğda, 2810 hektarda arpa yetişdirmişlər. Buğda sahələrinin hər hektarından 41,9, arpa əkilən hər hektardan 29,3 sentner məhsul biçilmişdir. Taxıl istehsalı ilə məşğul olan ayrı-ayrı təsərrüfatlara gəldikdə, məsələn, "Aqro Dairy" MMC-yə məxsus ərazidə 8880 hektar payızlıq taxıl sənədlənmişdir. Sahələrdən 26883,2 ton buğda, 3235 ton arpa götürülmüşdür. "Tovuz Aqro-kompleks" də uğurlu göstəriciyə nail olmuşdur. Belə ki, 260 hektar sahədə sənədlənmiş payızlıq buğda sahəsinin hər hektarından 46 sentner olmaqla ümumilikdə 1196 ton məhsul əldə edilmişdir.

Gədəbəydən sonra kartof istehsalına görə ön sıralarda olan Tovuzda bu vacib bitkinin istehsalı da durmadan artır. Hər il kartofdan xeyli qazanc əldə edən təsərrüfat rəhbərləri keçən il də yüksək göstəricilərə nail olmuşlar. Onlar əkin sahələrini genişləndirərək 5271,2 hektara çatdırmışlar. Bu sahədə də yüksək göstəricilər qazanan çoxlu sayda təsərrüfatlar var. Məsələn, uzun illərdə kartofçuluqla məşğul olan ikinci dərəcəli "Əmək" ordenli Ədalət Məhərrəmov 33,37 hektar sahənin hər hektarından 65 ton məhsul

götürmüşdür. Onu da qeyd edək ki, təsərrüfatda istehsal olunan kartof, əsasən, toxum üçün nəzərdə tutulmuşdur.

Tovuzda heyvandarlığın inkişafı da diqqət çəkir. Yanvarın 1-nə olan məlumata görə, rayon üzrə 164030 baş qoyun və keçi, 41036 baş mal-qara var. Mal-qarının 42,6 faizini ana inoklər təşkil edir. Heyvandarlıq məhsullarının istehsalında ayrı-ayrı təsərrüfatlar daha çox fərqlənirlər. Məsələn, Qovlar sakinləri Şahin Ələsgərov, Tofiq Bayramov, Cəlal Ələsgərov və bir çoxları rayon üzrə ötən istehsalda həmişə öndə gedirlər.

Qaraxanlı kənd sakini Zeynalabdin Zeynalovun və Bozalqanlı kənd sakini Orxan Tağıyevin təsərrüfatları isə quşçuluq sahəsində ixtisaslaşmışdır. Hazırda Z.Zeynalovun təsərrüfatında 6000, O.Tağıyevin təsərrüfatında 14000 quş saxlanılır.

Rayonun ən böyük kəndlərindən olan Bozalqanlıda süd zavodu fəaliyyət göstərir. Zavod sutka ərzində 200-300 litr süd qəbul etmək gücündədir. Burada 20-dək işçi çalışır. Həllək qatıq və yağ istehsal edən zavodun rəhbəri Gökhan Cengiz deyir ki, istehsal etdikləri məhsullara tələbat çox olduğundan məhsulları heç vaxt anbarda qalmır.

Bunlardan savayı, tovuzlular dən üçün qarğıdalı, paxlalı

bitkilər, müxtəlif tərəvəzlər, bostan, günəbaxan, şəkər çuğunduru, tütün də yetişdirirlər. Əvvəlki illərdə olduğu kimi, keçən il də bu sahələr üzrə yüksək nəticələr əldə edilmişdir. Məsələn, əkin sahələrindən 5751,3 ton qarğıdalı, 380,6 ton tərəvəz, 128,8 ton bostan, 69,6 ton günəbaxan, 164,6 ton meyvə və giləmeyvə, 8249,3 ton üzüm,

və yağmurlu keçməsinə baxmayaraq, tütüncülər aqrotexniki tədbirləri vaxtında həyata keçirərək nəzərdə tutulduğundan çox məhsul təhvil vermişlər. Yeri gəlmişkən bildirik ki, iki ildir yaş tütünün qurudulmasında yaranan çətinlik artıq aradan qaldırılmışdır. Belə ki, "Tovuz Aqro Sənaye" MMC-nin nəzdində 10 işçisi olan tütüncü qurumta

Əvvəlki illərdə olduğu kimi, keçən il də rayonda abadlıq və quruculuq işləri davam etmiş, əhalini narahat edən bir çox problem həll olunmuşdur. İl ərzində yollara 40800 kvadratmetr asfalt salınmış, 5700 kvadratmetr təmir daşı döşənmiş, küçələrin işıqlandırılması üçün 72 elektrik dayağı quraşdırılmış, piyada yollarına 400 paqon

13471,7 ton kartof, 7780 ton şəkər çuğunduru, 65,1 ton tütün, 3700,7 ton yem bitkiləri yığılmışdır.

Qeyd edək ki, Tovuzda iqtisadi cəhətdən daha gəlirli olan tütüncülüyə son bir neçə ildə xüsusi diqqət yetirilir. Artıq 4-cü ildir rayonda bu sahə ilə "Tovuz Aqro Sənaye" MMC məşğul olur. Müəssisədə 250 nəfər çalışır. Keçən il MMC 20 hektarda tütün şitili basdırmışdı. Yaz aylarında havaların sərt

sexli fəaliyyətə başlamışdır. Gəlirli sahələrdən biri də baramaçılıqdır. Rayonda elə kənd yoxdur ki, orada barama saxlamağa maraq göstərilməsin. Bu sahənin inkişafına dövlətin verdiyi dəstəyin nəticəsidir ki, Tovuz kümçüləri hər il yüksək göstəricilərlə öndə edirlər. Onlar keçən il qəbul məntəqələrinə 7 ton yaş barama təhvil vermişlər. Hazırda baramaçılığın yem bazasının yaradılması üçün işlərə başlanılmışdır.

metr daş düzülüşdür. Eyni zamanda 2 şəhid ailəsinə ev tikilmişdir. Hər iki ev təmir olunmuşdur.

Tovuzlular keçən il qazandıqları uğurlardan heç də arxayınlaşmırlar. Onlar cari ilə də ruh yüksəkliyi ilə başlamışlar. İndi hər bir tovuzlu çalışır ki, daha böyük nailiyyətə imza atsın. Bunun üçün isə rayonda hər cür imkan və şərait vardır.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Samuxda 2 min ağac əkilib

Samuxda "Yaşıl dünya namına həmrəylik ili" çərçivəsində ağacəkmə aksiyası keçirilmişdir.

Rayon rəhbərliyinin, təşkilatlarının, şəhid ailələrinin iştirak etdikləri aksiyada Ziyadlı kəndindən Kür çayına tərəf gedən yolun, eləcə də Gəncə-Samux avtomobil yolunun kənarlarında 2000-dən çox ağac əkilib.

Aksiyanın keçirilməsində məqsəd "Yaşıl dünya namına həmrəylik ili" çərçivəsində ekoloji vəziyyətin sağlamlaşdırılması, cəmiyyətdə ekoloji mədəniyyəti və təbiətə qayğıni təbliğ etmək, eləcə də yaşlıların cəxəldirilməsi təşviq edərək ətraf mühitin qorunmasına töhfə verməkdən ibarət olmuşdur.

S.ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Toxumçuluğun vəziyyəti müzakirə olunub

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Xidmətlər Agentliyinin (AXA) və BMT-nin Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının (FAO) birgə təşkilatlığı ilə "Toxumçuluğun inkişaf perspektivləri - sahəyə yeni baxış" mövzusunda konfrans keçirilib.

Konfransda Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin əməkdaşları, Aqrar Xidmətlər Agentliyinin rəhbərliyi və əməkdaşları, FAO, elmi-tədqiqat institutlarının, Azərbaycan Toxumçular Assosiasiyasının, həmçinin özal toxumçuluq təsərrüfatlarının nümayəndələri və toxumçu fermerlər iştirak edib.

Konfransın keçirilməsində əsas məqsəd toxumçuluğu elmi əsaslarla inkişaf etdirmək, toxumçuluq sistemində dövlət nəzarəti, ilkin toxumçuluğun təşkilində beynəlxalq təcrübədən faydalanmaq, toxumçuluq sisteminin beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması, eləcə də özəl toxumçuluğun inkişaf perspektivləri və bu sahədə yeni innovativ texnologiyaların tətbiqi təşviq etməkdir.

AXA sədri Sərdar Hacıyev toxumçuluqda mövcud vəziyyət və qarşıda duran hədəflər barədə məlumat verib. Bildirib ki, toxumçuluq kənd təsərrüfatının çox vacib sahəsi, aqrar sektorun inkişaf dinamikasını müəyyən edən amillərdən biridir. Ərzaq təhlükəsizliyinin təmin

olunmasının prioritet istiqamətlərindən biri toxumçuluq sahəsində fəaliyyətin səmərəli təşkilidir. Sərdar Hacıyev fermerlərin keyfiyyətli toxuma olan əlçatanlığının təmin edilməsini, toxumçuluğun elmi əsaslarla inkişaf etdirilməsini, toxumluq əkin sahələrində aqrotexnikanın vaxtında və keyfiyyətli məhsul istehsalına nəzarətin təkmilləşdirilməsini, həmçinin yüksək və keyfiyyətli məhsul istehsalı üçün toxumluq sahələrində aqrotexniki tədbirlərin vaxtında və keyfiyyətli həyata keçirilməsini vacibliyini nəzərə çatdırıb.

FAO-nun nümayəndəsi Namiq Məmmədov təmsil etdiyi təşkilat tərəfindən toxumçuluq sahəsində həyata keçirilən layihələrin əhəmiyyəti barədə məlumat verib.

Konfrans öz işini panel sessiyalarda davam etdirib. Sessiyalarda toxumçuluq sistemi: ölkədə toxum istehsalında dövlət nəzarəti və beynəlxalq təcrübə, dövlət toxum nəzarət sistemi, toxumçuluqda mövcud vəziyyət, toxum tələbatı, toxumçuluq sisteminin beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması, qanunvericilik bazasının təkmilləşdirilməsi mövzularında müzakirələr və təqdimatlar keçirilib. Müzakirələrdə toxumçuluğun inkişaf etdirilməsi, ilkin toxumçuluğun təşkilində beynəlxalq təcrübədən istifadə, toxumçuluqda yeni innovativ texnologiyaların tətbiqi ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb.

Düriyyə-Şümrüd avtomobil yolu əsaslı təmir edilir

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi tərəfindən Astara rayonunun Düriyyə - Şümrüd avtomobil yolunun əsaslı təmiri davam edir.

Əsasən torpaq əsaslı olan yolda xüsusən payız-qış aylarında gediş-gəliş çətinləşir, istər avtonəqliyyat vasitələrinin, istərsə də vətəndaşların hərəkətində maneələr yaranır. Bütün bunlar nəzərə alınaraq layihə çərçivəsində ümumi uzunlu-

ğu 5 km təşkil edən yolun eni 8 metrə qədər genişləndirilir.

Artıq layihə üzrə yol yatağının yararsız quruntun çıxarılması, əks-dölgü və zəruri quruntun tökülərək kipləşdirilməsi işləri, lazım olan yerlərdə müxtəlif diametrlərə malik yeni suötürücü dəmir-beton boruların quraşdırılması yekunlaşmaq üzrədir. Sözügedən yolboyu işlər texnologiyaların tətbiqi ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb.

S.CAVADOV,
"Azərbaycan"

Vətən deyəndə...

● Qarabağ Azərbaycandır

Qəhrəman xalqın övladları...

İgidlik, mərdlik Azərbaycan xalqının canında, qanıdır. Mübarizədən çəkinməyi, döyüşdən qaçmağı bu xalqın övladları tarix boyu özərlənər ar bilib, qorxaqları, cəsarətsizləri qınayıblar. Cəsurlara, qəhrəmanlara isə sonsuz ehtiram, sevgi göstəriblər.

Bəşəriyyət İkinci Dünya müharibəsi fəlakəti ilə üzlişəndə Azərbaycan xalqı da çox çətin sınaqdan mərdliklə çıxdı. O zaman respublikamız Sovet İttifaqının tərkibində idi. İkinci Dünya müharibəsi 1939-cu il sentyabrın 1-də iki imperalist ittifaq arasında başladı. Ancaq keçmiş Sovet Sosialist Respublikaları İttifaqı (SSRİ) da təhlükədən uzaq deyildi. Müharibənin ilk günlərindən alman qoşunları SSRİ sərhədlərinə yaxınlaşdı. 1940-cı ilin iyulunda Adolf Hitlerin: "Rusiya görək məhv edilsin! Müddəti - 1941-ci ilin yazı!", - deməsi müharibənin qaçılmaz olduğunu təsdiqlədi.

1941-ci il iyunun 22-də faşist Almaniyası Sovet İttifaqına hücum etdi. SSRİ-nin tərkibində olan digər respublikalar kimi Azərbaycan da İkinci Dünya müharibəsinə qatıldı. Bu döşətlə savaş SSRİ, eləcə də Azərbaycan tarixinə Böyük Vətən müharibəsi kimi yazıldı.

Böyük Vətən müharibəsində faşizmə qarşı müharibədə respublikamızın əraziləri hərbi əməliyyat meydanına çevrilmədi. Ancaq Azərbaycan o döşətlə müharibənin ovvələndən sonunadək fəal iştirak etdi. Respublikamız həm sərvətləri, həm də insan qüvvəsi ilə faşizmə qarşı müharibədə ön sırada oldu. Azərbaycanlılar ön cəbhədə də, arxa cəbhədə də böyük rəşadət göstərdilər. Baki nefti alman komandanlığının xüsusi diqqətindəydi. Tarixçilər qeyd ediblər ki, Qafqaz

uğrunda vuruşlarda əsas məqsəd Bakı üzərində nəzarəti ələ keçirmək idi. Plana əsasən, faşistlər Bakını 1941-ci il sentyabrın sonunadək işğal etməli, zəngin neftini ələ keçirməli idi.

Tarixi faktıdır ki, Böyük Vətən müharibəsinin ilk günlərində faşizmə qarşı vuruşmaq üçün Azərbaycanda 4 mindən çox oğlan və qız cəbhəyə getmək üçün könüllü olaraq hərbi komissarlıqlara müraciət etdi. 1941-ci ilin avqust ayınadək xalq qoşunu dəstələrində təxminən 123 min nəfər yazıldı. Həmin ilin axırında xalq qoşunu dəstələrində 187 min nəfər döyüşçü vardı ki, onlardan da 30 min nəfərdən çoxu qadın idi. Azərbaycanda 1941-1945-ci illərdə 640 min nəfərdən çox səfərbər edilərək cəbhəyə göndərildi. Onlardan 300 min nəfəri həlak oldu. O qəhrəmanların övladları XX əsrin sonlarında doğma Vətənin başını üstünə yenidən qara buludlar alanda ayağa qalxdılar...

1980-ci illərin sonlarında Sovet Sosialist Respublikaları İttifaqı çökməkdə idi. Azərbayca-

nın müstəqilliyini tələb edən xalqımızın qətiyyəti təəzzübləndirən, lakin hələ də gücünü itirməmiş Sovet İttifaqının rəhbərlərini hiddətləndirdi. Belə bir vaxtda, 1988-ci ildə SSRİ-dən hər cür yardım alan qəsbkar Ermənistan Azərbaycana qarşı torpaq iddiası irəli sürdü. Təəvvükərk ermənilərin əsas iddialarına və separatçı çıxışlarına etiraz edən silahsız gənclər fevralın 22-də Ağdamdan Xankəndiyə yürüş etdilər. Onlar Əsgəran ərazisində ermənilərin atəsinə məruz qaldılar. İki azərbaycanlı gənc ermənilər tərəfindən qətlə yetirildi.

Ermənistanın Azərbaycana qarşı yenidən başladığı münaqişənin alovları getdikcə Qarabağı bürüdü. 1990-cı ilin yanvarında Sovet İttifaqı rəhbərliyi Azərbaycanlıların haqq səsinə boğmaq, qətiyyətlərini qırmaq üçün Azərbaycana qoşun yeritdi. Respublikamızın paytaxtında yanvarın 19-dan 20-nə keçən gecə sovet ordusu hissələrinin, xüsusi təyinatlı dəstələrin, daxili qoşunların iri kontingentinin və

hətta SSRİ-nin ermənilərin sız yaşadığı digər regionlarından olan ehtiyatdakı hərbiçilərin iştirakı ilə qətlə tövdi. Ancaq Sovet İttifaqı rəhbərliyi məqsədinə çatmadı. O döşətlə gələcəkdə, günahsız övladları gülləbaran ediləndə, tanklarla üstlərdən keçiləndə də Azərbaycan xalqı mərdliyi, igidliyi ilə bütün dünyanı heyretləndirdi.

Ermənistan Qarabağı, Şərqi Zəngəzuru müharibə ocağına çevirəndə respublikamızın bütün bölgələrində igid oğullar, qızlar döyüşə yollandılar. Onlar düşmənlə qarşı qəhrəmanlıqla vuruşdular. Ancaq Birinci Qarabağ müharibəsində Ermənistan xarici havadarlarının köməyi, gücü ilə Azərbaycanın iyerimi faiz ərazisini işğal edə bildi.

Otuz il yaxın işğalçı Ermənistanın silahlı qüvvələri Azərbaycanın Qarabağ və Şərqi Zəngəzuru ərazilərini işğal altında saxladı. Bir milyon soydaşımız məcburi köçkün kimi yaşamaq məcburiyyətində qaldı.

Ermənistan silahlı qüvvələrinin növbəti təxribatı nəticəsində

2020-ci il sentyabrın 27-də İkinci Qarabağ müharibəsi başladı. Ali Baş Komandanın qismən səfərbərlik əmri ilə igid oğullar Qarabağ və Şərqi Zəngəzur torpaqları uğrunda mübarizəyə qalxdılar. Qırx dörd gün ərzində Azərbaycanın qəhrəman oğulları erməni qəsbkarlarını diz çökdürdülər. Müzəffər Azərbaycan Ordusu otuz ilə yaxın işğalda qalmış ərazilərimizi azad etdi.

Birinci Qarabağ müharibəsində də, ötən ilin sentyabrında aparılan lokal xarakterli antiterror əməliyyatlarında da Azərbaycanın qəhrəman övladları göstərdilər ki, ataları, babaları kimi mərd və igidirlər. Onlar sinələrini düşmənlərin güllələrinə siper edərək Vətənin candan əziz olduğunu bir daha təsdiqlədilər. O qəhrəmanlar bir daha göstərdilər ki, Vətənə sevgi, sədaqət bu xalqın varlığındadır. İllər, qəri-nələr, əsrlər dəyişsə də, bu, heç zaman dəyişməyəcək.

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

● Tarix yazan oğullar

"Mən arzuma çatmasam da, oğlum istəyinə yetişdi"

Nicat dünyaya gələndə ermənilər ata yurdu Kəlbəcəri işğal edib dinc əhaliyə amansız divan tutmuşdular. Qarabağ işğal altında idi. Yurdumuzu xarabazara çevirən düşmən yeni ərazilər işğal etməkdə iddianıdan da əl çəkməmişdi...

Birinci Qarabağ müharibəsi qəzisi Habil kişi hər gün oğluna ermənilərin xalqımızın başına gətirdiyi müsibətlərdən danışar, söhbətini "bu qan yerdə qalmamalıdır" nidası ilə tamamlayardı.

Məktəbdə müəllimlərinin, evdə valideynlərinin Qarabağ haqqında, erməni vandalizmi haqqında söhbətlərini dinləyən Nicatın böyüdükcə içində bir qəzəb püskürürdü. Ürəyində işğalda olan Vətən torpaqlarını azad etmək arzusu böyüyürdü. Atasının söhbətlərini dinləyən Nicat deyirmiş ki, "sizin həll edə bilmədiyiniz problemi biz həll edəcəyik. Bu işi gələcək nəsillərə saxlamaq olmaz".

Atası deyir ki, illər keçdikcə o torpaqların azad olunması haqqında söhbətlər bizə xəyal kimi görünürdü. Yurdu, yuvası viran olmuş bir insan kimi torpaqlarımızın azad olunmasını çox istəyirdim. Ata kimi isə arzum oğluma evləndirmək, baba olmaq, övladlığın xoşbəxt həyat sürməsinə görmək idi. Nicatın təkcə arzusu yox, həm də məqsədi torpaqlarımızı azad etmək, torpaq uğrunda savaşmaq idi. Bu yolu özü seçmişdi. Təsəllim odur ki, mən arzuma çatmasam da, oğlum məqsədinə çatdı. İndi torpaqlarımız işğaldan azaddır. Cənab Prezidentimizin birbaşa rəhbərliyi ilə azadlığımıza qovuşmuş torpaqlarımızda əsl cənəb yarıdır. Oğlumun ruhu da bu gözəlliyi görüb şad olar.

Azərbaycan Ordusunun leytenantı Nicat Habil oğlu Atayev 1994-cü il martın 5-də Mingəçevir şəhərində dünyaya göz açdı. Nicat Gəncə şəhərində 55 sayılı Kəlbəcər orta məktəbini bitirib.

2011-ci ildə hərbi xidmətə gedən Nicat Atayev Naxçıvan şəhərində yerləşən "N" sayılı hərbi hissədə qulluq edib. 2013-cü ildə hərbi xidməti başa vurduqdan sonra Gəncə Dövlət Universitetinin Fiziki hazırlıq fakültəsinə qəbul olunub.

Atası deyir ki, Nicatın uşaqlıqdan arzusu hərbi oğlan idi. Hərbi xidmətinə başa vurduqdan sonra da bütün sözü, söhbəti torpaqlarımızın işğaldan azad olunması ilə bağlı idi. Nicat ordumuzun gücünə çox inanırdı. Deyirdi ki, müharibə başlasa, biz qələbə çalacağıq. Ali təhsilini başa vurduqdan sonra zabıt kimi orduda xidmət etmək üçün Müdafiə Nazirliyinə müraciət etdi. 2019-cu ildə üç aylıq zabıtlıq kursunu keçdikdən sonra oğlunu xidmət üçün Füzuli rayonundakı "N" sayılı hərbi hissəyə göndərdilər.

2020-ci il sentyabrın 27-də Vətən müharibəsi başlayanda düşmənin qarşısına çıxan igidlərimizdən biri də ön cəbhədə xidmət edən leytenant Nicat Atayev idi. Döyüş yolu qısa olsa da, göstərdiyi qəhrəmanlıqlar böyük olub. O, Füzuli rayonunun Yuxarı Əbdürrəhmanlı istiqamətində düşmənin hücumunun qarşısını alarkən qəhrəmancasına şəhid olub. Vətən müharibəsinin ilk şəhidlərindən olan Nicat Habil oğlu Atayev Bakıda İkinci Fəxri xiyabanda dəfn olunub.

Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi uğrunda döyüş əməliyyatlarında qəhrəmanlıq göstərən leytenant Nicat Atayev Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə ölümündən sonra "Vətən uğrunda", "İgidliyə görə", "Xocavəndin azad olunmasına görə" və "Füzulinin azad olunmasına görə" medalları ilə təltif olunub.

Anası Rəsmiyyə xanım Nicatla son telefon danışığını yada salır: "Sentyabrın 26-sı axşam saat 10-da zəng vurmuşdu. Atasını, qardaşlarını soruşdu. Müharibə olacağı haqqında heç eylam da vurmamışdı. Əhvalı çox yaxşı idi. Telefon danışıq bitəndən sonra ürəyimdən qorub bir hiss keçdi. İçimdəki hiss deyirdi ki, bu sənin Nicatla son danışığındır. Oğlum xalqımızın üzünü ağ, torpaqlarımızı işğaldan azad edən qəhrəmanlardandır. Hər bir anıya belə bir igid övlad böyütmək nəsb olmur. Oğlumla fəxr edirəm".

Elsən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"

● Vətənpərvərlər

Əsgərləri özünə qardaş bilən tibb bacısı

Şəhidlərin məzarını ziyarət etmək üçün xiyabana tez-tez gedirik. Budur, yenə də həmin müqəddəs makəndəyik. Bir anlıq "Azərbaycan Bayrağı" orndənli Məleykə Əhmədovanın məzarını önündə ayaq saxlayırıq. Bu cəsur qadının başdaşındakı şəkildən boylanan baxışları qəlbimizdə onunla bağlı xatirələrimizi oyadır.

Məleykəyə ilk dəfə soyuq qış günündə - 3 yanvar 1993-cü ildə cəbhə bölgəsində tanış olmuşduq. Həmin qarlı-şaxtalı gündə səngərlərdə yurdumuzda keşik çəkən əsgərlərə görüşüb hal-əhval tutduq, gətirdiyimiz sovqatı onlara payladıq. Məleykə əsgərlərdən birinin çəkmişini söküldüyünü görəndə ayağından çəkmişini çıxarıb həmin döyüşçüyə verdi. Özü isə onununu geyindi. Əvvəlcə əsgər onu götürmək istəmədi. Belə olanda Məleykə üzünü ona tutub kədərli səslə: "Qardaşım Kamandar da sənin kimi əsgər idi. Bu yaxınlarda onu döyüşlərdə itirdik. Sən çəkmişlərdən imtina etmə. Mən səni özümə qardaş bilirəm", - dedi. Bu sözlər əsgəri fikrindən döndərdi. Tibb bacısının mərd hərəketi onun vətənpərvərliyindən və Azərbaycan əsgərinə sonsuz sevgisindən xəbər verirdi.

Axşama yaxın səngərlərdən geri döndük. Sağollaşanda Məleykə bizi hospitallın bir yaşına dəvət etdi. "Əgər həmin vaxt bu bölgədə olsaq, mütləq gələrik", - dedik. Xoşbəxtlikdən iş elə gətirdi ki, fevral ayının üçüncü ongünlüyü ərəfəsində həmin bölgəyə ezamiyyətə getdik. Məleykəyə verdikimiz sözlə sadiq qaldıq.

O günlərdə hospital Ağdamın kəndlərinin birindəki məktəbdə yerləşirdi. Gəlişimizə səvinən tibb bacısı bizi güllərlə qarşıladı.

Həmin gün Məleykə ilə bir az da yaxından tanış olduq. Öyrəndik ki, tibb bacısı Azərbaycanın qədim torpaqlarından birində dünyaya göz açmış. Uzun illər doğma kəndləri olan Böyük Ayrımdan bir az uzaqdakı Axtala qəsəbəsində xəstəxanada tibb bacısı işləyib. Hələ sovet hökumətinin vaxtlarında ermənilər Məleykənin iki qardaşını - Yaqubu və Səyyadı vəhşicəsinə öldürmüşdülər. Üçüncü qardaşı Kamandar isə 1992-ci ilin dekabrında Fərrux dağı uğrunda gedən döyüşlərdə şəhid olmuşdu.

1988-ci ilin payızında Qarabağ hadisələri yenidən alovlanmağa başlayanda ermənilər onları doğma ocaqlarından qovublar. 1992-ci ilin fevral ayında hərbi-səhra hospitalı yaradıldığından tibb bacısı hərbi kimi şəfa ocağında xidmətə başlayıb. Vaqonlarda yerləşən hospital

fevral ayının 24-də Ağdam bölgəsinə yola düşüb. 25 fevral səhər-səhər qatar mənzil başına yetişib. Elə həmin axşam ermənilər yüzlərlə insanı amansızcasına qətl edərək dünyanı sarsıdan Xocalı faciəsini törədiblər. Məleykəyə həmin gəgin və faciəli günlərdə yüzlərlə Xocalı sakinini ölümün pəncəsindən xilas ediblər. Əgər o vaxtlar səhra hospitalı Ağdamda qaydılmasaydı, yaqın ki, önlərlərin sayı daha da çox olacaqdı.

Dediklərinə eşitdikcə Məleykə gözümzədə daha da böyüyürdü. Tibb bacısı ürəyində üç qardaşın nisgini və intiqamını daşıyırdı. Qəmli və qan qoxulu söhbətlərinə sonacən qulluq asandan sonra dərindən yüngülləşdikcə üçün Məleykəyə xoş sözlərlə təskinlik verirdi.

Ağdam bölgəsinə gedəndə Məleykəyə bir neçə dəfə görüşdük. Sözlərindən, hərəketlərindən hiss edirdik ki, onun qanı-canı vətənpərvərlikdən yox, gələcəkdəki cəsarətə, hünərə görə dövlət başçısının 9 oktyabr 1994-cü il tarixli fərmanı ilə Məleykə Əhmədovaya "Azərbaycan Bayrağı" ordeni verildi. Qardaşı Kamandar isə Qarabağ döyüşlərində göstərdiyi şücaətə görə (ölümündən sonra) "İgidliyə görə" medalına layiq görüldü.

2006-cı il idi. Məleykə xəstələnməmişdi. Hospitalda yatırıd, vəziyyəti yaxşı deyildi. Ötən hər gün onu nərdivan kimi ömrünün sonuna yaxınlaşdırırdı. Məleykə şair təbiətli qadın idi. Qələmindən neçə-neçə inco ruhlu şeirlər çıxmışdı, kitabları çap olunmuşdu. O, ömrünün son günlərində də yazıb-yadırdı. "Xocalı şərqisi" onun son əsəri idi. Tibb bacısı ağrı

xəstə yatdığı günlərdə başının üstündən üçrəngli bayrağımızı asmışdı.

Məleykənin anası Sona xanım o kədərli günləri xatırlayaraq deyirdi ki, qızım ömrünün son günlərini yaşayırdı. Üçrəngli bayrağımızı başına sarmışdı. Deyirdi ki, ana, bütün ömrümü bu müqəddəs bayrağı Qarabağda dalğalandırmağa sərf etdim. Amma təəssüf ki, arzuma yetişmədən dünyadan köçürəm. Mən öləndən sonra bu bayrağı özümə saxla. Ordumuz torpaqlarımızı işğaldan azad edəndən sonra onu Qarabağın ən uca zirvəsində dalğalandırarsınız.

Məleykənin arzuladığı gün 2020-ci ilin payızında gəldi. Azərbaycan Ordusu Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Qarabağı erməni işğalçılarından azad etdi. Yaxınları, doğmaları onun arzusunun yerinə yetirərək tibb bacısının xəstə yatanda başının üstündən asdığı bayrağı Qarabağda dalğalandırıldı. Məleykənin ruhu bundan rahatlıq tapdı, şad oldu...

Məleykə 1 iyun 1957-ci ildə dünyaya göz açmışdı. Amansız ölümünü 18 avqust 2006-cı ildə sərəlmizdən apardı. Göz açdığı bu dünyada 49 yaşında, 49 illik ömründə nələr görmədi, nələr yaşamadı Məleykə. Sabahlarını böyük ümidlərlə yaşayırdı. 1 iyun uşaqların beynəlxalq müdafiəsi günü doğulmuşdu. Bəlkə də elə buna görə də saf və təmiz idi. Tibb bacısı onu tanıyanların yaddaşında həmişə bu cür saf, təmiz və səmimi qalacaq. Yaxınları, dostları onu həmişə xatırlayır və xatirəsini hörmətlə anırlar.

Vahid MƏHƏRƏMOV,
"Azərbaycan"

Karleton Universitetində Xocalı soyqırımı qurbanlarının xatirəsi anılıb

Kanadanın paytaxtı Ottava şəhərində yerləşən Karleton Universitetində Xocalı soyqırımının 32-ci ildönümü ilə əlaqədar anım tədbiri keçirilib.

Azərbaycan Respublikasının Diaspora İş üzrə Dövlət Komitəsinin dəstəyi, "Kanadanın Azərbaycanlı Tələbələr Assosiasiyası"nın təşkilatlığı ilə keçirilən tədbirdə Xocalı qurbanlarının xatirəsi bərdəqəliklə yad edildi. Əslən Qarabağdan olan Toronto şəhər Təhsil Mərkəzinin Xarici Dillər Bölməsinin Azərbaycan dili sinfinin rəhbəri Yeganə Cəfərova Xocalı soyqırımı haqqında məlumat verib. O qeyd edib ki, 1992-ci il fevralın 25-dən 26-nə keçən gecə erməni hərbi birləşmələri tərəfindən Xocalının dinc və günahsız əhəlisinə qarşı xüsusi amansızlıqla kütləvi soyqırım törədilib. 613 dinc sakinin qətlə yetirildiyi, 8 ailənin tamamı məhv edilmiş, 1275 sakinin girov götürüldüyü Xocalı qətləminin

soyqırımı kimi tanınması və cinayətlərinin ədalət mühakiməsinə çıxarılmasının vacibliyi də xüsusi olaraq vurğulanıb.

Azərbaycan haqq səsinə Kanada ictimaiyyətinə çatdırmaq məqsədilə təşkil olunmuş tədbir zamanı müxtəlif etnik mənsubiyyətə malik tələbələr və universitetin müəllim heyəti eşitdikləri faktlar qarşısında təəccüblərini və kədərlerini gizlədə bilməyiblər.

Mingəçevirdə "Zəfərə aparın yol" adlı tədbir keçirilib

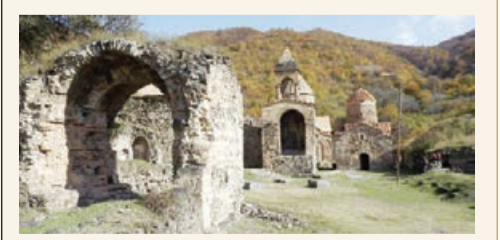
Mingəçevir Şəhər İcra Hakimiyyəti, "N" sayılı hərbi hissə və Gəncə Qarnizonu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin birgə təşkilatlığı ilə "Zəfərə aparın yol" adlı hərbi vətənpərvərlik tədbiri keçirilib.

Hərbiçilərin, şəhid ailələrinin, veteranların, qazilərin, məktəblilərin, ictimaiyyət nümayəndələrinin iştirak etdiyi tədbirdə əvvəlcə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin abidəsi ziyarət edildi, önünə gül dəstələri düzülüb. Tanınmış incəsənət ustalarının ifasında musiqi proqramı ilə davam edən tədbirdə hərbi hissənin komando əsgərlərinin xüsusi döyüş hazırlığı, məktəblilərin kitab, rəsm, əl işləri sənəti, mədəniyyət evlərinin təqdimatında milli kulinarıya nümunələri və Novruz bayramı atributları nümayiş etdirilib. Əsgərlərə gənclərin birgə kross qaçışı, müxtəlif oyunlar və rəqslər maraqla qarşılanıb.

Azad olunmuş ərazilərdə bərpa-konservasiyaya ehtiyacı olan abidələrin ilkin sayı açıqlandı

Mədəni İrsin Qorunması, İnkişafı və Bərpa üzrə Dövlət Xidməti ötən ilin iyun, avqust və oktyabr aylarında işğaldan azad edilmiş ərazilərdə tarixi və mədəniyyət abidələrinin inventarizasiyasını davam etdirib.

Bu, Nazirlər Kabinetinin 2023-cü ildə fəaliyyəti haqqında hesabatında öz əksini tapıb. Məlumat əsasən, müxtəlif rayonlarda yerləşən 2 mindən çox tarix və mədəniyyət abidəsi barədə ödə olunan məlumatların təhlili nəticəsində məlum olub ki, ilkin mərhələdə 150 abidədə müvafiq olaraq bərpa-konservasiya işləri görülməlidir.

Azərbaycanın xarici iqtisadi əlaqələri kəmiyyətdən keyfiyyətə keçir

Məlumdur ki, xarici iqtisadi əlaqələrin inkişafını şərtləndirən əsas amil uzaq və yaxın ölkələrlə münasibətləri genişləndirməkdir. Bu baxımdan, İqtisadiyyat Nazirliyinin atdığı addımlar intensivliyi və dinamikliyi ilə seçilir.

Bu yaxınlarda iqtisadiyyat nazirinin birinci müavini, Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Braziliya Federativ Respublikası Hökuməti arasında Ticarət və İnvestisiya Əməkdaşlığı üzrə Birgə İşçi Qrupunun həmsədri Elnur Əliyev Braziliyanın Kənd Təsərrüfatı və Heyvandarlıq Nazirliyinin ticarət və beynəlxalq əlaqələr üzrə katibi Roberto Perosa ilə görüşmüşdür. Ölkələrimiz arasında ticarət dövriyyəsinin genişləndirilməsi və iqtisadiyyatın müxtəlif istiqamətləri üzrə əlaqələrin inkişafı üçün imkanların olduğu nəzərə çatdırılmış, Azərbaycanın sahibkarlar üçün yaradılmış əlverişli biznes və investisiya mühiti, sənaye zonalarında investorlar üçün nəzərdə tutulan güzəştlər və stimullar barədə danışılmışdır. Bundan başqa, COP29 çərçivəsində birgə fəaliyyət imkanları və "yaşıl" maliyyəyə əsaslanan əməkdaşlıq məsələləri də nəzərdən keçirilmişdir.

Tərəflər həmçinin qarşılıqlı investisiya qoyuluşu, dövlət-özəl tərəfdaşlığı çərçivəsində əməkdaşlıq, aqrar sahədə əlaqələrin perspektivləri, o cümlədən Azərbaycanın kənd təsərrüfatı məhsullarının Braziliyaya ixracının genişləndirilməsi, ərzaq təhlükəsizliyi, aqrarparklara müasir texnologiyaların tətbiqi istiqamətində fikir mübadiləsi aparmışlar.

Elnur Əliyevin Moldovanın energetika naziri Viktor Parlakov arasında keçirilən görüşdə isə Azərbaycan Respublikası ilə Moldova Respublikası arasında iqtisadi əməkdaşlıq üzrə birgə Hökumətlərarası Komissiyanın əməkdaşlığımızın gücləndirilməsində və biznes dairələrinin saylarının əlaqələndirilməsində səmərəli platforma olduğu vurğulanmışdır. Qeyd olunmuşdur ki, "yaşıl enerji" sahəsində qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq üçün ciddi perspektivlər mövcuddur.

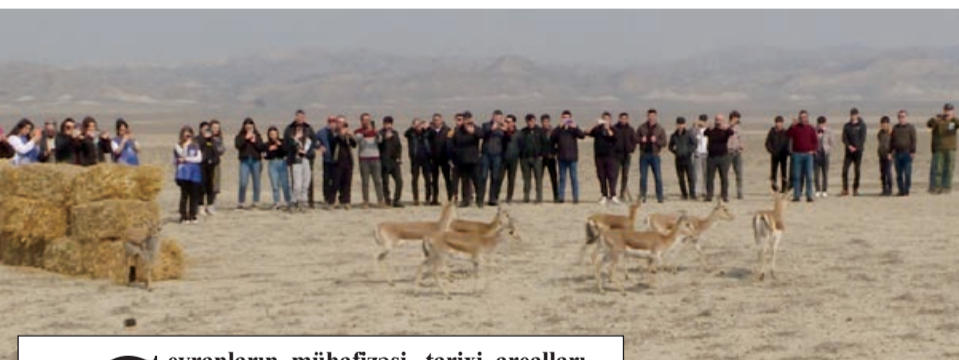
Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin (BƏƏ) energetika və infrastruktur naziri ilə görüşdə də iqtisadi əlaqələr, "yaşıl enerji" layihələrinin icrası, birgə fəaliyyətin genişləndirilməsi üçün investisiya imkanları və COP29 çərçivəsində əməkdaşlıq istiq-

mətləri müzakirə edilmişdir. İqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbraylov, SOCAR-ın prezidenti Rövşən Nəcəf və Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin energetika və infrastruktur naziri Suhaib Məhəmməd Al Mazrui arasında keçirilən həmin görüşdə iqtisadi-ticarət, qarşılıqlı investisiya qoyuluşu, logistika və s. sahələrdə tərəfdaşlığın genişləndiyi qeyd olunmuşdur. Bildirilmişdir ki, BƏƏ-nin "Masdar" şirkəti ilə "yaşıl enerji" sahəsində həyata keçirilən uğurlu əməkdaşlıq enerji təhlükəsizliyinin təmin edilməsi baxımından xüsusi əhəmiyyətə malikdir. Ölkəmizin əlverişli coğrafi mövqeyinin, mühüm nəqliyyat dəhlizlərinin kəşifində yerləşməsinin, tranzit imkanlarının artmasının investorların fəaliyyəti üçün geniş imkanlar açdığını vurğulandığı görüşdə bu imkanlardan yararlanan BƏƏ iş adamları ilə birgə layihələrin icrasının regional əməkdaşlığı daha da genişləndirəcəyi diqqətə çatdırılmışdır.

Azərbaycanın iqtisadi əlaqələrinin inkişafında ön çıxan amillərdən biri də Avropa İttifaqı ilə əməkdaşlığın inkişafıdır. Artıq bu çərçivədə Avropa İttifaqı investisiyalarının müəyyən edilməsi və prioritetləşdirilməsi üçün yaradılan yüksək səviyyəli işçi qrupunun 2-ci iclasında mühüm məsələlər müzakirə olunmuşdur. Tədbirdə iqtisadiyyat nazirinin birinci müavini Elnur Əliyev, Avropa Komissiyasının Şərq Qonşuluğu və İntitusal Quruculuq üzrə direktoru Adrienn Kirali, Avropa İttifaqının Azərbaycan Respublikasındakı Nümayəndliyinin rəhbəri Peter Mixalko, xarici işlər və maliyyə nazirliklərinin, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının, Avropa İnvestisiya Bankının nümayəndələri iştirak etmişlər. Avropa Komissiyası tərəfindən irəli sürülən fəal təşəbbüslərin ölkəmizin növbəti onillikdə sosial-iqtisadi inkişafının milli prioritetləri ilə üst-üstə düşdüyünü qeyd olunduğu tədbirdə ölkəmizin beynəlxalq maliyyə institutları və Avropa İttifaqı ilə tərəfdaşlığı verdiyi önəm xüsusi vurğulanmışdır. Diqqətə çatdırılmışdır ki, Azərbaycanın 2030-cu ilədək sosial-iqtisadi inkişafına dair milli prioritetləri üzrə tədbirlərin həyata keçirilməsi, xüsusilə rəqabətqabiliyyətli iqtisadiyyatın təmini və digər məqsədlərə çatması beynəlxalq maliyyə institutları ilə əməkdaşlığı zəruri edir.

Bahadır İMANQULİYEV,
"Azərbaycan"

Acınohur düzünə növbəti dəfə ceyranlar buraxılıb

Ceyranların mühafizəsi, tarixi areallarının bərpası, reintroduksiyası, populyasiyalarının formalaşmasına töhfə verilməsi məqsədilə növbəti dəfə Acınohur düzünün Qax Dövlət Təbiət Yasaqlığına aid ərazisinə ceyranların buraxılması həyata keçirilib.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər, Kənd Təsərrüfatı nazirliklərinin, Ümumdünya Təbii Mühafizə Fondunun (WWF), Qax rayonu İcra Hakimiyyətinin nümayəndələrinin, ETSN yanında İctimai Şuranın üzvlərinin və ekokəndiricilərin iştirakı ilə 8 baş ceyran təbiətə buraxılıb.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin əməkdaşı Arzu Babayeva AZƏRTAC-a bildirdi ki, ötən dövr ərzində 370 baş ceyran ölkənin müxtəlif məkanlarına, tarixən ceyranların yaşadığı ərazilərə reintroduksiyası olunub. Elə Acınohur çöllərinə gətirilən cey-

ranlar da qısa müddətdə əraziyə uyğunlaşır.

Diqqətə cəlb edən maraqlı məqamlardan biri də ölkəmizin müxtəlif ali məktəblərində təhsil alan tələbə-könüllülərə ceyranların təbiətə buraxılma anını izləməsinə şəraitin yaradılmasıdır. Gələcəyin eko-

loqları olan tələbələr bu tarixi anlara şahidlik etməkdən qürur duyduqlarını və gələcək həyatlarında mühüm hadisə kimi qalacağını bildirirlər.

Qax Dövlət Təbiət Yasaqlığının Acınohur çölü və Axar-baxar ərazisinə ceyranların köçürülməsi prosesi başa çatandan sonra iştirakçılar ağacəkmə aksiyasına da qatılıblar. Axar-baxar yaylasında müxtəlif növ ağaclar əkilərək, qulluq göstərilir.

S.Altay bildirir ki, virtual dünya insanların reallaşmayacağı arzularını da həyata keçirir: "Məsələn, tank sürücüsü, təyyarə pilotu olmaq istəyənlər virtual oyunlarda bunu asanlıqla reallaşdırırlar. Lakin bunun mənfii tərəfləri də var. İstifadəçilərin və zəifliklərindən istifadə edilərək asanlıqla manipulyasiya da olunurlar. Belə ki, istifadəçilər bəzən mütəmadi olaraq neqativ və

Bu gün həyatımızın ayrılmaz hissəsinə çevrilən, istər iş, ünsiyyət, istərsə də aylanca vasitəsi olan texnoloji cihazlarla, demək olar ki, kicikdən böyüyə hər kəs istifadə edir.

Texnoloji yeniliklərin asanlıqla qəbul edilməsinin səbəbi isə onların insanların işini asanlaşdırması və həyat səviyyəsini yüksəltməsidir. Lakin bu texnoloji cihazlarla bağlı narahatçılıq məqamlar da az deyil. Belə ki, onlar işimizi asanlaşdırmaqla yanaşı, asılılıq da yaradır, bir qisim insanı müasir texnologiyaya dövrünün "əsiri" nə çevirir.

Texnoloji asılılığın dezavantajları

Mövzu ilə bağlı "Azərbaycan" qəzetinə açıqlama verən sosioloq Sahib Altay deyir ki, öksor hallarda zərurətdən doğan texnoloji cihazlar artıq həyatımızın mühüm bir parçasına çevrilib: "Zamanımızı, enerjimizi alan, beynimizi məşğul edən texnoloji vasitələr sərhədsiz informasiya qaynağıdır. Onlardan ən əsası mobil telefonlardır. Sosial həyatda olan müxtəlif, hüquqi, əhəmiyyətli dəyər xarakterli qadağalar var ki, internet bu qadağaları aradan qaldırır. Üstəlik, sosial həyatlarında ünsiyyət qurmaqda çətinlik çəkən, fikirlərini rahatlıqla söyləyə bilməyən insanlar müxtəssisə müraciət etmək əvəzinə, sosial həyatda edo bilmədiklərini virtual aləmdə kompensasiya edirlər".

S.Altay bildirir ki, virtual dünya insanların reallaşmayacağı arzularını da həyata keçirir: "Məsələn, tank sürücüsü, təyyarə pilotu olmaq istəyənlər virtual oyunlarda bunu asanlıqla reallaşdırırlar. Lakin bunun mənfii tərəfləri də var. İstifadəçilərin və zəifliklərindən istifadə edilərək asanlıqla manipulyasiya da olunurlar. Belə ki, istifadəçilər bəzən mütəmadi olaraq neqativ və

Texnoloji asılılıq inkişaf meyli zərərli fəsad da yaradır

pozitiv xəbərlər alır, onların təsirində qalır və tətbiq edirlər".

Sosioloq bildirir ki, texnoloji asılılığın qarşısını almaq üçün elə virtual aləmdən istifadə etməmək lazımdır: "Sosial media vasitəsilə insanların şəxsi həyatlarında bir sərhəd olmasın təbii tələbdir. Lakin texnoloji asılılığın qarşısını tamamilə almaq mümkün deyil. İstifadəçiləri bunu özləri anlamalı, psixoloji və sosial həyatlarına zərər verdiyini dərk etməlidirlər".

Səbirsiz, impulsiv, unutan...

Texnologiyanın inkişafı cəmiyyətə fayda verib, onun tərəqqisinə müsbət təsir göstərib. Psixoloq Elnur Rüstəmov qəzetimizə açıqlamasında bildirdi ki, bu gün texnologiyanın inkişafının qarantlıq tərəflərinin də şahidi oluruq: "Texnoloji inkişafı əlaqədar insanların bir qismi reallıq hissəsinin mühüm aspektlərini itirir və ondan uzaqlaşır. Bu da özlüyündə insanı səbirsiz, impulsiv, unutan və hətta daimi psixoloji narahatlıqla yaşayan biri edir. Bu-

na görə də son zamanlar müxtəssislər cəmiyyətin texnologiyadan asılılığı ilə bağlı həyəcan təbii çəhrlər".

E.Rüstəmovun sözlərinə görə, yaşından, cinsindən, etnik mənsubiyətindən və ya iqtisadi statusundan asılı olma-yaraq, insanların əksəriyyəti smartfon istifadəçiləridir: "Biz onlardan yemək masasından tutmuş avtomobil sürənədək hər yerdə istifadə edirik. Telefonları itirildikdə, hətta bir neçə dəqiqəlik olmasın, hətta belə narahat oluruq. Bu gün sosial şəbəkələrdən tutmuş, yaxınlarımızla qurduğumuz internet əlaqələrində, hətta ödənişlərdən tutmuş yuxuya qədər hər şey internetlə əlaqəlidir. Bütün bu bəsit bağlantılar məhz texnoloji asılılığa təkən verir. Oduq ki, ekspertlər tərəfindən "21-ci əsrin bəlkə də ən böyük asılılığı" kimi dəyərləndirilir. Hətta 2010-cu ildə "The New York Times"-da bu mövzunu işıqlandırarkən psixiatrlardan biri bu haqda belə bir fikir irəli sürmüşdü: "Həyat getdikcə daha çox səhəbt otağına bənzəyir. Biz bu virtual həyat tərzinə görə real həyatımızın bədəlini ödəyirik".

Real və virtual tarazlığı qorumaq lazımdır

Keçmişdə texnologiyanın gələcəyinə dair əsas narahatlığın şəxsiyyətlərarası münasibətləri və sosial normaları pozması olduğunu qeyd edən psixoloq bu gün həmin qorxuların öz reallıqları ilə cəmiyyətin üzərini qarabulud kimi aldığı vurğulayır: "Bəzi araşdırmalar göstərir ki, mobil telefonlardan və digər elektron cihazlardan həddindən artıq istifadə psixoloji problemlər yaradır. Bura özünü hörmətin aşağı olması, impulsivlik, sensasiya axtarışı və yüksək dərəcədə ekstrovert və ya introvert şəxsiyyət olmaq kimi səbəblər daxildir. Texnologiyadan asılılıq sosial fobiya, sosial həyəcan pozuntusu və ya panik pozuntu kimi əvvəllər mövcud olan psixoloji pozuntuların simptomlarını da artırır. Bu da özünü nəticə etibarilə həddindən artıq ağır şəkildə büruzə verir".

E.Rüstəmov bildirir ki, daim telefon zəngi, sms, e-poçt və ya sosial media bildirişi gözlədiyimiz zaman beynimiz bunu narahatlıq kimi qeyd alır və o şəkildə də cavab verir. Belə ki, istifadəçilər rəqəmsal dünyada baş

verənləri qaçırmadan qorxduları üçün onlarda daxili, gizli təşviş hissi yaranır. Kənardan elə görünür ki, insan bu gözləntilərlə zamanı həzz alır. Lakin həqiqət əksinədir, çünki şəxs o situatsiyada fərqi olmadan narahatlığını azaltmağa çalışır.

"Nizamsız onlayn davranış nümayiş etdirənlər heç vaxt bundan tamamilə imtina edə bilməzlər. Buna görə də bəzi ekspertlər telefonunuzu tez-tez yoxlamağa məhdudiyətlər qoymağı və hətta ararib özünü müasir smartfonlardan uzaqlaşdırmağı məsləhət görürlər. Bu gün bir çox ölkələrdə bəzi restoranlar vəictimai işə obyektləri "mobil telefon istifadə etməməyə qadağan" və "sakit zona" üsuluna keçərək bu asılılığa qarşı gəlməyə çalışırlar. Bu cür təcrübələrə bir çox ictimai yerlərdə siqaretdən istifadənin necə qadağan edildiyini xatırladı. Ekspertlər texnologiyanın mənfii təsirləri ilə mübarizədə bu üsulun yaxın illərdə bir çox ölkələrdə tətbiq edilməsinin zərurətini vurğulayırlar", - deyər psixoloq bildirir.

E.Rüstəmov qeyd edir ki, davam edən innovasiya və texnologiya dəyişiklikləri ilə real və virtual həyat arasındakı tarazlığı saxlamaq insanlığa veriləcək ən böyük töhfədir. İnsanlar texnologiyaya bağlılığın daha tez fərqi varsalar, onunla əlaqəli mənfii davranışları azaltmağa kömək edəcək strategiyaların və hətta müalicələrin də fərqi varə bilər. Unutmamalıyıq ki, insan olaraq biz ünsiyyət üçün yaradılmışıq. Ünsiyyət bütün insan münasibətlərinin təməlidir. Bu əlaqələr isə kifayət qədər qarşılıqlı bağ olduqda formalaşır. Ünsiyyət insanlara öz fikirlərini və hissələrini ifadə etməyə və eyni zamanda digər insanların duyğularını və düşüncələrini anlamağa kömək edir. Ən əsası isə o, bu gün cəmiyyətin əsası olan empatiyani inkişaf etdirir.

Ülkər XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"

Əsərlərin qeydiyyatının müəlliflər və hüquq sahibləri üçün hansı faydaları var?

Azərbaycan qanunvericiliyinə əsasən, ölkəmizdə əsərlərin könüllü qeydiyyat sistemi mövcuddur. Müəlliflər və hüquq sahibləri əsərlərini könüllü şəkildə Əqlli Mülkiyyət Agentliyində qeydiyyata keçirərək əsərlərin qeydiyyatı haqqında şəhadətnamə ala bilərlər.

Əsərin qeydiyyatı haqqında 717 şəhadətnamə verilib. Bu, 2022-ci ilə müqayisədə 20 faiz çoxdur. O cümlədən "Elektron xidmət" bölməsi vasitəsilə 324 müəllifin (hüquq sahibinin) 626 əsəri qeydiyyata keçirilib (bu, 2022-ci ilə müqayisədə 73 faiz çoxdur).

2023-cü ildə Əqlli Mülkiyyət Agentliyində əlaqəli hüquqların obyektleri kimi 162 ifa (2022-ci ildə 46 ifa) və 37 kompüter proqramı (2022-ci ildə 18 kompüter proqramı) qeydiyyata alınıb.

Ümumilikdə isə əsərlərin rəsmi qeydiyyatının tətbiqi edildiyi 1996-cı ildən indiyə qədər agentlikdə bütövlükdə 16 minə yaxın əsər və əlaqəli hüquqların obyektleri qeydiyyata keçirilib.

Əqlli Mülkiyyət Agentliyi müəlliflərə (hüquq sahiblərinə) xatırladı ki, əsərə olan hüquqların qorunması və müdafiəsi üçün ən etibarlı vasitə onların bu qurumda qeydiyyata alınmasıdır.

Agentlik tərəfindən qeydiyyat prosesinin asanlaşdırılması üçün hər cür şərait yaradılıb. Yəni müəlliflər (hüquq sahibləri) agentliyə gəlmədən "Elektron hökumət" portalı vasitəsilə əsərlərini Agentlikdə qeydiyyata keçirmək imkanına malikdirlər.

Bu barədə AZƏRTAC-a agentlikdən məlumat verilib. Bildirilib ki, əsərlərin qeydiyyatının müəlliflər və hüquq sahibləri üçün böyük faydası var.

Müəllif hüquqları sahəsində qanun pozuntuların baş verdikdə, məsələn, əsər

dən icazəsiz istifadə edildikdə, plagiat halları yarandıqda bu mübahisələrə məhkəmədə baxılır. Belə hallarda müəlliflərin digər sübutları olmadıqda agentlik tərəfindən verilən qeydiyyat haqqında şəhadətnamə məhkəmə tərəfindən müəlliflik prezumpsiyası kimi tanınır. Bu baxımdan, müəlliflər öz əsərlərini Əqlli Mülkiyyət Agentliyində qeydiyyata keçirməsinə maraqlıdırlar.

Qeyd olunub ki, 2023-cü ildə agentlik tərəfindən 386 müəllifin (hüquq sahibinin) 713 əsəri qeydiyyata keçirilib və

OXUCULARIN VƏ MƏTBUATYAYIMI TƏŞKİLATLARININ NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə

2024-cü il üçün abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuat yayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC (012) 598-49-55, (051) 225-02-13

"Azər mətbuat yayımı" ASC (012) 441-19-91, (050) 322-33-17

"Qaya" firması (012) 566-77-80, (050) 214-40-53

"Region Press" MMC (055) 316-79-01, (050) 316-79-01

"Səma-M" MMC (012) 594-09-59

"Ziya" LTD (012) 497-76-96, (050) 306-77-22

"Pressinform" MMC (012) 598-49-52, (070) 340-01-00

"City press" MMC (055) 819-09-26

1 illik - 187,20 (yüz səksən yeddi manat iyirmi qəpik) manat

6 aylıq - 93,60 (doxsan üç manat altmış qəpik) manat

3 aylıq - 46,80 (qırx altı manat səksən qəpik) manat

1 aylıq - 15,60 (on beş manat altmış qəpik) manat

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzlənsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC gəmiləri üçün radionaviqasiya avadanlıqlarının satın alınması məqsədilə açıq müsabiqə elan edir

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asco.az sahifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətraflı məlumatı əldə edə bilərlər. Müraciət üçün son müddət 12 mart 2024-cü il saat 17:00-dəkdir.

Ünvan: AZ1003, Bakı şəhəri, M.Useynov küçəsi, 2.

Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili:1016.

Tender komissiyası

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" QSC gəmiləri üçün separat orqanların satın alınması məqsədilə açıq müsabiqə elan edir

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asco.az sahifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətraflı məlumatı əldə edə bilərlər. Müraciət üçün son müddət 12 mart 2024-cü il saat 17:00-dəkdir.

Ünvan: AZ1003, Bakı şəhəri, M.Useynov küçəsi, 2.

Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili:1016.

Tender komissiyası

Bakıda 11, regionlarda 15 dərəcəyədək isti olacaq

Azərbaycanda bu günə gözlənilən hava proqnozu açıqlanıb.

Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Milli Hidrometeorologiya Xidmətindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, martın 7-də Bakıda və Abşeron yarımadasında hava şəraitinin dəyişkən buludlu olacağı, aralıq tutulacağı, əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Gecə və səhər bəzi yerlərdə duman, az çiskin, gecəyə doğru isə yağıntılı olacağı ehtimalı var. Mülayim şimal-qərb küləyi axşama doğru aralıq güclənəcək. Havanın temperaturu gecə 3-6°, gündüz 7-11° isti olacağı proqnozlaşdırılır. Atmosfer təzyiqi 759 millimetr civə sütunu olacaq. Nisbi rütubət 70-80 faiz təşkil edəcək.

Naxçıvan şəhəri, Culfa, Ordubad, Sədərek, Şahbuz və Şərur rayonlarında havanın bəzi yerlərdə aralıq yağıntılı olacağı, qar yağacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə intensiv olacağı ehtimalı var. Gecə və səhər aralıq duman olacaq. Qərb küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 0-5°, gündüz 5-10° isti olacağı proqnozlaşdırılır.

Xankəndi şəhərində, Şuşa, Xocalı, Xocavənd, Ağdam, həmçinin Daşkəsən və Gədəbəy rayonlarında hava şəraitinin gün ərzində bəzi yerlərdə fasilələrlə yağıntılı olacağı, axşama doğru qar yağacağı gözlənilir. Gecə və səhər aralıq duman olacaq. Qərb küləyi aralıq güclənəcək. Havanın temperaturu gecə 2° şaxtadan 3°-dək isti, gündüz 3-8° isti olacağı ehtimal edilir.

Şərqi Zəngəzur: Cəbrayıl, Kəlbəcər, Qubadlı, Laçın, Zəngilan rayonlarında havanın dağlıq ərəzilərdən başlayaraq bəzi yerlərdə yağıntılı olacağı, qar yağacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə intensiv olacağı ehtimalı var. Gecə və səhər aralıq duman olacaq. Qərb küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 3° şaxtadan 2°-dək isti, gündüz 3-8°, bəzi yerlərdə 13°-dək isti olacağı güman edilir.

Gəncə şəhərində, Qazax, Samux, Goranboy, Tərtər, Füzuli rayonlarında hava şəraitinin bəzi yerlərdə aralıq yağıntılı olacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə intensiv olacağı, dağlıq ərəzilərdə qar yağacağı ehtimalı var. Gecə və səhər aralıq duman olacaq. Qərb küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 0-5°, gündüz 5-9° isti olacağı güman edilir.

cağı ehtimalı var. Gecə və səhər aralıq duman olacaq. Qərb küləyi bəzi yerlərdə aralıq güclənəcək. Havanın temperaturu gecə 1-6°, gündüz 8-13° isti olacağı proqnozlaşdırılır.

Mingəçevir şəhərində, Balakən, Zaqatala, Qax, Şəki, Oğuz, Qəbələ, İsmayilli, Ağsu, Ağdaş, Şamaxı, Siyözen, Şabran, Xızı, Quba, Xaçmaz, Qusar rayonlarında havanın bəzi yerlərdə aralıq yağıntılı olacağı, dağlıq ərəzilərdə qar yağacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə intensiv olacağı ehtimalı var. Gecə və səhər aralıq duman olacaq. Qərb küləyi bəzi yerlərdə aralıq güclənəcək. Havanın temperaturu gecə 0-5°, gündüz 8-13° isti, dağlarda gecə 2° şaxtadan 3°-dək isti, gündüz 3-6° isti olacağı güman edilir.

Şirvan şəhərində, Yevlax, Ağdaş, Kürdəmir, İmişli, Ağcabədi, Beyləqan, Sabirabad, Biləsuvar, Saatlı, Göyçay, Hacıqabul, Zərdab, Salyan, Neftçala rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin axşama doğru bəzi yerlərdə aralıq yağışı yağacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə intensiv olacağı ehtimalı var. Gecə və səhər aralıq duman olacaq. Qərb küləyi bəzi yerlərdə aralıq güclənəcək. Havanın temperaturu gecə 2-6°, gündüz 10-15° isti olacağı proqnozlaşdırılır.

Masallı, Yardımlı, Lerik, Lənkəran, Astara, Biləsuvar, Cəlilabad rayonlarında hava əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin səhərdən başlayaraq bəzi yerlərdə aralıq yağıntılı olacağı, dağlıq ərəzilərdə qar yağacağı gözlənilir. Ayrı-ayrı yerlərdə intensiv olacağı ehtimalı var. Gecə və səhər aralıq duman olacaq. Şimal-şərq küləyi əsəcək. Havanın temperaturu gecə 1-5°, gündüz 9-14° isti, dağlarda gecə 0-5°, gündüz 5-9° isti olacağı güman edilir.

Hayastanda hərbi xunta çevriliş planı hazırlayır

Revanşistlər Paşinyana qarşı Qarabağ ermənilərindən istifadə etməyi planlaşdırırlar

Son günlərdə Hayastanda narazılıq və qarşıdurma hallarının daha da artması, müxalifətə hakimiyyət arasında ziddiyyətlərin bir qədər də kəskinləşməsi müşahidə olunur.

Müxalifət qarşısında günlərdə planlaşdırıldığı aksiyalarla baş nazir Nikol Paşinyanı hakimiyyətdən uzaqlaşdırmağı hədəfləyir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sürüklədiyini, xalqı dövlətçiliyin itirilməsi ilə üz-üzə qoyduğunu iddia edirlər. Ümumiyyətlə, 2018-ci il inqilabından sonra Hayastanda xalq arasında nüfuzunu itirən Sarkisyan-Koçaryan koalisiyasına hədəfdir. Müxalifətçilər etirazlarına səbəb kimi hakimiyyətin yürütdüyü uğursuz siyasəti göstərir. Onlar baş nazirin xarici siyasətinin ölkəni uçuruma sür